Prof. SCARLAT DEMETRESCU

VIAȚA DINCOLO DE MORMÂNT

Scarlat Demetrescu s-a născut în Bucureşti la 26 iulie 1871. A absolvit Liceul Matei Basarab, ulterior Facultatea de Ştiinţe din Bucureşti. Licenţiat în ştiinţele naturii şi geografie, desfăşoară o devotată muncă de dascăl la Liceul Sf. Sava şi Liceul Gheorghe Lazăr.

Simultan cu o intensă activitate de profesor şi publicist, este revizor stenograf la Senat, geolog la Institutul Geografic al României şi conduce societatea şi revista spiritualistă „B. P. Hasdeu". Moare în 11 octombrie 1945.

Pe lângă numeroase manuale de ştiinţe naturale apărute între 1913 şi 1929, publică lucrările „Viaţa dincolo de mormânt" (1928) şi „Din tainele vieţii şi ale universului" (1939).

Prezentul volum reprezintă reeditarea celui din 1928. La acesta s-au adăugat textele a trei conferinţe ţinute între anii 1932 şi 1933 în cadrul Societăţii „B. P. Hasdeu", apărute în broşură în Editura „Cultura Românească", respectiv „Viaţa Literară".

Prof. SCARLAT DEMETRESCU

VIAȚA DINCOLO DE MORMÂNT

emet

VIAȚA DINCOLO DE MORMÂNT

Introducere

Cu mii de ani în urmă omul nu era atât de ştiutor de cele ce se află în jurul lui şi de legile care conduc materia. Trăia o viaţă simplă în mijlocul naturii, muncind din greu pentru a-şi agonisi cele necesare traiului.

Dar tocmai prin faptul că era lipit de natură avea mereu înaintea ochilor măreţia muntelui, auzea vuietul codrilor, se îmbăta de splendoarea răsăritului soarelui şi noaptea îl fascina bolta înstelată a cerului. Această nemărginire, această splendoare năştea în mintea lui întrebări şi sufletul său descoperi mai târziu pe Autorul lor: o *Forţă infinită*, o *Voinţă infinită*, o *Înţelepciune infinită* – Tatăl ceresc, Creatorul a tot ce ştim şi nu ştim, a ceea ce vedem şi nu vedem.

Înfrigurat, temător, plin de respect, îşi înălţă el ruga către Cel Atotputernic, să-l lumineze, să-l apere, să-l ierte. Şi aşa secolele s-au înşirat şi omul a intrat în legătură cu *Puterile* din spaţiu şi s-a bucurat în simplitatea cunoştinţelor lui, de fericirea de a auzi vocea Cerului, de a fi povăţuit, condus şi ridicat la Lumină.

Pe măsură ce omul se ridica în cunoaşterea materiei şi afla tot mai mult din legile care o conduc, cu cât viaţa lui se îndepărta de natură îndreptându-se tot mai mult spre sate şi oraşe, cu cât traiul lui devenea mai abundent şi mai luxos, cu atât mintea lui era mai distrată, până când a pierdut complet contactul cu Cei ce conduc viaţa şi ordinea în univers.

Inițial era conștient de existența unei lumi invizibile cu care intra în relație, dar mai târziu nu-și mai aduse aminte de ea, materialismul copleșindu-l cu desăvârșire.

Cu toată suferința, cu toată dragostea și lumina pe care a semănat-o pe pământ Fiul iubit al Tatălui ceresc, omul tot nu a devenit mai bun, mai iubitor de aproapele lui. Răul lua proporții din ce în ce mai mult. Așadar, către mijlocul secolului trecut, cu învoirea Celui Atotputernic, din lumea invizibilă se coborâră spiritele celor morți, manifestându-se printre oameni prin diferite mijloace. Misterele sanctuarelor orientale au reînviat, fenomenele oculte din Evul Mediu s-au reînnoit – se născu *spiritismul*.

La început manifestările erau inferioare: mesele se învârteau ca într-un dans nebun, obiectele se mișcau de la un loc la altul fără să fie atinse, zidurile vibrau, mobilele trosneau și loviturile se auzeau în diferite obiecte și în podea. Existau o serie de fenomene, e drept vulgare, dar nu mai puțin convingătoare, potrivit timpului și stării de spirit pozitive a societății moderne.

Aceste fenomene vorbeau simțurilor, pentru că ele sunt porțile care duc la înțelegere. Aceste impresii deșteaptă în om surpriza, îl împing la cercetare și mai apoi aduc convingerea.

După o perioadă de fenomene grosolane, aceste manifestări îmbracă o nouă înfățișare. Loviturile se ordonează, urmând după un alfabet convențional stabilindu-se astfel comunicări inteligente. De acum lumea invizibilă intră în comunicare cu lumea terestră și omul este zguduit în cunoștințele și în credința lui. Află că există un spirit nemuritor, află scopul lui pe pământ și țelul către care este destinat să ajungă.

Ca și creștinismul la începutul lui, și spiritismul în primele timpuri a fost batjocorit, calomniat, persecutat, pentru că aducea la cunoștință lucruri noi pe care știința nu le putea explica. Dar timpul își face opera lui. Omul vede, reflectează, oscilează și mai apoi se convinge.

Azi aceste manifestări cuprind tot pământul. Pe când la început ele erau simple și vulgare, azi îmbracă un caracter tot mai înalt. Mediumi scriu comunicări transmise de duhuri din spațiu. Instrumente muzicale cântă fără contactul omului. Creioanele scriu singure pe hârtie, conduse de o mână nevăzută. Se aud voci din spațiu, răsună melodii sublime care par a coborî din cer, tulburând chiar și pe cei mai materialiști. În fine, în timpurile din urmă, entități din lumea invizibilă se încorporează în câte un medium adormit și comunică prin viu grai asistenților lucruri din trecut sau care se vor realiza în viitor.

Treptat, aceste comunicări se fac nu numai în limba natală, dar se fac – verbal sau în scris – și în alte limbi necunoscute nici de medium, nici de asistenți.

Cerul găsind că a sosit timpul unor fenomene mai sublime, vedem azi suflete coborând între pământeni, luând înfățișarea fizică de om, intrând în conversație cu asistenții, lăsându-se a fi atinși, fotografiați, cântând la pian, lăsând pe parafină tiparul mâinilor sau a feței lor, iar apoi în văzul tuturor pierind în mijlocul unei cețe.

Aceste fenomene extraordinare atrag atenția lumii și oamenii de știință caută acum să le examineze, să aplice metode experimentale și să elaboreze legi și reguli în producerea lor.

Din toate aceste cercetări rezultă constant intervenția unor entități care trăiesc în spațiu în stare fluidică, entități care nu sunt decât cei ce au trăit mai înainte pe pământ și care constituie deasupra omenirii vizibile o umanitate invizibilă.

Spiritismul, această credință-știință nouă, se prezintă așadar clar și nu cu simple declarații, ci cu o serie de fapte și mărturii atât de impozante, că nu este posibil pentru un om cinstit și de bun-simț să se mai îndoiască de realitatea lor.

Credința în lumea invizibilă este răspândită azi pe întreaga față a globului și oamenii se strâng în cercuri, în societăți pentru studiul ei mai departe. Mii de cărți apar și sute de reviste răspândesc acest adevăr: *Spiritul este nemuritor.*

Istoric

În anul 1846 în orașul Hydesville din statul New York în casa lui Weckman s-au auzit lovituri în dușumeaua casei, în tavan și ziduri. Proprietarul, foarte mirat și mai apoi îngrijorat, cercetă toată casa, dar fără să afle nimic. Într-o noapte fetița de opt ani a acestui om se ridică din pat, strigând părinților că simte o mână care o mângâie pe față.

După acest eveniment, familia Weckman s-a mutat în altă parte iar casa a fost ocupată de familia Fox, compusă din tată, mamă și două fiice.

După trei luni, timp în care nu s-a petrecut nimic ieşit din comun, loviturile au revenit, dar de data aceasta mult mai impresionante. Se auzeau lovituri în podelele casei, tremurau zidurile, fenomene ce se produceau mai cu seamă în timpul nopţii. Din această cauză nu mai era chip de dormit. Obosită, îngrijorată, familia chemă vecinii ca să-şi dea şi ei părerea. Lumea veni din toate părţile, s-au pus la pândă cinci–şase inşi prin podul casei, alţii prin pivniţă şi alţii au înconjurat casa, dar nu au aflat nici ei nimic.

Într-o seară, doamna Fox se culcă cu cele două fiice ale sale în aceeaşi cameră, dar abia au adormit că loviturile începură şi mai puternice ca altădată. Atunci una din fete bătu şi ea cu degetele în podea, imitând pe agentul invizibil. Observă curând că atunci când bătea mai des, când rărea sau oprea bătăile, agentul o imita bătând şi el la fel. Atunci domnişoara Fox i s-a adresat: „Iată, eu bat două lovituri; bate şi tu două". Şi imediat agentul a răspuns prin două lovituri. „Iată, bat cinci." Agentul bătu cinci şi aşa mereu, agentul bătea numai de atâtea ori de câte ori lovea şi domnişoara Fox.

Mamei domnoşoarei Fox îi veni atunci în minte să întrebe: „Spune-mi, invizibilule, câţi ani are fata mea Caterina?" Au urmat loviturile indicând exact numărul de ani pe care îi avea această copilă. Mirată, doamna Fox întrebă: „Invizibilule, eşti o fiinţă omenească?" Nu i se răspunse nimic. Întrebă a doua oară: „Eşti sufletul unui muritor de pe pământ? Dacă da, loveşte de două ori." Imediat se auziră două lovituri.

Aceasta este cea dintâi conversaţie consemnată a timpurilor moderne între un pământean şi o fiinţă din lumea spaţiilor. Doamna Fox îl mai întrebă: „Dar dacă aş chema vecinii, tu ai răspunde şi la întrebările lor?" Răspunsul a fost afirmativ.

Vecinii chemaţi din nou au pus rând pe rând întrebări şi erau miraţi cu toţii de răspunsurile exacte pe care le primeau.

Unuia dintre asistenţi îi veni în minte un procedeu ingenios. „Ascultă, suflete – zise el – eu am să înşir literele alfabetului, iar tu să loveşti la litera cu care doreşti să formulezi o silabă sau să începi un cuvânt." Şi spiritul execută admirabil.

Astfel au aflat că cel cu care vorbesc este spiritul unui om care s-a numit Charles Rian, a locuit în casa unde şade acum doamna Fox, că era colportor de meserie şi că a fost asasinat cu mulţi ani în urmă, la vârsta de 32 de ani, de către stăpânul casei pentru a-i lua banii pe care îi agonisise.

Vâlva acestui straniu fenomen se răspândi ca fulgerul şi în curând sosiră din toate părțile magistrați, ziariști, profesori, medici etc. ca să vadă şi ei acest ciudat fenomen. Familia Fox se mută într-o altă casă, dar agentul invizibil o urmărea peste tot locul. În fine, se decise să plece din oraşul Hydesville în oraşul Rochester, dar nici aici n-a scăpat de prietenul invizibil şi de lumea care năvălea cu întrebări şi o silea să i se permită să cerceteze dacă nu e la mijloc vreo şarlatanie.

Din această cauză, bieții oameni nu mai aveau momente de liniște, ba chiar într-o zi lumea adunată se dedă la manifestări dușmănoase pe motivul că sunt în legătură cu dracul şi puțin a lipsit să nu fie chiar omorâți de bigotismul omenesc.

În această epocă au început să se producă şi prin alte ținuturi diferite manifestări, întinzându-se în curând în toată S.U.A. Ziarele din acea epocă scriau articole zilnice asupra acestor cazuri, încât autoritățile – dar mai ales savanții – vedeau în aceste împrejurări o cauză, o tulburare a minților şi au hotărât să le cerceteze pentru ca să demonstreze lumii absurditatea existenței unor ființe invizibile. Cu această misiune a fost însărcinat dl Edmond, şeful Curții Supreme din New York şi în acelaşi timp preşedintele Senatului, ca împreună cu marele profesor de chimie al Academiei naționale, dl Mapes, să cerceteze şi să se pronunțe asupra acestor cazuri. Concluziile raportului lor sunt: *„Fenomenele sunt absolut reale şi nu pot fi atribuite decât unor ființe invizibile"*. Din acest moment toată lumea avea ca subiect de discuție fenomenele spiritiste. Celebrul savant Robert Haare, profesor la Universitatea din Pennsylvania, a făcut şi el cercetări personale, scrise, şi se pronunță categoric cum că există spirite care sunt foarte doritoare să comunice cu noi oameni, trăitori pe pământ. Un alt mare savant, în acelaşi timp diplomat şi scriitor cu renume, Robert Dale Oven, scrise şi el mai multe cărți care au avut un mare succes în lumea întreagă. De atunci mari celebrități ale S.U.A. au scris şi au vorbit de existența acestor spirite.

Aceste fenomene au început să se producă însă şi în alte țări. Anglia este țara unde ele au fost cercetate metodic şi studiate în amănunt. În anul 1869 se formează o societate de savanți, lumini intelectuale dintre cele mai mari ale lumii, printre care citâm pe Ļubok, Vallace, Crooks, Huxley şi alții, care au decis să adune fenomenele produse în Anglia şi să le cerceteze. După 18 luni de studii şi experiențe comisia în raportul ei recunoaşte realitatea acestor fapte şi conchide la existența unei lumi invizibile, populată de entități trăitoare în spațiile infinite.

De atunci episcopi, ziarişti, medici s-au ocupat şi au scris mii de pagini despre acest adevăr al existenţei sufletului după moarte şi al manifestărilor lui printre noi, pământenii. Citãm între alţii pe Stenton Moses – profesor la Facultatea din Oxford, pe Oliver Loodge – rectorul Universităţii din Birmingam, Valery – fizician şi inginer, Morgan – preşedintele Societăţii Matematicienilor din Anglia, W. Baret – profesor la Universitatea din Dublin şi lista este destul de lungă.

Rând pe rând, în Italia, Franţa, Germania, Spania şi în alte ţări s-au produs fenomene spiritiste îmbrăcând o infinitate de forme. În Franţa aceste fenomene au fost studiate de savantul Charles Richet, astronomul Camille Flammarion, D. Gibier – directorul Institutului Antirabic din New York, poetul şi scriitorul Victor Hugo, D. Duclaux – directorul Institutului Pasteur etc.

Italia enumeră printre spiritişti pe savantul Cesar Lombroso, pe Schiapareli – directorul Observatorului din Milano, Ercole Chiaia – profesor la Universitatea din Neapole, D. Milesi – profesor la Universitatea din Roma şi alţii.

Şi acum, după ce am vorbit despre manifestările spiritiste din timpurile moderne şi personalităţile de seamă care în urma numeroaselor comunicări din diferite ţări au studiat şi au scris despre aceste fenomene, vom concentra cunoştinţele adunate prin aceste comunicări despre lumea invizibilă şi evoluţia omului şi prin sintetizare le vom expune în paginile următoare.

Planurile în care îşi duce omul existenţa

Pământul cu toţi munţii, văile, dealurile, câmpiile, mările şi uscatul, plantele şi animalele care îl populează, rasele de oameni şi aerul care ne înconjoară, constituie lumea fizică sau *planul fizic*.

Toate lucrurile şi fiinţele din lumea fizică sunt formate din materia cea mai concentrată, cea mai densă, numită materie fizică. Ea este percepută prin simţurile corpului nostru fizic, poate fi văzută, pipăită, cercetată în laborator.

Departe de pământ, dincolo de atmosfera lui se află o pătură de o altă materie, în stare eterică, cu mult mai fină, formată din atomi extrem de fini, materie care nu mai poate fi cercetată cu organele fizice ale omului.

Această pătură de materie fină constituie *planul astral.* Materia planului astral pătrunde atmosfera, se furişează printre moleculele şi atomii fizici ce intră în alcătuirea regnului mineral, vegetal şi animal, pătrunde peste tot, prin toate, până în centrul pământului. Prin urmare noi, oamenii, pe lângă materia fizică (solidă, lichidă, gazoasă, radiantă), suntem înconjuraţi şi de materie astrală.

Ca să înţelegem această penetraţie a materiei astrale prin materia şi corpurile fizice, ne vom referi la pătura de aer care se află deasupra apei oceanelor. Este adevărat că aerul din atmosferă şi apa oceanelor sunt două stări diferite ale materiei; cu toate acestea, aerul pătrunde în apa oceanului, asigurând viaţa plantelor şi animalelor. Deşi aceste două elemente sunt separate, totuşi unul dintre ele, cel subtil, pătrunde prin cel dens. Tot astfel materia planului astral pătrunde materia planului fizic.

Dincolo de planul astral se află o altă categorie de materie, care constituie *planul mental, planul spiritual.* Materia planului mental e cu mult mai fină decât cea a planului astral. Atomii care formează această materie sunt de cea mai fină constituţie. Mintea noastră, extrem de redusă, nu poate înţelege rarefierea, fineţea acestei materii, şi nici nu găseşte în lumea fizică ceva de comparat.

Substanţa care este răspândită în planul mental este aşa de fină, încât e considerată a fi *esenţa materiei*, prima fază, începutul materiei, intermediarul între energie şi materia astrală, este eterul de bază de la care şi cu care încep toate creaţiile din univers.

După cum materia astrală străbate materia fizică, tot astfel şi materia planului mental străbate materia astrală şi pe cea fizică până la centrul pământului.

Prin urmare, omul este scăldat de un ocean de materie mentală, astrală şi fizică (aerul). Aceste trei materii intră în constituţia corpurilor de pe pământ astfel: mineralele vor avea numai materie fizică şi astrală; plantele vor avea materie fizică, astrală şi cele superioare – o infimă parte din materia mentală; animalele vor avea materie fizică, astrală şi materie mentală proporţional cu gradul de superioritate al animalului; omul este constituit din materie fizică, astrală şi mentală.

În existența lui veșnică, omul va trăi în acest circuit care începe în planul fizic, apoi în cel astral, după care va trece în planul superior, în planul mental, pentru a reveni din nou ca om pe pământ sau pe altă planetă și așa mii și mii de ani, învățând și evoluând mereu.

Corpul fizic al omului

Corpul nostru – format din carne, oase, sânge, diferite organe – nu este altceva decât una din învelișurile ființei noastre reale, învelitoarea externă a spiritului nostru, servindu-i ca instrument de manifestare, pentru a putea observa, munci și gândi în lumea fizică, în lumea vizibilă.

Acest corp este format din materie fizică sub șapte stări distincte unele de altele: solidă, lichidă, gazoasă și patru stări de materie eterică sau radiantă, de o finețe din ce în ce mai mare.

Oricare din aceste șapte stări pot să se transforme în una inferioară – prin concentrare sau condensare – și pot să se transforme într-o stare superioară – prin rarefiere sau dilatare. Așa de exemplu un solid poate deveni lichid, iar acesta un gaz sau invers: eterul 4 să dea prin condensare eterul 3, 2, 1 și să treacă mai departe în gaz, lichid și la urmă în solid.

După cum un meșteșugar poate produce lucrări mai fine, mai de artă, având un bun instrument, tot astfel spiritul omului va putea lucra, cugeta, voi; într-un cuvânt, se va putea manifesta cu atât mai bine cu cât învelișul său va fi mai pur și mai armonios constituit. Ca atare, corpul nostru trebuie să fie educat, întreținut curat, dezvoltat prin exerciții fizice și constituit din elemente care să facă din el un instrument admirabil pentru evoluția omului spirit pe pământ.

Deoarece materialele din care se constituie corpul fizic sunt de două categorii, unele vizibile, tangibile și analizabile, iar altele invizibile și deci imposibil de cercetat, suntem nevoiți să deosebim în corpul nostru fizic două părți: *corpul carnal* și *corpul eteric* sau *dublul eteric* al corpului carnal.

Corpul carnal este partea cea mai externă a corpului nostru fizic. El este format dintr-un complex de organe, fiecare organ la rândul său fiind format din celule, iar fiecare celulă – din molecule și acestea din atomi. Atomul se comportă în lumea fizică ca și o ființă viețuitoare, deci este capabil să ducă o viață independentă, având o conștiință a sa proprie, extrem de redusă, dar nu mai puțin reală ca și a oricărei ființe, formă de conștiință pe care noi, pământenii, nu o putem aprecia. Celula este un complex de atomi și molecule având și ea viața ei proprie și o formă de conștiință superioară atomului, iar o asociație de celule formează un *tot organic*, un corp care servește ca instrument de exprimare unei conștiințe și mai înalte decât cea a atomului, a moleculei sau a celulei.

Acestui corp, pentru a servi cât mai bine spiritului nostru, trebuie să-i procurăm alimente din cele mai simple, mai apropiate de natură, formate din particule cât mai fine, care prin absorbție să formeze un corp sensibil, bun reflector în exterior a ceea ce produce spiritul și un bun primitor al impresiilor lumii fizice și astrale. Un corp care să răspundă intervențiilor lumii astrale și care să redea fidel și integral manifestările spiritului, trebuie hrănit cu alimente vegetale și produse lactate în proporții și în forme cât mai asimilabile.

Vom evita carnea, narcoticele și băuturile alcoolice, pentru că aceste substanțe introduse în corpul nostru fizic îl întunecă și îl fac nesimțitor la vibrațiile eterice venite din lumea invizibilă și rău interpretator al voinței și înțelegerii spiritului nostru. Se impune deci eliminarea lor din viața noastră sau reducerea într-o proporție cât mai mare.

S-ar părea că viața nu este posibilă fără carne, și cu toate acestea sute de milioane de oameni trăiesc prin alte regiuni ale pământului și sunt pe deplin sănătoși și inteligenți, hrănindu-se numai cu vegetale și produse lactate. E o problemă numai de obișnuință.

Cine dorește să progreseze mai repede spiritual, cine dorește să scurteze din numărul revenirilor în mii și mii de vieți fizice, acela nu are decât să acorde mai multă atenție aerului pe care îl respiră, a apei pe care o bea, a alimentelor pe care le consumă – mai ales niciodată carne, tutun și băuturi alcoolice. Fără această hotărâre, mii și mii de ani vii și pleci de pe acest pământ, realizând un progres, dar acest progres este prea lent, în loc să urci dintr-o dată multe trepte ale evoluției tale spirituale.

Încorporând şi asimilând alimente fizice, formăm în corpul nostru noi celule care înlocuiesc pe cele uzate, astfel că în decurs de şapte ani toate celulele şi deci toate organele corpului nostru, inclusiv creierul, sunt înlocuite. Din această cauză toate părţile corpului nostru, de la substanţa moale a creierului şi până la partea tare a scheletului, toată fiinţa noastră fizică este supusă unei necontenite primeniri. În timpul vieţii noastre, aşadar, corpul carnal se topeşte şi se re-formează de mai multe ori. Cu toate aceste transformări, noi rămânem aceiaşi. Materia creierului nostru se reînnoieşte, dar gândirea rămâne aceeaşi şi cu ea – memoria, suvenirurile unui trecut la care actualul nostru corp carnal nu a luat parte. Tocmai aceasta dovedeşte existenţa în noi a unui principiu deosebit de materie, a unei forţe invizibile care persistă în mijlocul acestor prefaceri.

Facultăţile noastre spirituale nu au nimic comun cu materia. Inteligenţa, judecata, voinţa sunt lucruri abstracte care nu se pot confunda sau presupune a fi produsul sângelui, muşchilor sau materiei cenuşii a creierului nostru.

Dacă spiritul nostru persistă, dacă spiritul nostru e mereu acelaşi, înseamnă că după dispariţia, după dizolvarea finală a acestei materii, va rămâne spiritul nepieritor.

Fizica şi chimia ne spun că materia nu piere, ci se transformă. Ei bine, la moartea noastră, materia fizică se va reîntoarce în lumea fizică de unde a fost luată. De asemenea cunoştinţele ştiinţifice de azi ne spun că energia nu piere nici ea, ci se transformă. Ei bine, spiritul nostru, forţa care conduce trupul fizic la moartea trupului va părăsi această haină, locuinţă, care nu ne mai poate servi la nimic, dar rămânând acelaşi ca şi mai înainte şi ducându-şi mai departe sub o formă foarte subtilă noua sa viaţă.

Corpul eteric. Cu ajutorul unui aparat foarte sensibil, cu un galvanometru, se constată că atunci când celulele corpului carnal sunt în activitate, când muşchii se contractă ori nervii sunt în funcţiune, se produc în corpul nostru curenţi electrici mai mari sau mai mici, în funcţie de intensitatea activităţii celulelor organelor corpului carnal. Prezenţa electricităţii implică prezenţa materiei eterice din aer. Rezultă aşadar că toate celulele, toate asociaţiile corpului nostru sunt înconjurate şi pătrunse de eter, reproducând astfel o copie exactă a organelor şi deci a întregului corp carnal, un dublu, un al doilea corp, de natură eterică, de unde şi numele de *dublul eteric* al corpului carnal. De fapt corpul eteric este tiparul, matriţa în care este turnat corpul carnal.

Cu toate că până acum acest eter nu a fost captat și studiat în laborator, el se poate vedea ca și orice obiect fizic (masă, scaun etc.), însă nu cu vederea ochilor fizici, ci cu *vederea astrală* pe care unele persoane o au naturală, ca un dar de la Dumnezeu, sau o pot obține prin anumite antrenamente.

Deci un om înzestrat cu vederea astrală vede acest dublu eteric, care are o culoare cenușiu-violetă. Calitatea, finețea, organizarea și puterea de funcționare a acestui dublu eteric depind de calitatea și finețea corpului carnal. Când printr-o anumită alimentație și conduită morală purificăm corpul carnal, atunci în mod automat, inconștient, purificăm, înnobilăm și dublul nostru eteric.

Rolul acestui dublu eteric este ca să întrețină vigoarea, puterea și căldura corpului carnal. Grație lui mușchii se contractă, nervii conduc impresiile din afară sau ordinele venite de la creier, inima pompează sângele care curge prin vene și artere, se prefac alimentele etc.

Întreaga vitalitate a corpului carnal se datorește unei forțe plecate din soare, carê scaldă sistemul nostru planetar și pătrunde prin pielea și organele noastre, în lungul substanței eterice a dublului eteric. Această forță plecată din soare și care întreține viața în plante, animale și om se numește *forță vitală* sau *curent vital*.

Dublul eteric mai joacă și rolul de punte între corpul carnal și corpul sufletesc al omului. Toate impresiile culese din lumea exterioară se transmit în lungul nervilor prin materia eterică a dublului eteric și toate gândurile și voința plecate de la spirit se transmit la organe sau în afara corpului tot prin materia eterică ce însoțește nervii corpului nostru carnal.

Dacă dublul eteric pierde prin radiere în spațiul înconjurător prea mult din fluidul său eteric, deci forță vitală, atunci corpul carnal obosește și dacă se continuă această stare, cădem bolnavi. În acest caz se impun repaus, liniște, aer curat, alimente ușoare și substanțiale, pentru ca să absorbim din spațiu și din alimente noi forțe vitale, care să redea sănătatea și vigoarea necesară traiului.

În timpul somnului, spiritul se furişează afară din corpul fizic – format din corpul carnal şi eteric – lăsându-l în pat să doarmă, pentru ca primind curent sau forţă vitală din spaţiile planetare să-şi câştige forţele necesare lucrului pentru ziua următoare. În această escapadă spiritul rămâne mereu în legătură cu corpul fizic printr-un fir fluidic, fiind gata în orice secundă să reintre în trup.

La moarte spiritul iese din corpul carnal, dar de această dată definitiv, rupând orice legătură cu el şi târând acum după el şi dublul eteric, pe care îl va lepăda curând după ieşirea din corpul carnal.

Dublul eteric trăieşte astfel câteva ceasuri lângă asociatul său de existenţă – corpul carnal – devenit cadavru şi poate fi văzut de cei din jurul mortului, mai ales în prima noapte, deasupra sicriului sau a mormântului, ca o fantomă mută şi nemişcată. Ea va pieri peste câteva minute, materia ei risipindu-se în materia eterică a planului fizic înconjurător, servind în viitor la crearea unui nou corp eteric al unui copil ce va îmbrăca spiritul care va veni în lumea terestră.

Din cele spuse rezultă că depinde de noi ca acest corp carnal şi dublul eteric să le avem grosolane sau să le formăm mai fine, prin alimentaţia noastră, prin gândurile şi acţiunile noastre nobile. După cum un om – prin cultură muzicală şi prin educaţia simţului muzical ajunge să perceapă cele mai fine note şi tonul fiecărui instrument dintr-o orchestră, tot astfel printr-o lungă şi metodică preparare – care nu este timpul şi locul a o descrie – omul îşi poate face corpul foarte sensibil, ca auzul şi vederea lui să perceapă vibraţii mai fine decât cele fizice şi astfel să poată auzi şi vedea în lumea invizibilă, în lumea astrală, care e chiar în jurul său.

Asemenea persoane sunt rare, dar cei care prin vieţile lor trecute, pline de cumineţenie, şi prin prepararea din viaţa prezentă au ajuns la această supersensibilitate, la această simţire mai fină decât cea obişnuită – fie auditivă, fie vizuală – sunt datori ca aceste daruri dumnezeieşti să le pună la dispoziţia umanităţii, să le întrebuinţeze dezinteresaţi pentru progresul omenirii.

Corpul carnal şi eteric constituie corpul fizic. Prin el conştiinţa noastră, spiritul nostru gândeşte, acţionează în lumea sau în planul fizic, în lumea supusă cercetărilor noastre, în lumea ce cade sub simţurile corpului fizic.

Corpul astral

Un alt înveliș ce intră în alcătuirea omului este *corpul-astral*. El este format din șapte feluri de eteruri, mai fine decât eterul corpului fizic. Această finețe rezultă din modul de asociere a lor, din distanța care îi desparte, din mărimea lor, din mișcarea lor în spațiu, dar mai ales din viteza extraordinar de mare pe care o au particulele ce compun atomii acestei materii astrale.

— Spiritul omului cât trăiește pe pământ, în corpul său fizic, nu poate să se manifeste, să aibă percepții auditive, vizuale, tactile etc. decât atât cât îi permite acest înveliș fizic; spiritului nu-i poate veni din spațiu nici o știre, nici o manifestare care ar trece hotarul planului fizic. Spiritul stă așadar închis în trupul fizic ca într-o pușcărie.

De îndată ce spiritul iese din închisoarea trupului, el poate să se manifeste mai liber, devine mai înțelegător, mai văzător în trecut, în prezent, ba chiar și în viitor, mai puternic în acțiunile lui, în voința lui, dar și de astă dată este limitat de învelișul al doilea, corpul astral.

După cum corpul fizic poate fi de diferite calități sau stări de purificare, tot astfel și corpul nostru astral poate fi mai grosolan sau mai fin. De asemenea, după cum în corpul nostru fizic circulă curenți de forță vitală, tot astfel și în învelișul astral circulă în toate sensurile curenți de forță vitală veniți din spațiu și intrați fără știrea noastră în adâncul corpului nostru. Această forță întreține vitalitatea corpului astral.

Materia corpului astral pătrunde toate celulele, toate organele corpului fizic și iese din el formând în jurul său o zonă astrală. Din cauza acestei întrepătrunderi, corpul astral – asemenea corpului eteric – reproduce forma celulelor, țesuturilor, organelor, forma întreagă a corpului carnal, adică are forma unui om, dar de materie astrală.

La fel se întâmplă și cu animalele, plantele și mineralele: toate au în corpul lor materie astrală și o formă astrală.

Să presupunem acum că ar pieri materia fizică. Cum materia astrală reproduce perfect forma corpurilor fizice, am vedea atunci (cu ochii mentali) o lume identică, populată cu oameni, animale, plante și minerale astrale – un peisaj identic cu cel fizic, dar format numai din materie astrală. Așa se explică cum spiritelor oamenilor inferiori care trăiesc în planul astral, văzând același

decor ca şi pe pământ, le vine a crede că încă trăiesc în sânul lumii fizice.

Această lume astrală nu poate fi văzută de oameni cât trăiesc pe pământ, pentru că ei nu posedă vederea astrală. Ei nu văd această lume, după cum orbul fizic nu vede lumea fizică din jurul lui. Şi după cum chiar în lumea fizică nu poţi vedea tot ce e fizic, decât numai când întrebuinţezi un microscop, tot astfel în lumea astrală, prin exerciţii lungi şi perseverente, prin aplicarea unor metode ce solicită multă răbdare şi credinţă, poţi ajunge să vezi în lumea astrală, să auzi muzica spaţiului, cuvinte venite din planul astral de la spirite. Bineînţeles că şi între aceste facultăţi sunt diferite grade, ca între auzul, văzul, înţelegerea unui copil şi ale unui matur, ca între inteligenţa unui sălbatic şi a unui om civilizat.

Învelişul astral este un intermediar între corpul fizic şi spirit, având rolul de a primi impresiile din afară venite prin nervi şi a le transforma în *senzaţii* şi, astfel elaborate, să fie trimise către spirit. Corpul astral este sediul în care impresiile venite din afară se transformă în plăcere sau durere, în senzaţii de căldură sau frig, de neted sau aspru etc. Este sediul de unde pornesc sentimentele de ură, pasiune, generozitate, egoism sau iubire. Este sediul mândriei noastre, a vanităţii, a dorinţelor senzuale, într-un cuvânt este corpul sentimentelor, dorinţelor, înclinaţiilor nobile sau josnice.

Persoanele la care s-a format în mod natural vederea astrală, aşa-numiţii *clarvăzători* sau *lucizi*, văd foarte bine în jurul corpului nostru o *aureolă* cu culori cu atât mai vii, tinzând spre roz, cu cât omul este mai cult sau are o dezvoltare spirituală mai mare. Cu cât omul este mai evoluat, cu atât aureola sa este mai definită pe margine, având un contur bine determinat.

Această aureolă nu este în marea ei parte decât radierea în afara corpului nostru fizic a învelişului astral.

Corpul astral al omului sălbatic este mai puţin dezvoltat, având o calitate inferioară şi vibrând numai la dorinţele şi pasiunile cele mai animalice. La omul profund credincios, la omul cult, cu desăvârşire moral, el este foarte dezvoltat, format dintr-un material fin şi vibrând puternic la sentimentele nobile de iubire, milă, la auzul unei muzici sau poezii subtile, într-un cuvânt la tot ce este nobil, moral şi conform cu Legile divine de iubire, adevăr şi justiţie.

— Perfecționarea corpului astral se îndeplinește și din afara lui – de către corpul fizic, și din interior – de către un înveliș și mai intern, numit *corpul mental*. Când ne gândim la lucruri frumoase, înalte, nobile, aceste gânduri cheamă, atrag din mediul înconjurător particule astrale fine și elimină treptat din sânul său particulele astrale de calitate grosolană. Când gândurile noastre sunt bestiale, josnice, de ură, de nedreptate, atunci atragem – fără știrea noastră – particule astrale de cea mai proastă calitate și corpul nostru astral devine grosolan.

Cum acest înveliș joacă un rol foarte însemnat în existența noastră terestră, dar mai ales în cea spațială, se impune să veghem ca mentalul nostru să nu fie preocupat decât de gânduri inspirate de iubire, frumos, bunătate și milă de aproapele nostru, de tot ce poate înălța umanitatea și duce la progresul spiritual și material.

Pe de altă parte, corpul astral este în intimă legătură cu corpul fizic și din această cauză orice impuritate a corpului fizic ar vătăma și corpul astral. Cu cât corpul fizic este mai pur, cu atât această puritate înlesnește și pe aceea a corpului astral.

Când un om a ajuns să fie preocupat numai de idei frumoase și altruiste, care au ca bază înțelegerea că toți oamenii sunt frații noștri, fii ai aceluiași Tată creator, atunci corpul lui astral înnobilat nu va mai vibra la toate gândurile care curg în valuri prin astralul lumii ci numai la acelea care sunt frumoase, în unison cu calitatea lui. După cum o coardă nu intră în vibrație decât atunci când va vibra o altă coardă de aceeași înălțime, de același ton, tot astfel ajungem cu vremea să fim mișcați numai de sentimentele frumoase, potrivite corpului nostru astral.

Ajunși la cunoașterea acestui fapt, nu avem decât să punem în practică voința noastră și vom acorda prin această voință corpul nostru astral ca și o coardă de vioară, practicând binele și iubind sub toate formele pe semenii noștri.

În stare de veghe, corpul astral al omului funcționează în interiorul corpului său fizic. În timpul somnului, corpul astral este atras de spirit afară din corpul pământesc, pe care îl lasă în pat împreună cu corpul eteric. Corpul astral apare lucizilor, somnambulilor, hipnoticilor ca o masă cețoasă, oscilând, iar în cazul în care omul nu este prea avansat spiritualicește neputând să se depărteze de trupul de care ține.

Dacă însă o persoană este de o înălțime mai mare de cugetare și este animată de sentimente frumoase, nobile, atunci corpul său astral e capabil să se îndepărteze de corpul fizic de care e

legat printr-un cordon fluidic de materie astrală, imperceptibil de subțire. Pe când spiritul omului inferior nu poate să se exprime, să se manifeste, să înțeleagă prin intermediul corpului astral decât atunci când e în interiorul corpului fizic, la omul evoluat corpul astral servește pe deplin spiritului, pentru a călători în orice parte a pământului și a se întoarce în corp cu amintirea celor văzute și auzite. Spiritul trăiește, se manifestă așadar în acest corp astral pe deplin și perfect conștient ca și cum ar fi în corpul fizic. Puterile lui în acest caz sunt mai mari, facultățile mai înalte, înțelegerea mai deplină, iar deplasarea de la un loc la altul se face cu repeziciunea gândului. În tot acest timp trupul carnal stă liniștit, adormit profund în patul său și își recuperează forțele pierdute.

Există și o serie de stări intermediare. Așa de exemplu spiritul cu haina lui astrală părăsește corpul fizic, vagabondează în spațiul astral, află, vede, știe pe unde a fost, dar întorcându-se în corp, la deșteptarea trupului carnal nu-și mai aduce aminte de nimic. Aceasta din cauză că nu s-a stabilit încă o legătură deplină între creierul fizic și creierul astral. Corpul astral reintrat în corpul fizic produce vibrațiile necesare, dar creierul fizic nu poate traduce acele vibrații sau nu poate memora impresiile culese de corpul astral în timpul plimbării sale pe când trupul dormea.

În fine, sunt cazuri când pentru un moment omul e conștient de plimbările sale în astral, dar imediat după deșteptare pier toate din memoria creierului său. Și cazuri din acestea sunt numeroase.

Sunt cazuri când în timpul zilei omul e preocupat de rezolvarea unei probleme tehnice sau de orice altă natură și nu poate găsi soluția cea mai fericită. Ei bine, în timpul nopții, când spiritul se degajează împreună cu corpul astral afară din corpul fizic, atunci el – lucrând încă asupra acelei probleme – o vede mai clar, îi găsește soluția și după deșteptare constată cu mirare că rezolvă cu mare ușurință problema insolubilă de ieri.

Acei oameni care își sacrifică viața lor terestră, care lucrează pentru binele și progresul omenirii, pe măsură ce se devotează spiritelor superioare ale spațiului, pe măsură ce îndeplinesc o parte din planul de evoluție al omenirii care li s-a încredințat spre îndeplinire pe pământ, acești oameni dezvoltă în ei corpul lor astral în așa măsură că spiritul îmbrăcat în haina sa astrală poate părăsi corpul fizic. Chiar ziua sau oricând voiesc, călătoresc în planul astral, lucrează, gândesc cu putere și înțelegere înzecită,

după care revin în corpul fizic conștienți pe deplin și de momentul plecării, și de momentul sosirii, păstrând perfect în memorie tot ce a gândit și a văzut în planul astral. O dată ce omul a ajuns această etapă, începe să dea adevărata sa valoare vieții fizice și de acum moartea nu-l mai neliniștește, nu-l mai înspăimântă. Viața terestră capătă pentru el altă înțelegere. Acum înțelege sensul vieții terestre, necesitatea suferințelor de tot felul prin care învață și cunoaște pentru iluminarea spiritului său.

După moartea fizică duhul se poate arăta rudelor, prietenilor, sau dacă e vorba de un om care a ajuns la starea de a se dedubla, de a-și părăsi corpul fizic, de a ieși în astral, atunci poate să se ducă la depărtări oricât de mari și să se arate unui prieten. În ambele cazuri spiritul atrage din atmosferă particule de materie fizică pe care le introduce în corpul său astral și astfel devine mai material, mai vizibil pentru prietenul său, pentru ochii săi fizici, carnali. În cazul în care persoana vizitată este un clarvăzător sau un lucid, atunci această materializare nu mai este necesară. Cazurile acestea sunt rare, dar omul căruia i s-a arătat o asemenea fantomă a unui prieten mort sau viu, crede că a fost înșelat de o iluzie optică, de o halucinație a creierului, și de cele mai multe ori – de rușine de a nu fi ridiculizat – nu spune la nimeni.

Sunt împrejurări când oamenii – fără a avea darul lucidității și fără a fi la mijloc o materializare – totuși văd fantoma unui prieten. Aceste persoane au pentru un moment sistemul nervos foarte sensibil din cauza slăbirii corpului de vreo boală sau mare osteneală. Ei bine, această slăbire a fizicului dă o libertate mai mare corpului astral, din care cauză el începe să funcționeze mai intensiv și omul devine pentru acele momente clarvăzător, lucid.

Dacă o persoană are pe cineva drag într-o țară îndepărtată și se culcă cu gândul încordat, de exemplu la mama sa, în timpul nopții va pleca prin vehiculul astral spre mama sa și dacă aceasta este într-o stare de hipersensibilitate, va vedea câteva minute pe fiul său. Acesta e cazul când cel care vede e într-o stare excepțională, dar sunt și cazuri când voiajorul care pleacă în astral este cel care se află într-o stare spirituală încordată și se arată mamei sale, a cărei stare este normală. Acest caz este des întâlnit mai ales când cineva e în ultimele momente ale morții sau este într-un moment de mare pericol; într-o secundă spiritul iese din corpul fizic și ca un fulger vine lângă mama lui și i se arată. Aproape întotdeauna asemenea arătări fantomale sunt semnul morții celui care s-a arătat. Gândul de iubire pentru

mama lui, dorința de a o mai vedea sau a-i comunica un secret, o recomandare, îl fac pe muribund ca într-o secundă, între momentul morții și viață, să se prezinte ființei lui iubite.

După părăsirea definitivă a corpului fizic, după moartea terestră, spiritul învelit de corpul astral se înalță în regiunile superioare ale spațiilor. Aici începe să piardă treptat din păturile ce constituie învelișul astral, începând din exterior, care este cel mai grosolan, spre interior. Cu cât pierde din materialul mai greoi al acestui înveliș, cu atât el se înalță mai sus. Cu cât această haină este în ansamblul ei mai fină, cu atât mai sus se va înălța și spiritul.

Am putea compara ascensiunea spiritului în spațiu cu niște baloane umplute cu gaze de diferite densități: unele se vor opri mai jos, altele mai sus după greutatea lor specifică, după puterea cu care sunt atrase de pământ.

Durata acestei ascensiuni este în funcție de calitatea de materie astrală a celor șapte scoarțe sau straturi de materie astrală. Cu cât stratul de materie astrală grosolană va fi mai mare, în lipsa altora mai fine, cu atât șederea în straturile inferioare ale planului astral va fi mai de lungă durată, de zeci, ba chiar de sute de ani.

Depinde de noi, câtă vreme trăim pe pământ, ca prin viața noastră, prin gândurile noastre, prin sentimentele noastre să construim astfel corpul nostru astral ca atunci când vom părăsi trupul fizic, trecerea prin planul astral să fie mai scurtă și ridicarea noastră către un plan superior și mai fericit, planul mental, să se facă cât mai repede și cât mai automat, adică conștiința noastră să nu mai lucreze în planul astral, prin haina sa astrală aproape deloc.

Un om care a avut o viață corectă, morală, pioasă, înțeleaptă, va trece prin planul astral întocmai ca și călătorul care străbate adormit în tren anumite regiuni ale țării fără să le fi văzut și deci aprecia.

Am văzut că în corpul astral sunt localizate, fixate toate dorințele, poftele, aspirațiile, sentimentele și pasiunile noastre. După un timp mai lung sau mai scurt de ședere a omului spirit în planul astral, are să vină o vreme când el va trebui să părăsească și acest plan. La termenul hotărât pentru acest lucru, spiritul leapădă și haina astrală, iar omul moare a doua oară. A murit o dată pe pământ, în planul fizic și a părăsit trupul său fizic; acum moare în spațiu, în planul astral, părăsind și trupul astral.

Încă înainte de a lepăda haina astrală, tot ce fusese înscris, localizat în acest corp astral: sentimente, aspirații, pasiuni etc., toate se transcriu în învelișul sau haina internă în corpul mental, sub formă de *germeni*, de *esențe*.

Pentru a înțelege această transcriere, voi reaminti ceea ce face planta în vederea perpetuării speciei sale. Copacul face flori, fructe, semințe. În structura intimă a seminței, în embrionul ei se înscrie, se pune ca esență, în stare de germene toate calitățile copacului, forma frunzelor și a florilor, toate sucurile caracteristice ale diferitelor părți din copac. Acolo în micul embrion se îngrămădesc imaginile copacului generator, însușirile lui, necesitățile lui etc. Toate aceste particularități sunt închise în embrion nu sub forme concrete, ci ca imagini, ca forțe ce vor sta molcom, somnolente până în ziua când această sămânță va fi pusă în lumea ei firească, în pământul roditor. Atunci și numai atunci aceste forțe-esențe vor intra în acțiune și micul embrion va reproduce o plantă cu frunze, rădăcini, tulpină, asemenea cu ale părintelui copac care a produs această sămânță și embrion. Și evoluția ei va urma până la completa reproducere a copacului generator.

Materia astrală a învelișului astral al omului se va reîntoarce în oceanul de materie astrală de unde fusese luat, iar omul real, spiritul, se va ridica de acum într-un plan superior, în *planul mental*.

Corpul mental

Învelișul care, dintre cele descrise până acum, este și mai apropiat de interior, de spiritul omului se numește *corpul mental*. El este format din materie mentală, materie cu mult mai fină, mai eterată ca materia învelișului astral, vecină cu energia, adică în pragul materiei.

Rolul acestui înveliș este de a servi ca centru *al inteligenței, al memoriei, al voinței*. El constituie în același timp și vehiculul cu care călătorește și lucrează spiritul în planul mental al lumilor.

Ca şi corpul astral, şi corpul mental poate să fie format dintr-o materie mentală puţin dezvoltată şi neorganizată, sau prea puţin organizată. În acest caz omul are puteri mentale foarte reduse, judecata întunecată. Spiritul lucrează la un asemenea om în planul fizic şi astral prin corpul său astral. Aşa se explică că omul inferior, omul sălbatic, este dominat în existenţa lui terestră mai mult de simţul foamei, al setei, al odihnei, al cruzimii, pentru că în viaţa lui pământească spiritul său se manifestă mai mult prin corpul simţurilor, al pasiunilor, al geloziei, al poftelor, al fricii, al sentimentelor inferioare, într-un cuvânt prin corpul astral şi mai deloc prin corpul său mental, care nu este încă bine organizat.

Materia acestui corp este aşa de fină, că nu mai este văzută prin vederea astrală de lucizi sau clarvăzători.

Cu cât omul în viaţa pământească are o activitate cerebrală mai mare, cu cât subiectele care fac obiectul gândirii lui sunt mai abstracte, cu cât aceste gânduri sunt de un profund adevăr şi îmbrăţişează idei de frumos, de bine, de iubire, de milă, de dreptate pentru toţi, cu atât corpul său mental se dezvoltă, se organizează, atrăgând din spaţiu, din planul mental particule mentale fine care zi de zi contribuie la înnobilarea, la purificarea corpului său mental. Nu numai că el devine mai fin, dar în acelaşi timp creşte, cum nu poate creşte corpul astral, creşte în mărime pe măsură ce omul se ridică mai sus.

Pe când materia astrală se introduce în toate celulele, în toate organele corpului nostru fizic şi formează o inimă astrală, un ficat astral, un stomac astral etc. – aşadar un corp astral asemănător ca formă cu corpul fizic, corpul mental din contră: are o formă ovoidă, mai mic ca omul, dar având raze care străbat corpul astral, corpul fizic şi ies afară, depăşind aura formată de corpul astral şi pe care o colorează cu culori foarte frumoase.

Numai oamenii care şi-au consacrat viaţa pentru cercetări spirituale, pentru cultivarea iubirii aproapelui, printr-un antrenament foarte greu de realizat pentru majoritatea oamenilor din cauza vieţii lor fireşti, pământeşti, numai aceşti oameni – foarte rari – ajung să li se dezvolte în fiinţa lor simţul mental. Numai aceşti oameni pot vedea la alţii aura mentală, culoarea şi mărimea corpului lor mental.

Pe când în corpul astral se găsesc mai multe centre *(chakre)* ale simțului (auzului, văzului etc.), corpul mental este capabil de a vedea, auzi, mirosi, gusta sau pipăi cu orice parte a lui, cu toată suprafața sa. Cu alte cuvinte, corpul mental are un singur simț, dar acesta este general, însumând toate simțurile astralului și fizicului, simț cu mult mai puternic decât cele fizice sau astrale. Se înțelege că acest simț se exercită mai bine când spiritul se află în planul corespunzător acestui simț, adică în planul mental.

Sunt unele persoane care – din cauză că în viețile lor anterioare au exersat mereu corpul lor mental cu preocupări dacă nu înalte, cel puțin nu josnice – în viața prezentă au corpul mental așa de bine organizat și simțul mental așa de puternic, încât în stare de veghe, legați la ochi, sunt în stare să citească un ziar punându-l la picior ori la creștetul capului. Se înțelege că asemenea cazuri sunt extrem de rare.

Întărirea, dezvoltarea corpului nostru mental trebuie să o urmărim cu voință și conștienți prin activitatea noastră mentală ordonată, logică, și animați fiind de sentimente înalte spirituale sau artistice. Să nu lăsăm ca mintea noastră, corpul nostru mental să lenevească, căci în acest caz el va fi asaltat de curenții, de valurile de gânduri care circulă prin spațiu.

Cum omenirea pe pământ, în momentul de față, este în majoritatea ei încă înapoiată, ea emană mereu gânduri care pornesc prin spațiu și dacă vehiculul tău mental nu este în activitate, este primitor, visător, atunci te pomenești că ești cuprins de o idee, apoi de alta, și mereu gândești și la un moment dat te miri de unde ai pornit cu gândul și unde ai ajuns. E o gândire dezordonată, deoarece creierul nostru astral și corpul mental au devenit o răspântie unde se opresc torentele de idei ce aleargă prin spațiu. Se cade așadar să fim atenți și să ne revenim, să ne scuturăm mintea de idei care răsar fără nici un rost, fără nici o logică. Să ne silim să avem idei serioase, ordonate, în ordinea lor firească. Numai așa vom organiza corpul nostru mental, numai așa vom exercita prin mentalul nostru, ca un magnet, o atracție din spațiu a ideilor bune și vom respinge în mod automat pe cele rele.

Corpul cauzal

De când a apărut omul pe pământ şi până azi, corpul său mental s-a îmbunătăţit în calitate, s-a organizat treptat şi s-a diferenţiat în două părţi. Jumătatea externă a constituit mai departe sediul voinţei şi al inteligenţei, deci ca vehicul mental, iar jumătatea internă a constituit un nou înveliş spiritului, un nou corp numit *corpul cauzal*.

I s-a dat denumirea de *cauzal* pentru că în el se înscrie, în esenţa sa, tot binele şi tot răul pe care l-a făcut omul în viaţa lui terestră. În el se înscrie, se aşează ca recolta într-un hambar tot ce a semănat pe pământ. Această recoltă va determina în viaţa lui viitoare pe pământ bucuriile şi nefericirile, tot destinul lui, rolul pe care îl va juca în viitoarea lui reîncarnare. Viitorul său corp mental, viitorul său corp astral şi fizic cu care va trăi în viitor pe pământ vor fi astfel făcute după cele ce au fost înscrise în corpul cauzal. Cu alte cuvinte, tot ce va întâmpina omul în viaţa viitoare terestră este înscris în corpul cauzal şi îşi găseşte cauzele în ceea ce a făcut pe pământ în precedenta viaţă.

Semeni într-o viaţă şi culegi în altă viaţă. Cu alte cuvinte, viaţa prezentă pregăteşte viaţa viitoare. Noi suntem făuritorii destinului nostru.

Corpul cauzal este format şi el dintr-un eter extrem de subţire, pe a cărui fineţe nu ne-o putem închipui. El fiinţează în jurul spiritului mii şi mii de ani, sute şi mii de încarnări până ce omul ajunge aşa de evoluat încât nu va mai fi nevoie a se mai încarna. Atunci corpul cauzal piere şi el, şi spiritul va fi acoperit de un nou înveliş format din forţă comprimată a cărei natură nu o putem cuprinde cu mintea noastră slabă, înveliş numit *corpul budhic*.

În lungimea secolelor nesfârşite şi în miile de încarnări, corpul cauzal a înregistrat toate actele, cunoştinţele şi facultăţile noastre câştigate. Sunt înscrise mii şi mii de pagini a tot ce am fost, pe unde am trăit, ce am înfăptuit, ce bine sau ce rău am comis – o cinematografie fidelă a tuturor vieţilor noastre nenumărate.

Tot răul care l-am putut face în aceste vieţi nu contribuie cu nimic la organizarea corpului cauzal. Tot binele însă care l-am făcut contribuie nemăsurat de mult la subtilizarea, din viaţă în viaţă, a corpului nostru cauzal.

Credința profundă în Divinitate, iubirea până la sacrificiu a aproapelui nostru, gândurile cele mai înalte spirituale, contribuiesc la înnobilarea, la fortificarea corpului cauzal. Cum asemenea împrejurări sunt cât se poate de rare, evoluția acestui corp este și ea cât se poate de lentă.

Corpul astral, corpul mental și corpul cauzal la un loc constituie în jurul spiritului o învelitoare materială, dar invizibilă, numită *perispirit*.

Tot timpul cât spiritul va fi nevoit să se reîncarneze pe o planetă oarecare, pentru a se ridica în evoluție spirituală, va purta în jurul său aceste haine pe care le va lepăda rând pe rând, și le va schimba mereu cu altele. Numai pe una o va păstra mereu aceeași, mii și mii de ani, pe toată durata reîncarnărilor, și acesta este corpul cauzal. Deci totdeauna spiritul are un perispirit în jurul său.

Evoluția omului pe pământ sau în planul fizic

La început omul a fost foarte aproape de animalitate. Mintea lui era foarte simplă. Gândurile lui se reduceau la mijloacele de a-și găsi un adăpost și a-și procura hrană, iar sentimentele sale se concentrau în jurul dorinței de a avea cât mai multă mâncare, a-și potoli setea, a-și odihni trupul.

Pentru realizarea acestor dorințe el a săvârșit acte de cea mai mare cruzime: își părăsea copiii, pentru a nu le mai da de mâncare, ori își omora femeia, ca să-și astâmpere foamea care îl chinuia. Cunoștințele sale erau extrem de reduse. Nu avea instrumente de nici un fel și singurul mijloc de apărare îi era fuga, unghiile și dinții.

Asemenea tipuri umane au trăit pe pământ în urmă cu 20-30.000 de ani. Ele se mai întâlnesc pe pământ, dar pe o treaptă evolutivă mai ridicată, prin Australia, pădurile Braziliei ori centrul Africii.

Ceva mai târziu, omul prin observație, comparație, suferință, a învățat o mulțime de lucruri. Capitalul de cunoștințe i s-a înmulțit. Mintea i s-a mai ascuțit, iar sentimentele au devenit ceva mai înalte. Se născu în el *mila*. Întemeiază o familie,

iubește copiii pe care îi apără cu sacrificiul vieții. Devine sociabil și viața i se desfășoară mai bogată și mai variată, căci instrumentele pe care le-a născocit sunt acum mai numeroase. În această fază este încă azi marea populație a globului.

În fine, în timpurile moderne, unii oameni s-au ridicat pe treapta evoluției așa de sus, că mintea lor atacă problemele cele mai înalte ale științei, iar sentimentele lor sunt cele mai sublime, înțelegând identitatea spirituală a tuturor oamenilor ca fiind fiii aceluiași Creator.

Această înaltă evoluție spirituală se urmează ori pe calea unei moralități sublime, ori printr-o cultivare alături de moralitate a spiritului în știință până la picioarele Celui Atotfăcător.

Evoluția însă se urmează mereu mai departe. Au trecut mii de secole, vor mai trece încă zeci de mii de ani și omul mereu va învăța, va deveni tot mai bun, mai iubitor de tot ce este frumos, adevăr și dreptate.

Toți suntem de aceeași esență divină. Toți suntem copiii Tatălui ceresc. Toți vom urma – după aptitudinile, după liberul nostru arbitru, voința noastră – evoluția nesfârșită pe acest pământ.

Cei mai greoi o vor parcurge într-un timp mai lung. Cei mai hotărâți o vor parcurge mai grăbit, dar toți vom ajunge la același liman – *perfecțiunea* spiritului nostru. Nici unul nu va fi privilegiat, nici unul nu va fi oropsit.

Moartea

Actul cel mai enigmatic din existența noastră, care l-a preocupat pe om veacuri nesfârșite, este moartea. Este unul din marile mistere pe care noi nu l-am cunoscut, dar pe care acum înalta și nesfârșita Înțelepciune care a creat totul și conduce totul, găsind că omul a ajuns la evoluția suficientă de a înțelege acest mister, ni l-a revelat.

Nici știința, nici religia nu ne-au spus nimic în această privință. Știința merge până unde se termină materia tangibilă. Religia merge până în pragul spiritualității, dar mai departe nu ne spune nici ea nimic.

Numai spiritele înalte, misionarii Celui Atotputernic, ne-au luminat asupra constituției noastre, asupra modului cum se face această trecere de la viața pământească la cea astrală, a spațiilor cereşti. Ele ne spun că senzațiile care preced şi urmează morții sunt infinit de variate de la om la om şi ele depind mai ales de meritul, de înălțimea morală a spiritului care părăseşte pământul.

În general, separarea sufletului de corp se face gradat, încetul cu încetul. Uneori această separare se face cu mult timp înainte de încetarea funcțiilor organismului nostru.

Cu cât legătura fluidică dinte corp şi suflet este mai strânsă, mai puternică, cu atât cel ce moare simte o mai mare durere şi agonia este mai lungă.

Momentul dezîncarnării spiritului este plin de frică pentru cei ce au greşit în viața terestră – ce va fi? unde va merge? Are impresia că un abis se va deschide în curând lângă el, în care va pieri pentru totdeauna. Celor ce au fost blânzi, miloşi, morali în viața lor terestră, moartea le face impresia unei slăbiciuni, îi cuprinde o piroteală care îi trage pe nesimțite într-un somn dulce, plăcut, care va avea o deşteptare fericită. Degajarea spiritului la aceştia se face pe nesimțite, pentru că îndeplinindu-şi datoriile morale pe pământ, prin aceasta ei au fost slab uniți de partea materială a acestei lumi şi de corpul lor fizic, gândurile lor ridicându-se din când în când la lumea spirituală, la bunurile spirituale.

Câtă luptă, câtă agonie la cel ce a fost lipit de bunurile pământului, la cel ce n-a cunoscut decât plăcerile materiale şi a uitat că e vremelnic pe acest pământ!

Când omul e gata să treacă din planul fizic în cel astral, adică din viața terestră în cea spirituală, se observă că funcțiile se sting din ce în ce mai mult, deşi se constată că organele fac mari eforturi pentru a-şi îndeplini şi mai departe rolul lor, pentru că vitalitatea, forța universală care circulă în corpul omului se reduce, se stinge ca şi lumina candelei în care s-a isprăvit uleiul.

În cazuri de accidente, procesul acesta fiziologic este scurt, de numai câteva minute, iar în caz de boală, slăbiciune fiziologică, îl cuprinde pe om încetul cu încetul.

Când ora morții a sunat, nici o putere din lume, nici o ştiință omenească nu poate împiedica plecarea spiritului din lumea fizică şi trecerea lui în lumea spațiului.

În momentul în care perispiritul începe să se desfacă de adeziunile atomilor, moleculelor, celulelor, organelor, de întregul corp fizic al omului, acesta simte furnicături în tălpile picioarelor. Treptat, de-a lungul extremităților corpului, din mâini și din picioare, perispiritul începe să se retragă. Vitalitatea nemaicirculând în aceste extremități, ele încep să se răcească și devin insensibile. Perispiritul se retrage apoi din picioare în lungul abdomenului și se întâlnește cu cel din mâini în regiunea toracelui. Aici se face un mic popas, după care retragerea se urmează în lungul gâtului, ajungând în cap, unde înconjoară creierul.

Din cauza îngrămădirii perispiritului în craniu, creierul dobândește o puternică luminozitate, care radiază prin oasele craniului în afară, luminozitate care poate fi văzută când camera este ceva mai întunecoasă sau în timpul nopții de către cei ce veghează pe lângă cel în agonie.

În aceste momente omul e dus, pierdut ca într-un vis, și vede defilându-i pe dinaintea minții toate actele vieții sale, toate întâmplările prin care a trecut, toate nedreptățile și mâhnirile ce le-a săvârșit, toate actele de cruzime sau de iubire ce le-a arătat. Nimic nu se uită. Toate trec ca un film de cinematograf pe dinaintea spiritului său. Își vede ambițiile neîmplinite sau triumful acțiunilor lui în alte direcții, vede recunoștința celor pe care i-a mângâiat sau ura celor pe care i-a făcut să sufere pe nedrept. Te vezi așa cum ești spiritualiceşte, nu mai ești nici bogatul, nici împăratul, nici savantul, ci omul cu merite sau cu greșeli contra omenirii, contra iubirii pentru aproapele tău.

Această revedere a tot ce a întâmpinat și făcut în viața terestră se face fulgerător și imediat spiritul este cuprins de o uitare completă, de o întunecime, de o pierdere desăvârșită a conștiinței de sine. De acum spiritul învelit de perispirit se strecoară afară prin creștetul capului, ieșind sub forma unei cețe alburii ce se înalță spre tavanul camerei. Când tot perispiritul s-a degajat din corpul fizic, această masă se concentrează și reproduce o formă de om identică cu a celui ce moare. E spiritul lui, învelit în perispirit.

Acest om de ceață, ieșit din trupul celui ce zace pe patul de moarte, este legat printr-un fir fluidic invizibil de corpul fizic, care ține pentru câtva timp fantoma de corpul fizic, după cum o sfoară ține legat un balon ca să nu se înalțe. Această fantomă are o ușoară legănare la dreapta și la stânga, ca și cum ar fi

mișcat de vânt, mișcări ce au ca scop desprinderea cordonului sau firului fluidic de capul celui ce moare.

În fine, cordonul fluidic se desprinde și spiritul își ia zborul spre regiunile eterate ale spațiului, trecând prin tavan, pereți ori fereastră ca și cum acestea n-ar exista.

Până ce nu s-a desprins sufletul de corp, creierul încă funcționează, vorbirea se poate manifesta; bineînțeles, automat, sub voința sufletului ce s-a exteriorizat, și atunci omul ce agonizează vorbește, spune că vede în camera lui ființe fluidice în care își recunoaște părinții, frații sau prietenii plecați înaintea lui din lumea terestră. Întreține o conversație cu ei, cei de față se uită, dar nu văd nimic.

Aceste ființe invizibile au venit din iubirea ce o poartă celui ce moare, să-l conducă, să-l petreacă în noua lui călătorie. Unul din ei este călăuza și instructorul în noua viață a spațiilor.

În fine, o respirație prelungă, un suspin profund e semnul separării complete a spiritului de corp. În acest moment inima își încetează activitatea și totul s-a isprăvit. Omul real, adevărat, și-a părăsit haina trupească.

În acest moment solemn cei din jurul mortului sunt cuprinși de fiori și jalea năpădește în sufletul lor. Încep să plângă, să se jelească și să se arunce peste trupul celui ce moare, dar totul este zadarnic.

E fapta cea mai necugetată, pentru că aceste țipete, explozii sufletești ale celor ce l-au iubit tulbură spiritul celui ce moare și nu-i dau libertatea necesară de a se separa de trup, ba chiar îl atrag, îl reîntorc în trup pentru câteva momente pentru ca din nou să se efectueze dezîncarnarea.

De ar ști lumea ce mare durere, cât mare rău fac aceste lamentații, s-ar abține de la ele. Dacă cu adevărat l-am iubit pe acest om, se impune să ne stăpânim durerea. Să păstrăm o liniște desăvârșită în jurul lui și în această tăcere religioasă să pronunțăm în gândul nostru rugăciuni fierbinți către Cel ce a orânduit așa de sublim totul, rugăciuni care vor da puteri spiritului ca să se poată separa și desprinde de trupul fizic și cu forțe câștigate să se înalțe în planul astral.

Să nu mai plângem pe cel ce moare, pe cel care se naște într-o lume unde omul este mai văzător, mai înțelegător al legilor și fenomenelor, ci să ne plângem pe noi care rămânem încă în planul suferinței, al întunericului spiritual.

Să nu-i mai plângem pe iubiții noștri, pentru că ei vor flutura mereu în jurul nostru, din spațiu ochii lor vor fi mereu spre noi și dragostea și ajutorul lor mereu vor lucra pentru ridicarea noastră și pentru a ne sprijini în suferințe.

Ei ne plâng pe noi, cu drept cuvânt, pentru că încă n-am terminat seria încercărilor și sufletul lor e torturat de mila noastră. Fac și ei ce pot pentru întărirea corpului și spiritului nostru, pentru a trece și noi aceste încercări care ne asigură ascensiunea spirituală.

Trecând pragul morții, spiritul nu-și redobândește câtăva vreme cunoașterea, conștiința, tocmai din cauza condițiilor noi pe care le găsește în planul astral.

Tulburarea spiritului în timpul morții terestre

Trecut în planul spiritual, duhul privește în jurul său și îl cuprinde o negrăită mirare. Se simte sănătos și cu toate acestea vede că cei din jurul său îl plâng cu lacrimi amare. Vrea să le vorbească celor de față, dar lucru ciudat, vorbirea lui nu este auzită. Crede că poate boala, slăbiciunea organică sau medicamentele care le-a luat i-au adus o slăbire a glasului. Ridică atunci tonul, dar în zadar; nimeni nu dă atenție celor spuse de el. Mirarea îl cuprinde și mai tare și se întreabă dacă nu cumva visează ceea ce vede și aude. Dar nu, el se vede treaz și pe deplin vindecat. Întrucât că cuvintele lui n-au răsunet, se gândește că poate cel puțin gesturile sale vor atrage atenția lor. Se îndreaptă către cel pe care îl iubește și vrea să-l ia de mână, dar – minune: mâna sa se închide fără să apuce nimic, ca și cum degetele sale ar fi trecut prin mâna acelei persoane. Poate, se gândește el, nu sunt destul de îndemânatic, și mai repetă gestul, dar și de această dată tot fără rezultat.

Nu știe ce să mai creadă. Privește în jurul său și recunoaște totul. Vede camera în care a zăcut, recunoaște mobilele pe care le-a cumpărat. Ei, atunci ce e cu el? Ascultă la cei din cameră și înțelege că e vorba de moartea lui. El mort? El se vede viu, trăiește. Cum de nu-l văd ai săi?

Vede pe unul din ai casei apropiindu-se de pat și închizând ochii unui om... Atunci o groază îl cuprinde. Cum, în patul în care a fost până adineauri este un om, un mort? Dar groaza sa se mărește pe măsură ce privește, pentru că în cadavrul pe care îl vede în patul său vede un om identic cu el.

O groază profundă îl cuprinde. „Eu sunt mort?" Dar aceasta nu se poate. Aici e o eroare sau se joacă o comedie lugubră pe seama lui? El nu poate fi mort pentru că trăiește. Nu este mort pentru că nu a căzut în neant, în neștiința de sine. Nu este mort, crede cel credincios, pentru că atunci ar trebui să se prezinte înaintea judecății.

Pe când reflectează el ce o fi la mijloc, vede că se aprind lumânările la capul mortului. Atunci pornește în strigăte disperate: „Dar bine, oamenilor, eu nu sunt mort! Eu sunt bine acum, mai bine ca oricând." Dar strigătele sale nu se aud, nu mișcă pe nimeni. Se procede la toaleta funerară, unii plâng, alții se prefac.

Dar curios: el înțelege că unii plâng sincer, iar alții în dosul măștii plânsului nu simt nimic în inima lor, pe cât voiesc să arate. Unii din ei încep să estimeze valoarea lucrurilor din casă, să reflecteze asupra averii moștenite.

După câtva timp ușa se deschide și în pragul ei se arată unul din cei mai buni prieteni cu care a împărțit bucurii și supărări, dureri și plăceri. Cum îl zărește, se repede la el și îi strigă: „A, dragul meu, bine ai venit, cel puțin tu poți spune acum că aceștia oameni se înșeală, că eu trăiesc!" Dar lucru curios: nu a mutat picioarele, nu a păsit, ci a fost dintr-o dată lângă el, fără să știe cum. Vrea să-l ia în brațe, dar brațele sale nu apucă nici acum nimic. Și lucru și mai curios: prietenul care nu-l aude și nu-l vede, trece apropiindu-se de pat prin corpul lui! Atunci vede pe prietenul său foarte abătut și profund mișcat, curgându-i lacrimile sincere. Înțelege că l-a iubit din toată inima.

Și mereu îi vine în minte: „Doamne, dar cum nu-i vine nici unuia de aici ideea că nu am murit."

Timpul trece, seara vine și rând pe rând prieteni și amici se retrag și rămân numai cei ce vor veghea la capul lui. Îi privește în tăcere și observă în jurul lor o lumină colorată. Se miră ce să fie cu această lumină din jurul lor. El nu a auzit niciodată de aura pe care o au toți oamenii în jurul lor.

Se apropie de pat, privește omul culcat și lucru ciudat: el are o lumină, dar nu e colorată ca aceea a celor ce veghează în jurul lui. Lucru și mai curios e că vede corpul celui mort prin

cuvertură şi prin haine. Dintre toate părţile corpului, capul îi pare cel care reprezintă luminozitatea cea mai mare. Şi mirarea creşte mereu. Vede acum că luminozitatea de la cap este legată printr-un fir luminos de el. Atunci pentru prima oară i se furişează în minte ideea că acela care zace acolo, în patul lui ar putea fi propriul său corp. Dar iar revine. „Nu se poate, pentru că eu văd că tot trăiesc. Nu e corpul meu, pentru că dacă eu sunt viu, atunci corpul meu s-ar mişca, pe când acesta e înţepenit."

Pe când reflectează astfel, simte un suflu continuu de fluide în jurul său, deşi observă că flăcările lumânărilor stau nemişcate şi deci aerul din cameră nu se mişcă nici el. În goana acestui fluid care se rostogoleşte în toate sensurile pare a zări sclipiri, forme bizare care vin, trec şi pleacă de lângă el, apar şi dispar.

Îngândurat, cuprins de nelinişte, zăreşte deodată o dâră luminoasă care se coboară din tavan în cameră, se apropie de el şi-l învăluie. În curând se configurează în această lumină nişte figuri în care recunoaşte rude plecate de pe pământ pentru care a simţit pe când trăiau o adevărată dragoste.

Acum aude şi glasul lor: „Dragul nostru, vino cu noi, tu acum ai părăsit regatul umbrelor pentru a intra în regatul luminii. Te-am iubit şi acum lasă-ne să te conducem. Vino cu noi în spaţiile nemărginite unde locul tău este pregătit." „Eu sunt – spune unul dintre ele – copilaşul pe care tu atât l-ai plâns." „Eu sunt tatăl tău pământean şi te-am iubit în viaţă cum te iubesc şi la moarte şi te aştept să vii lângă mine." „Noi ţi-am fost prieteni pe pământ – spun ceilalţi – te-am aşteptat şi te-am asistat în cele din urmă momente ale trecerii tale din lumea pământului în aceea a noastră, lumea astrală. Eram colea în umbră şi am aşteptat momentul când, în fine, tu vei fi înţeles trecerea ta peste fluviul necazurilor, din viaţa materială în cea spirituală. Vino cu noi să-ţi urmezi destinul în spaţiul infinit. Vino să te refaci de încercările pământeşti, înainte de a-ţi lua zborul spre regiunile divine. Corpul tău carnal e mort, vino între cei cu adevărat vii şi înţelegători."

Dar el respinge cu violenţă acele fiinţe pe care le socoteşte nişte creaturi ale viselor sale, vedenii ale coşmarului în care se zbate de câtăva vreme. „Da, voi aveţi înfăţişarea celor scumpi ai mei, dar voi nu sunteţi ei. Plecaţi! Voi sunteţi nişte umbre, pe când eu sunt un trăitor. Vedeţi bine că eu vă văd tot aşa cum am văzut şi până acum. Cum spuneţi că eu sunt mort? Vedeţi, eu sunt aici pe pământ şi de mâine îmi voi relua treburile." Şi fiinţele astfel respinse se depărtează triste. I se pare că aude

spunându-i-se: „Noi rămânem aproape de tine, gata de a veni la chemarea ta." Raza luminoasă dispare și el rămâne scufundat în gânduri. „Doamne, dar când are să se risipească această negură ce mă apasă?"

Se face ziuă și el tot în această nelămurire rămâne. Atunci îi vine în gând să fugă de acolo, dar grozăvie: o putere, ceva ca un magnet, îl ține legat de această formă omenească în care el refuză să vadă propriul cadavru.

Încetul cu încetul se naște intuiția că trebuie să fie ceva comun între el și acest om întins în patul lui. Încep iar a defila prieteni, rude, curioși, cuprinși de milă și regrete, alții rămânând indiferenți.

Vede pe florari care aduc flori, vede pe cei ce servesc în ocazii mortuare, iată și pe medicul care face cea din urmă vizită, cu inima ușoară și toată sinceritatea și minciuna ce se ascunde în dosul voalului ipocriziei. Se face slujba religioasă și el, împietrit, nu știe ce să mai creadă, ascultă și el până la sfârșit. Dar când a sosit momentul să fie luat cadavrul pentru a-l pune pe carul mortuar, o groază îl cuprinde, țipă, urlă, aleargă, se roagă de unul, de altul, cere să se convingă dacă acest corp este al său. Obosit, cade în letargie și cere să i se aducă medicul, ca să-i dea ceva fortifiante spre a-l readuce la viață. Nimeni nu-l vede, nimeni nu-l aude. Dar disperarea cea mai grozavă o încearcă când a ajuns la cimitir, unde vede cum îl așează în groapă.

Niciodată cântecele religioase nu l-au pătruns ca acum. O puternică credință se naște în el și mintea îi fuge către Cel Atotputernic. „Doamne, Doamne, fă minunea ca acest cadavru să se ridice ca pe vremea lui Isus!"

Dar minunea nu se produce. Dumnezeu este departe și Ajutoarele Lui sunt neputincioase pentru a schimba *Legea vieții și a morții* stabilită de divinul Creator.

Bulgării de pământ se rostogolesc cu un sunet îngrozitor peste coșciug. Capul i se pleacă și se lasă târât de ideea că într-adevăr corpul așezat în pământ a fost al său, că a plecat din lumea pământului.

Această înțelegere, această idee la cei care s-au împăcat în lumea suferinței cu ideea morții revine mai repede. La alții care au trăit mai intens, s-au bucurat de toate bunurile pământești cu tot elanul, care au fost lipiți de materie, această înțelegere întârzie foarte mult, spiritul lor stând în apropierea gropii sau revenind spre a-l vizita. Cei ce au crezut că viața este atât cât este pe pământ, cei cu totul alipiți vieții terestre stau ani în preajma

cadavrului, asistând la destrămarea, dizolvarea părticică cu părticică a corpului lor, văzând cum viermii se hrănesc cu ceea ce a fost el odată.

Moartea fizică este deci o naştere în lumea astrală, naştere care se aseamănă cu cea fizică. Într-adevăr, în momentul naşterii, noul-născut trece printr-o mare zăpăceală provenită de presiunea exercitată asupra copilului în momentul expulzării, de tăierea cordonului ombilical care sileşte sângele să ia alte direcţii în corpul copilului, de pătrunderea aerului în plămâni şi de prima respiraţie aeriană. Din cauza acestor suferinţe, noul-născut are nevoie de odihnă. Rudele apropiate, după primele îngrijiri, îl culcă în leagănul lui dinainte pregătit de dragostea maternă şi îl lasă în linişte să doarmă, pentru a se obişnui cu noile condiţii de viaţă.

Ei bine, tot astfel se petrece şi cu cel ce se naşte la viaţa astrală. Ca şi la copil, trecerea dintr-o lume într-alta se face cu oarecare durere, resimţită în special la cap. Şi el suferă ruperea unui cordon ombilical – cordonul fluidic care unea corpul astral de cel fizic. Şi el trebuie să se obişnuiască cu noua viaţă astrală ca şi copilul venit în lumea fizică; şi în fine tata, mama sau alte persoane apropiate ce au părăsit înaintea lui pământul, arată celui venit în lumea astrală toată dragostea şi îl înfăşoară cu o pătură fluidică ce-l adoarme, pentru ca în acest repaus mental omul venit în acest mediu să se obişnuiască şi natura să lucreze asupra sa, fără ştirea lui.

Numai astfel se face separarea de cei iubiţi lăsaţi pe pământ, de suveniruri, de bunuri materiale.

Când acest proces s-a îndeplinit, spiritele ce l-au asistat la trecerea din lumea terestră revin lângă acest suflet şi îl înconjoară cu toată dragostea lor. Spiritul ghid îl ia atunci şi-l duce în spaţiul astral.

Viaţa omului în planul astral

O dată ce s-a rupt orice legătură dintre corp şi perispirit, spiritul cuprins încă de zăpăceală, de întunericul conştiinţei, este luat şi purtat în spaţiu până la acel nivel al planului astral până unde materia acestui plan se potriveşte cu materia astrală

a perispiritului. Nu este dus mai sus deoarece condițiile de existență din regiunile superioare ale planului astral nu i-ar permite, acelea fiind mai fine, nepotrivite cu natura corpului său astral. În acest nivel și numai în acesta spiritul trăiește și se poate deplasa în toate părțile.

Durata zăpăcelii, a întunericului care înconjoară mintea spiritului, variază după viața pe care a dus-o omul pe pământ. La unii este lungă, foarte lungă, la alții scurtă, cum a fost în exemplul precedent, când aproape după o jumătate de oră sufletul se vede în lumea astrală.

În general însă, chiar la spiritele ceva mai evoluate ieșirea din întunericul pricinuit de trecerea pragului morții se face ceva mai târziu, după câteva ore. La aceștia spiritul începe să audă șoapte în jurul lui, care devin din ce în ce mai clare. În fine, îl aude bine pe spiritul său povățuitor, care îi spune să se roage Celui fără de început și fără de sfârșit. El își înalță mental ruga către. Atotputernicul și treptat lumina se arată în jurul său. Ca la un revărsat de zori se luminează totul în jurul său. Acum vede și înțelege noua sa situație.

Lumina în planul astral este ceea ce respirația este pentru noul-născut în planul fizic. Ea nu vine puternică dintr-o dată, deoarece spiritul transpus din planul fizic în cel astral nu ar suporta-o. Unele spirite ies din întuneric foarte repede, pe când altele foarte târziu, după zile, săptămâni, luni sau chiar ani.

Spiritul evoluat – după ce și-a revenit la conștiință, după câteva ore de la moartea terestră – este luat de spiritul său ghid și dus acasă la el, sau la biserică, ca să-și vadă corpul, haina sa carnală rece și neînsufletită, pentru ca privindu-l să înțeleagă că adevărata sa viață nu este pe pământ, că ceea ce vede nu era el, omul real, ci o simplă haină ajunsă acum dărăpănată prin întrebuințare îndelungată sau prin boală. Haină pe care a trebuit să o părăsească ca nemaiputându-i folosi la învățătură, la avansarea spirituală în viața terestră.

Acest spectacol îi produce o mare traumă spirituală, pentru că îi face foarte rău bocitul celor pe care i-a lăsat pe pământ. Lacrimile lor, spiritualicește, se transformă în râuri de lacrimi pe care cu greu le trece.

Nu este deci bine să plângem pe cei plecați dintre noi. Le îngreunăm ascensiunea spirituală. Îi tulburăm cu lamentările noastre, îi atragem către planul fizic, către noi, în loc să le înlesnim zborul către regiunile înțelegerii adevărurilor eterne, ale vieții din planul astral, care este mai apropiată de real decât cea terestră.

Mai bine să-i ajutăm prin rugăciunile noastre. Toată rugăciunea se înalță în infinit și vibrațiile ei în materiile eterice, fine ale planului astral. Rugăciunea dă puteri spiritului, îl ajută la dematerializarea fizică completă și la evoluția lui în această nouă lume în care se găsește.

Spiritul apoi însoțește corpul său până la mormânt și vede cum îl așează în locul unde se va desface în părticele din ce în ce mai mici de materie. Din pământ, aer și apă, din materie fizică a fost format, din momentul conceperii și până în ceasul morții; în pământ, în aer se reîntoarce corpul fizic după ce a fost părăsit de purtătorul său real, de spiritul său, materie fizică ce va intra în ciclul fizic pentru a forma noi corpuri vegetale, animale și umane.

Spiritul-călăuză îl ia apoi pe noul-născut în lumea astrală și-l poartă prin toate părțile pe unde și-a petrecut viața terestră, și spiritul își retrăiește, în haina sa astrală, toată viața terestră, într-un chip fulgerător. Este o reamintire a fazelor acestei vieți, pentru a-i da dea prilej spiritului ca să mediteze ce fel de fapte a făcut, care au folosit sau nefericit pe alții, ce fel de vorbe a spus, ce gânduri l-au frământat și din analiza lor să tragă concluzii foarte exacte despre viața pe care a dus-o pe pământ.

După ce a făcut această călătorie, spiritul își începe în astral ucenicia, sub călăuzirea spiritului superior care îl însoțește mereu din momentul dezîncarnării sale. În astral spiritele evoluate desfășoară o intensă activitate, fiecare având o misiune de îndeplinit, fie pe lângă spiritele neevoluate ce au domiciliul în astral, fie devenind călăuze pe lângă spiritele încarnate de pe pământ, conducându-i și apărându-i de influențe negative și de dușmănia altor spirite neevoluate.

Dacă această viață este oarecum plăcută pentru un spirit evoluat, pentru că el curând se obișnuiește cu ea și își dă seama de trecerea care a avut loc, nu tot astfel este și cu un spirit neevoluat. La acesta ieșirea din întuneric se face cu mare greutate, după vreme îndelungată de la dezîncarnare. Pe când se trezește și începe să se orienteze, se vede și se simte în coșciug, în întunericul mormântului. Îi este frig, foame și simte o puternică durere fizică, deoarece corpul său astral este puternic impregnat cu materie fizică. De aici nevoia de a se arde lumânări, pentru că aceste spirite dezîncarnate le zăresc în lumea fizică, luminându-le întunericul mormântului.

Dar aude un glas care îi spune să părăsească mormântul; e glasul spiritului său ghid și, susținut de acest spirit, el iese la suprafața pământului și câtva timp rătăcește în jurul gropii. În aceste momente cei care locuiesc în vecinătatea cimitirelor au prilejul să vadă umbrele celor morți îmbrăcați în alb. Nici acum spiritul nu-și dă seama de schimbarea ce s-a întâmplat cu el.

Spiritul-călăuză îl poartă pe acasă, unde are o impresie foarte penibilă, o frământare cumplită, văzându-și bunurile împărțite, risipite, folosindu-se alții de ele. Această durere îi este necesară ca să tragă învățăminte că averile acumulate nu folosesc omului real în existența lui veșnică decât în măsura în care cât a trăit pe pământ a putut alina cu ele durerile altora, a produs bucurie copiilor sau a ridicat din mizerie pe alții.

Cei care au fost pătimași, beți, cartofori, afemeiați, sunt lăsați de călăuză să viziteze localurile unde se practică asemenea patimi și, la văzul celor care se dedau la aceste pasiuni, ei sunt cuprinși și mai puternic de viciile lor, dar nemaiavând corp fizic, organe fizice, ei nu-și pot potoli pasiunea, plăcerile care i-au copleșit când erau pe pământ, și de aici o durere și mai sfâșietoare.

Multă, foarte multă vreme pentru cei vicioși, pentru cei răi, care au semănat în jurul lor numai ură și dezastru, viața în astral este nefericită, dureroasă, cu mult mai chinuitoare decât cea terestră, pentru că simțurile în acest plan sunt mai puternice decât în lumea fizică. Rătăcesc în toate părțile, sunt zbuciumați de pasiunile lor și au conștiința deplină a durerii lor nesfârșite. Pentru aceste spirite, viața petrecută în necontenite dureri corespunde viții descrise de preoți, corespunde iadului, unde omul suferă de focul curățitor al păcatelor de pe pământ.

Cum până azi majoritatea omenirii se găsește pe o treaptă foarte joasă din punct de vedere moral și spiritual, înțelegem că și în spațiile astrale mișună o lume imensă de spirite cu aceleași sentimente, cu aceleași greșeli, cu aceleași neînțelegeri, cu aceleași înclinații spre rău ca și atunci când trăiau pe pământ.

Cum aceste spirite trăiesc la baza astralului, prin urmare înțelegem că aici la suprafața pământului ele se amestecă în viața oamenilor de pe pământ. Ele simt o nespusă plăcere văzându-i și pe ei căzuți cât mai adânc în această bestialitate. În neștiința lor, în pornirea lor spre rău, cei care au fost beți vi pe pământ îndeamnă pe pământeni să bea, să facă exces, să se îmbete. Cei ce au fost niște mincinoși se complac pe lângă alte persoane, îndemnându-i să mintă mereu. Alții roiesc prin casele

de joc, influențând prin cuvintele lor spiritul vizitatorilor ca să-și încerce norocul, cu deplină știință că îi împing la pasiune, că ei se vor ruina până la ultima centimă.

Toată gama pornirilor spre rău este pusă rând pe rând în acțiune, pentru a îndemna și pe alți pământeni către fapte rele. Așa învrăjbesc frați între ei, seamănă discordie, provoacă divorțuri între soți, împing copiii pe căi rele etc.

Toate acestea le săvârșesc împinși de natura lor înapoiată, neevoluată sau din răzbunare. Într-adevăr, în planul astral își aduc aminte de persoanele de la care în viața precedentă sau în vieți anterioare au suferit nedreptăți, calomnii sau alte prejudicii. Ei bine, le caută, le găsesc în planul fizic, pe pământ, și toată ura lor o revarsă asupra acestor oameni de care se țin tot felul de necazuri, de nereușite, de boli și nenorociri.

Bietul om caută o explicație, dar nu o găsește pentru că viața lui actuală o știe foarte corectă și atunci murmură contra lui Dumnezeu că-i dă numai supărări, dureri și nenorociri, nemeritând asemenea lovituri. El nu știe, sărmanul, că a greșit în altă viață față de cineva care acum se răzbună din spațiu, ori de pe pământ, dacă s-a reîncarnat.

Spiritele neevoluate, neștiutoare, care fac rău, care torturează pe cei de pe pământ și răspândesc în jurul lor numai suspine și dureri, sunt acele entități din spațiu pe care biserica creștină îi numește draci.

Nu există deci nici iad, nici demoni, ci există viață înapoiată pe pământ și în Cer, există spirite neevoluate, neștiutoare, în carne – pe pământ, sau dezîncarnate – în spațiu. Aceste sărmane spirite înapoiate vor fi pedepsite și în planul astral pentru faptele lor rele. Sunt lăsate în această rătăcire vreme lungă, de zeci și sute de ani, până când ele însele își vor da seama de starea în care se găsesc, pentru că de la un timp sfaturile spiritului-călăuză și ale celorlalte spirite evoluate care le vin în ajutor lucrează asupra lor și de la o vreme începe să încolțească în ei înțelegerea noii lor vieți, încep să se căiască de toată viața lor terestră, de greșelile acelei vieți și se hotărăsc pentru îndreptare.

Când spiritul a sosit în planul astral – după ce a ieșit din întuneric și și-a revenit pe deplin – printre alte întrebări care îi vin în minte e și aceasta: „Ce s-a întâmplat cu mine?" Își aduce aminte de o amorțire, de un leșin în care a căzut când era pe pământ, care vede că a durat până ce a ajuns în planul astral. Se lămurește că a murit în planul fizic și că s-a deșteptat în

planul astral. Şi în minte îi fuge a doua întrebare: „Dar cât să fie de atunci? Cât timp am stat eu aşa adormit?" Se sileşte să aibă o noţiune a timpului, dar aici noţiunea de timp este alta, cu totul deosebită de cea de pe pământ. Anii par zile, secolele ani, existenţa omului pe pământ foarte scurtă. Spiritul nu are noţiunea timpului, pentru că nu are ceva după care să aprecieze scurgerea lui.

Cât trăieşte omul pe pământ are ca punct de reper pentru măsurarea timpului răsăritul şi apusul soarelui, ziua şi noaptea, schimbarea vremii o dată cu venirea noului anotimp sau diferite instrumente de el inventate.

Aşa ne explicăm pentru ce în comunicările spiritiste, când este vorba de a se fixa termene, spiritele greşesc de multe ori.

Înfăţişarea omului în planul astral e asemănătoare cu cea de pe pământ, numai că e fluidic, diafan, putându-se vedea lucrurile din spatele lor ca printr-un geam. Când o persoană este magnetizată şi spiritul se exteriorizează, ea se arată asistenţei ca un fum alburiu, că o ceaţă, prezentând o formă identică cu aceea a omului fizic alăturat din care a ieşit. Talia omului astral este însă mai mică decât aceea a omului fizic.

Dacă spiritul voieşte, poate da învelişului astral orice formă, orice înfăţişare: aceea a unei alte persoane, ori chiar a unui animal, câine, pisică, urs. Asemenea fenomene se pot repeta şi în şedinţele de dedublare prin magnetizare, magnetizorul rugând spiritul să dea înfăţişarea unui animal corpului său astral.

Deşi omul astral mai are picioare, întrucât aceste picioare în lumea spaţiului şi a fluidelor nu mai funcţionează, ele se reduc, se subţiază, prezentându-se la spiritele mai evoluate ale planului astral ca două prelungiri ale abdomenului.

Ca şi când trăia pe pământ, aici tot voinţa este motorul noului organism şi ca şi în lumea fizică, tot dorinţa constituie axa principală, izvorul acţiunilor duhului. Doreşte ceva şi apoi pune în acţiune voinţa pentru a-şi satisface dorinţa.

Deşi duhul locuitor al planului astral mai are picioare, în deplasările sale nu se foloseşte de ele, ci doreşte să fie într-un anumit loc şi când s-a hotărât a şi sosit acolo unde vroia să fie. Viteza de deplasare e mai mică decât aceea a gândului, dar este mai mare ca aceea a luminii. Această absenţă de tranziţie între punctul de plecare şi cel de sosire e greu de înţeles pentru omul terestru, obişnuit cu mişcarea greoaie a materiei fizice şi fără o reprezentare conştientă a experienţei astrale.

Se întâmplă omului carnal să viseze că pluteşte prin aer, că aleargă ca un nor mânat de vânt, peste dealuri şi câmpii, situaţie care îl umple de mirare şi în acelaşi timp de o senzaţie nespus de plăcută; aceasta însă e departe de a fi egalată cu aceea pe care o simte omul când se transportă instantaneu de la un punct la altul prin infinitatea planului astral.

Corpul astral prezintă şi două mâini, dar ele nu mai au funcţiunea mâinilor carnale. E destul ca duhul să-şi îndrepte atenţia spre ceva, spre o plantă astrală, fluidică, şi are de îndată impresia tactilă a acestei plante. În alte împrejurări, întinde mâinile spre obiectul pe care vrea să-l atingă şi din mâinile lui pleacă un fluid care se duce şi se combină cu fluidul obiectului, având astfel o senzaţie de contact.

Aparatul digestiv, circulator, excretor şi respirator – care în corpul fizic al omului umpleau cavitatea toracică şi abdominală – în planul astral nu-şi mai au raţiunea de a exista, pentru că omul aici nu se mai hrăneşte şi nu mai respiră elemente ale materiei fizice, rămânându-i doar amintirea lor, pentru timpul când spiritul va veni iar în lumea fizică. Cât priveşte organele genitale, ele dispar cu totul. Omul astral este fără sex, nici bărbat nici femeie. Sexualitatea nu există decât în lumea fizică şi sexul se schimbă în seria reîncarnărilor după necesitate, după cum vor decide spiritele conducătoare ale omenirii.

În general, când va trebui ca spiritul să desfăşoare pe pământ o voinţă hotărâtă, o judecată profundă, spiritul va veni pe pământ sub formă de bărbat. Când însă spiritul va avea să treacă prin grele încercări în viitoarea încarnare, când deci i se va cere o mai mare rezistenţă la durere, o sensibilitate mai accentuată, o răbdare mai mare, spiritul va veni sub formă de femeie.

Toată viaţa omului astral e concentrată în gândire, astfel că creierul său astral are aproximativ aceeaşi mărime ca şi fostul creier fizic şi tot din această cauză capul îşi păstrează mărimea şi forma capului fizic.

Cunoaşterea, înţelegerea, conştiinţa omului astral, în totalitatea ei, se arată mai clară, cu un orizont mai vast decât cea de pe când era pe pământ.

Organele de simţ – ochii, urechile, nasul – se menţin ca formă şi ele, dar funcţiile lor respective nu mai sunt localizate în aceste organe. Simţul este răspândit pe toată suprafaţa corpului, duhul având percepţii vizuale, auditive, olfactive, gustative şi tactile, prin întreaga suprafaţă a corpului astral şi cu o intensitate ce întrece cu mult pe cea a simţurilor din planul

fizic. Duhul dedublat al unei persoane magnetizate va auzi sunetele cele mai fine, șoapta cea mai subtilă, nepercepută de ceilalți carnali.

Ceea ce e curios este că sunetele în această lume fluidică au culoare. Prin urmare, deși spiritul în planul astral are ochi, vederea nu se realizează prin intermediul lor, ci cu întreaga suprafață a corpului astral. Omul astral însă nu vede lucrurile numai la exteriorul lor, ci vederea lui pătrunde prin interiorul corpurilor.

Trebui să spunem că toate lucrurile și ființele din planul astral sunt într-o oarecare măsură luminoase și vederea spiritului pătrunde prin lumina lor până în cea mai profundă constituție a lor.

Spiritele se văd unele pe altele, dar numai cele care sunt de aceeași valoare evolutivă. Un spirit superior vede pe cel inferior, dar unul inferior nu vede pe cel superior, în afară de cazul când spiritul superior vrea să se facă văzut, producând pentru acest lucru o dispoziție anumită a materiei astrale din corpul său astral. În acest caz, spiritul inferior vede trecând o scânteie, dar nu știe cine a fost, nu-l recunoaște, pentru că nu-i vede forma corpului astral, chiar dacă acest spirit i-ar fi fost cunoscut.

O altă experiență a duhului din planul astral care îl uimește peste măsură este că el vede gândurile altora, când vrea, dar constată că acest lucru îl poate exercita numai asupra spiritelor inferioare lui, fără a fi capabil de a vedea gândurile spiritelor superioare lui.

Această vedere a gândului este pusă în evidență și în ședințele de magnetizare. O dată duhul exteriorizat, magnetizorul va gândi, iar duhul va citi gândurile, persoana adormită (trupul carnal al duhului exteriorizat) reproducând verbal aceste gânduri ale magnetizorului. Chiar în viața ordinară se dau diferite spectacole cu persoane adormite, mediumi, care citesc gândurile asistenților din sală.

Dar cea mai frumoasă dintre facultățile câștigate în acest plan astral este facultatea, aproape divină, de a transforma o idee într-o ființă reală. Omul a auzit de pe când era în trup de carne pe pământ, de puterea creatoare a cuvântului, dar nu i-a înțeles sensul. Aici e destul să gândească la ceva și imediat apare vederii sale o ființă astrală. Omul creează așadar în planul astral, în mic, ceea ce a creat în mare Tatăl ceresc numai gândind – universul cu tot ce se cuprinde în el. E greu pentru mintea omului de pe pământ să înțeleagă asemenea lucruri, deoarece pe pământ nu a trecut prin nici o experiență asemănătoare.

Este adevărat că pictorul sau sculptorul are la un moment dat o inspirație, o idee pe care caută să o materializeze într-un tablou sau statuie, dar această creație făcută prin muncă fizică și din material fizic e departe de ceea ce creează spiritul gândind în planul astral.

Curios însă: aceste creații ale gândirii duhului, aceste forme trăitoare, după puțin timp pier, ele sunt efemere. Din timp în timp, în planul astral spiritul este cuprins de o ușoară letargie, care ar corespunde cu somnul omului carnal. La revenirea din această dulce reverie, aceste forme viețuitoare create de spirit nu mai există. Creează mereu și mereu pier creațiile sale, un fel de muncă a Penelopei.

Când gândurile spiritului sunt însoțite de sentimentul profundei recunoștințe către Cel Nevăzut, Creator al spațiilor infinite, atunci creațiile lui sunt de o frumusețe răpitoare și el este cuprins de o senzație deosebită, care îi umple ființa cu o nesfârșită fericire.

În lumea fizică omul vede lucrurile și ființele pentru că sunt luminate la exterior de lumina venită de la soare, lună și stele, distingând astfel forma și culoarea lor.

Privită în profunzime, materia planului astral se arată albastră închisă și în el se desemnează ființele și lucrurile luminoase și colorate cu forme diafane, cu nori străvezii. Totalitatea lor constituie, ca și pe pământ, peisaje fluidice care reproduc imaginea celor de pe pământ, dar cu mult mai splendidă.

Privind în jurul său și mai ales spre pământ, spiritul vede un imens ocean de materie astrală, prin care vede cum aleargă cu mare viteză curenți, valuri fluidice ce par a avea uneori o direcție, alteori având un joc de balansare sau sensul unor vârtejuri colosale care se pierd în depărtare. Curenții și vârtejurile acestea fluidice par a stabili un hotar mai evident între lumea astrală și cea fizică a pământului.

Mari sforțări și mari dureri încearcă spiritele ca să învingă acești curenți astrali, pentru ca să se pună în comunicare cu cei lăsați pe pământ. Această comunicare ei o realizează prin voința lor, dar mai ales sunt ajutați de apelul, de rugăciunile fierbinți ale celor de pe pământ, care solicită comunicarea cu cei plecați în lumea invizibilă.

Rugați-vă, gândiți-vă mereu la cei scumpi ai voștri, care au plecat în Cer și ei vă vor vizita.

De câte ori îi fuge spiritului gândul la cei iubiți lăsați pe pământ, el face eforturi ca să comunice cu ei, dar nu o poate

face decât foarte rar și atunci doar în somnul lor terestru sau în ședințele spiritiste.

Nu numai curenții astrali împiedică spiritele să intre în comunicare cu frații lor încarnați de pe pământ, ci alături de această barieră mai este suferința – nespus de mare – pe care o îndură spiritele, pentru că venind către lumea fizică se agață de corpul lor fluidic particule de materie fizică, particule care le provoacă mari dureri. Și cu toate acestea el suferă, se sacrifică în dragostea ce o poartă unei mame duioase, unei soții neconsolate, unui copil iubit, pe care i-a lăsat pe pământ, pentru a-i încuraja, instrui și apăra.

Comunicarea cu lumea astrală se realizează cu atât mai ușor cu cât gândurile noastre sunt mai concentrate la cei plecați în lumea spațiilor, cu cât în sufletul nostru și buzele noastre murmură rugăciuni mai fierbinți, cu cât noi le împrumutăm fluide mai multe și mai fine din corpul nostru în timpul ședințelor de spiritism.

Cât timp a trăit pe pământ, omul a iubit cu toată puterea sufletului său o ființă, o mamă, o soție, un copil. Sufletul lui se simțea atât de strâns legat de această persoană, că se socotea fericit alături de ea sau nefericit departe de ea, fiind în stare de orice sacrificiu pentru această ființă iubită. Mai târziu, ajuns în planul astral, este întâmpinat de ființa iubită, plecată înaintea lui, și în compania ei își va petrece toată viața astrală. Cuvintele ne lipsesc pentru a descrie sentimentul de fericire resimțit de aceste ființe în existența lor unită, în această lume a celor mai profunde simțuri.

În planul astral, ca și în planurile superioare, există o ierarhie deplină – de la spiritul cel mai neștiutor până la cele mai evoluate ale acestui plan. La baza planului astral locuiesc, se mișcă spiritele neevoluate, vicioase, sinucigașii, criminalii, toxicomanii etc. Într-un nivel mai ridicat este o altă serie de spirite ceva mai evoluate și totuși înapoiate prin avariția, egoismul, gelozia, răutatea lor. Într-un nivel și mai înalt sunt spiritele care tind spre înălțare, cu tendințe spre bine, dar posedând totuși urme de aplecare spre rău. În fine, în nivelele superioare plutesc spiritele evoluate care, de curând venite în astral, așteaptă trecerea în planul superior, în planul gândirii, planul mental.

Există așadar în planul astral – de la baza lui spre partea lui superioară – o scară pe care se înșiră, după gradul lor evolutiv, spiritele de la cele mai întunecate la cele mai evoluate.

Voința unui superior este poruncă pentru spiritul inferior și așa din grad în grad, până la cel mai înalt.

În acest plan astral, în afară de spiritele plecate de pe pământ prin moarte, mai rătăcesc din când în când și spiritele celor capabili de a se dedubla și pleca în cercetare în planul astral. Mai sunt apoi spiritele persoanelor magnetizate, care au fost trimise după anumite spirite de către magnetizorii lor, pentru a le aduce anumite cunoștințe. Tot în acest plan mai rătăcesc spiritele nefericiților care trăind pe pământ își ruinează fizicul cu droguri – morfină, eter, cocaină, cloroform etc.

Tot în planul astral se mai găsesc sufletele animalelor, spiritul vegetalelor și al mineralelor.

Spiritele animalelor sacrificate de om pentru experiențele sale sau pentru nutriție formează la baza astralului o zonă înfiorătoare, prin care spiritele care au părăsit pământul abia pot străbate, sub protecția ghidului și a spiritelor apropiate. Tot în regiunea aceasta se află și *arhetipurile-formă* ale corpurilor de pe pământ din trecut și prezent, ba chiar *modelele* celor viitoare.

Am putea compara astralul cu dulapul unui arhitect, în care se păstrează o serie de modele, planuri. Când se prezintă un client – un duh candidat la încarnare – se materializează unul din aceste planuri într-o construcție pe pământ.

Aceste forme-arhetip au fost create de Divinitate, în planurile divine. Din planul mental, unde au fost făcute din *esența materiei,* au trecut în planul astral, unde au fost îmbrăcate și cu materie astrală. Aici așteaptă momentul când vor veni în lumea fizică, pe pământ.

Clișeele acestea astrale nu reprezintă doar arhiva și viitorul corpurilor de pe pământ (minerale, vegetale, animale, oameni); ele reprezintă și memoria gândurilor și a faptelor entităților.

Acei oameni carnali care au darul prezicerii viitorului, care au darul dedublării, trec în planul astral și aici citesc clișeele viitoarelor evenimente apropiate și ale gândurilor din trecut, prezent și viitor ale anumitelor persoane. Acești oameni sunt foarte rari și după cum există medicamente autentice și medicamente false, tot astfel în această materie sunt și oameni pretinși văzători ai faptelor din trecut, prezent și viitor, oameni care amăgesc pe bieții muritori ai pământului.

Spiritul omului – fie pe pământ, fie în planul astral – este foarte activ, nu stă în repaus niciodată.

Într-adevăr, în lumea fizică, noaptea, pe când trupul doarme și primește din spațiu forțe noi, spiritul lucrează mereu,

analizează, combină, călătorește prin spațiu și trage învățăminte din tot ce a văzut și auzit în timpul zilei, ori în timpul nopții prin spațiu. Această activitate se desfășoară cu o viteză incredibilă. Ca să ne facem o idee despre această viteză cu care lucrează spiritul, voi aminti că în caz de mare pericol, să zicem în caz de înec, defilează înaintea minții lui cu o viteză vertiginoasă toate actele, toate suvenirurile vieții lui din copilărie și până în acel moment, care poate să fie chiar momentul morții. Durata acestei panorame cinematografice a unei întregi vieți carnale nu ține mai mult de câteva secunde. În legătură cu aceasta se vorbește în diferite tratate de un vis provocat de o lovitură fizică, vis care s-a desfășurat în mai puțin de o secundă.

În timpul somnului, un om visează că e acuzat de o crimă. Se vede arestat, asistă la scena judecății sale, aude pledoaria procurorului care îl acuză și apărarea avocatului din oficiu, se vede protestând că nu e vinovat de ceea ce i se impută, dar în fine aude condamnarea sa la moarte. Se vede readus la închisoare și apoi scos din celula lui și condus la ghilotină, unde i se taie capul. În momentul când cuțitul i-a căzut pe gât, se deșteaptă plin de sudori, într-o agitație extraordinară. Ce se întâmplase? Constată atunci că acoperișul patului care susținea pologul căzuse jos și îl lovise la gât. Ei bine, tot visul, toate imaginile care i-au trecut pe dinaintea ochilor mentali, s-au perindat în timpul – mai puțin de o secundă – de când s-a rupt pologul și până când l-a lovit la gât.

Iată cât de activ lucrează spiritul omului. Și dacă pe pământ, în haina de carne, el poate să lucreze atât de activ, în planul astral, unde nu mai are această piedică, activitatea lui este și mai mare. Spiritele aleargă, lucrează asupra fluidelor, dar activitatea lor este mai ales mentală. Această activitate are nevoie și ea de odihnă, deci în planul astral se manifestă o ușoară oboseală, ca urmare a acestei activități mentale, dar ea nu se referă la corpul astral, care nu simte nimic, ci la corpul mental, care este reprezentantul gândirii, la creierul astral, care transmite aceste gânduri și deci și el simte de la o vreme o oarecare oboseală.

Acest lucru se poate demonstra în experiențele de magnetism. O persoană adormită prin pase magnetice vede, știe, răspunde bine, clar la început. Treptat, de la o vreme vederea astrală i se reduce și răspunsurile devin neclare. Atunci e de prisos să se mai continue cercetarea. Creierul astral, ca și cel fizic i-a obosit și mediumul este deșteptat.

Şederea, imobilitatea în planul astral este necunoscută. Acolo toate spiritele sunt într-o continuă activitate. Ele aleargă în toate părţile, să vadă, pentru a trage noi învăţăminte, să asculte fie spiritele avansate din spaţiu, fie pe pământenii mai ştiutori, fie asistă la şedinţe spiritiste spre a se ridica în moralitate prin audierea prelegerilor spiritelor evoluate ce comunică asistenţilor.

Alteori se duc în căutarea ghidului lor spre a-l întreba şi a primi de la el explicaţii în ceea ce priveşte unele probleme auzite sau văzute; sau vin noaptea la cei pe care îi iubesc de pe pământ spre a le comunica mental, în somn, ceva care le-ar folosi la apărarea lor, la îndreptarea lor spre bine, la întoarcerea de pe calea greşită pe care eventual au apucat-o.

La deşteptare, sentimentele deosebite care ne cuprind, glasul conştiinţei care ne îndeamnă spre iubire, altruism şi ne trage din calea răului, nu sunt decât reminiscenţele sfaturilor date de cei iubiţi ai noştri, care veghează asupra noastră din spaţiu.

Ca şi pe pământ, spiritele se adună, se grupează după afecţiunile lor, după natura încercărilor prin care au trecut pe pământ, după aspiraţiile lor, formând cercuri, familii astrale. Deci ca şi pe pământ cei aseamănători se adună.

Aceste cercuri îşi întind simpatia lor asupra unor anumiţi oameni de pe pământ care gândesc ca ei, care suferă după cum au suferit şi ei, care fac cum au făcut şi ei. Atunci când vreunul din aceştia vine în planul astral, îi ies în cale şi îi explică noua lui viaţă. Peste asemenea grupuri se află un spirit mai avansat, un povăţuitor, un instructor, care îi iniţiază în viaţa din astral, în energiile fizice şi chimice ale acestei lumi şi le arată ţinta către care este destinat omul în ascensiunea lui infinită. Li se explică pentru ce unele spirite strălucesc de lumină şi urcă în regiuni mai fericite, şi pentru ce spiritele neevoluate stau jos în lumea întunericului şi a viciului: pentru că primele şi-au îndeplinit datoriile lor morale, au executat programul pentru care s-au încarnat, pe când cele din urmă s-au abătut de la legea iubirii şi nu au făcut nimic pentru îndreptarea defectelor din trecut, pentru avansarea lor spirituală.

La rugăciunile celor adunaţi într-o şedinţă spiritistă, rugăciune ce răsună în spaţiile astrale şi mentale, unele spirite mai avansate răspund şi vin între cei adunaţi. Atunci spiritul chemat magnetizează mental o persoană din asistenţă, care cade în câteva minute într-un somn profund. Spiritul comunicator împrumută de la persoana medium şi de la asistenţi fluide odice sau ale dublului lor eteric, pe care le va uni cu astralul lui şi

va forma astfel un aliaj temporar, care îi va procura o putere fizică cu care va lucra asupra creierului lui fizic, a nervilor şi muşchilor mediumului care va rosti ceea ce comunică spiritul, adică spiritul întrebuinţează corpul fizic al mediumului ca pe un instrument pentru a comunica fizic asistenţei. În tot acest timp spiritul mediumului, învelit în hainele lui, stă la o parte, lângă trupul său în inactivitate. Câteodată intervine şi el în conversaţie, în comunicare.

Tot astfel se petrec lucrurile şi în cazurile de ectoplasmie, deplasări de obiecte sau levitaţii.

Din cele descrise se vede că tot timpul cât stă spiritul în planul astral, totul în fiinţa lui este *spiritul*, iar haina lui astrală nu este decât păstrătoarea sentimentelor, dorinţelor, pasiunilor pe care le-a avut pe pământ, care aici sunt puse în funcţiune, analizate până ce omul ajunge să le distingă josnicia unora sau înălţimea altora şi din reflecţia care o face, după sfaturile celor din jurul lui şi mai ales după explicaţiile ghidului său, ajunge să le înţeleagă.

Cu ajutorul acestui înveliş astral, spiritele – când voiesc şi dacă au permisiunea conducătorilor superiori – pot să se arate celor de pe pământ. Pentru acest lucru au nevoie de un medium (a cărui faptă de sacrificiu şi iubire de a se pune în evidenţă adevărul nemuririi sufletului va fi răsplătit în Cer), care împrumută, ca şi asistenţii, fluide din dublul lor eteric şi mai luând şi materie astrală din natură, le prelucrează, le modifică cu ştiinţa pe care au dobândit-o în planurile superioare şi realizează un corp fizic care trăieşte, vorbeşte, cântă, se mişcă şi după câteva ore piere într-o ceaţă, în văzul asistenţilor.

În fine, după o şedere mai lungă sau mai scurtă în planul astral, după valoarea spiritului, viaţa în astral îşi dă fructul: omul înţelege ce a fost, ce este, ce a greşit şi doreşte să se ridice.

Viaţa aceasta astrală s-a terminat atunci şi omul moare a doua oară, se dezbracă şi de haina a doua ce acoperă spiritul, haina astrală. Cu această ocazie spiritul cade iar într-un fel de neştiinţă de sine, de tulburare ca şi atunci când a trecut din viaţa terestră în cea astrală.

Din acest moment se destramă ultimul înveliş astral, ajutat în această operaţie de spiritele binevoitoare. De acum spiritul rămas acoperit numai cu haina mentală se ridică şi trăieşte în planul mental.

Viața în planul mental

Planul mental este regiunea de splendidă lumină, de completă conștiință, unde omul este cuprins de o nespusă fericire. Când spiritul a sosit în acest plan, este învelit în corpul său mental. Prin el simte tot ce îl înconjoară, prin el se exprimă sub toate formele.

Ajuns în acest nivel, facultățile lui, cunoștințele câștigate în viața terestră, în ultima sa existență, îi vin în memorie rând pe rând și i se arată mai puternice, mai complete, pentru că nu mai există haina astrală care îi reducea mult din puterea de exprimare a acestor cunoștințe, a acestor facultăți.

Toate bucuriile, toate satisfacțiile îi vin rând pe rând, cu puteri înzecite și simte o mare fericire pentru toate actele izvorâte din iubire care îi dau acum prilejul acestor mulțumiri.

Supărările, amărăciunile, actele de egoism sau gelozie, de răutate sau vanitate nu le mai simte, nu-și mai aduce aminte de ele, pentru că nu mai are în jurul său nici un material inferior (dezbrăcându-le în sfera astrală) a cărui vibrație să-i reamintească de aceste pete întunecate ale existenței lui terestre. Aici așadar nu se mai știe nimic de răul care l-a făcut sau l-a suferit. Aici numai binele, mulțumirea pe care a provocat-o altora, ajutorul acordat, lacrimile pe care le-a șters, toate actele frumoase ale vieții sale constituie materialul de care își reamintește cu plăcere. Aici reflectează cât ar fi trebuit încă să mai facă pentru ca bucuria altora și a lui să fie și mai mare. Acesta e Cerul, e locul unde nu sunt lacrimi, nici suspine, ci o viață plină de fericire.

Oricât de puțin bine a făcut omul cel mai depravat, acest puțin e pus aici în evidență pentru ca reamintindu-și, reflectând la el, să vadă folosul pentru el, dar mai ales urmarea acestui bine pentru omenire, pentru semenii lui, și să devină astfel conștient că a făcut prea puțin și ce mari bucurii l-ar fi cuprins aici dacă ar fi făcut și mai mult.

Durata cât va sta în omul în acest plan, bucurându-se de fericirea ce o resimte, este în raport cu măsura actelor frumoase, cu binele ce l-a înfăptuit față de frații săi pe când era pe pământ.

Unii stau în acest plan câteva luni, alții zeci de ani, în fine, puțini dintre oameni, anume acei care au fost adevărați sfinți sau martiri, cei ce au îndurat nedreptăți, moarte pentru un adevăr, pentru o credință, marile lumini intelectuale ale omenirii, care

au fost dublați de o moralitate desăvârșită, toți aceștia își duc existența chiar sute de ani în acest plan.

În timpul existenței sale în planul mental, omul constată cât de nereală era viața în planul fizic, cât de reduse puterile lui, percepția a tot ceea ce îl înconjura, cât de întunecate erau sunetele ce le auzea și culorile ce le vedea.

Cât a trăit omul pe pământ gândurile lui nu puteau fi traduse în practică decât ca niște acte imperfecte, în niște creații mult reduse. Așa de exemplu, pictorul nu putea realiza frumosul absolut, deoarece culorile sale erau prea puțin luminoase și simțurile sale prea reduse, deoarece concepțiile sale – plecate de la spirit, trecând prin haina mentală, astrală și fizică – se reduceau treptat și se concretizau în afară în niște creații mult mai prejos decât ceea ce spiritul concepuse. Aici sculptorul în loc de marmura grosolană, pictorul în loc de culori posomorâte, muzicianul în locul instrumentelor imperfecte au la dispoziție un ocean de materie mentală, din care cu gândurile lor spiritul poate făuri forme, culori și sunete sublime, ceea ce nu era posibil pe pământ. Privindu-și creația cu ochii lui mentali, spiritul își găsește cea mai desăvârșită fericire, ca urmare a perfecțiunii acesteia.

Se înțelege că această fericire pe care o simte omul în planul mental nu e resimțită la fel de toți oamenii. Cei care au venit aici cu o recoltă mică nu se vor putea simți fericiți decât atât timp și atât de intens cât a semănat pe pământ. Cei ale căror fapte sunt multiple, care au avut ca scop general avansarea cunoștințelor umanității și înaintarea ei morală, se vor bucura mult mai intens și fericirea lor va fi mai profundă, recolta lor mai abundentă, potrivit cu ceea ce au semănat în existența lor terestră.

Aici îți apar înaintea ochilor spirituali toate ființele pe care le-ai iubit pe pământ – părinți, frați, copii, prieteni. Gândul la ei îi atrag și spiritul creează cu materia mentală a planului, forma trupului lor din viața terestră. Ei se arată aici frumoși, deși au fost urâți, se arată mai tineri, deși au fost bătrâni, iar spiritul lor își manifestă dragostea prin aceste forme, reproducând imaginea corpului fizic de pe pământ. Ființele care i-au urât, dușmănit, persecutat, nu pot apare niciodată, pentru că aceste ființe nemaivenindu-le în minte, nemaiavând idee de ei, nu le mai pot crea forma ființei lor terestre, și ca atare ei nu le mai apar, ca să le tulbure fericirea planului mental.

Tot în acest plan întâlnesc ființe care le întrec prin evoluția lor. Regiunile cutreierate de ele se întind foarte departe, până unde le este lor posibil, deocamdată. Ei se apropie de ele, le laudă activitatea, le ajută prin explicații în înțelegerea lucrurilor și fenomenelor, a actelor trecute, le dau povețe de viitor, le arată o mare iubire, de care cu adevărat sunt profund mișcați.

Comunicarea între oameni în acest plan se face prin exprimarea gândului care, ieșind din spirit, se traduce în forme colorate însoțite de unde sonore. Aceste gânduri ies valuri-valuri din spiritul vorbitor și în același timp sunt văzute, auzite de cel ce ascultă. Schimbul acesta de idei se desfășoară cu o viteză vertiginoasă și astfel se întreține o conversație cu un înțeles mult mai profund decât cea pe care o întrebuințăm pe pământ, prin vorbe care redau palid ideile emise, vorbele nefiind decât simboluri ale ideilor spiritului nostru.

Viața în acest plan este o viață plină de fericire, dar nu trebuie să credem că e una de visare, de ședere în lenevire, ci o viață de muncă spirituală. Aici se cercetează și se frământă tot ceea ce am gândit, vorbit, făcut în viața terestră, aici are loc vizionarea cinematografică a filmului vieții noastre spirituale din timpul scurtei noastre existențe terestre. Facem bilanțul binelui realizat pe pământ și al câștigului spiritual pe care l-am realizat. Comparăm starea spirituală din acest moment față de progresul realizat până aici din alte vieți și constatăm ascensiunea mai mare sau mai mică a spiritului nostru. Din acest întreg material extragem învățăminte, iar învățăturile le transformăm în facultăți mentale și morale cu care vom veni pe pământ în noua viață, în viitoarea reîncarnare.

Așa de exemplu, un duh când era pe pământ a învățat muzica. În planul mental, acest învățământ se întărește și se transformă în facultate mentală, în *aptitudine spirituală*. Când va veni pe pământ în viitoarea sa renaștere, această facultate sau aptitudine se va arăta de timpuriu și va produce mirare la cei din jurul copilului, atât părinților, cât și cunoștințelor. Va fi un copil precoce muzical. E reamintirea a ceea ce a învățat în altă viață.

Tot astfel se întâmplă și cu alte aptitudini în alte domenii. Simple încercări din viața terestră sau numai aspirațiile se transformă în planul mental în forțe care se vor realiza în acte reușite în viitoarea viață terestră.

Greșelile și suferințele ce le-am îndurat pe pământ sunt pietre prețioase, care vor împodobi mintea noastră cu raze de

înțelepciune și de voință în noua reîncarnare. Totul este analizat, din totul se trag învățăminte, totul este transformat în forțe ce vor fi puse în joc când duhul va reveni pe pământ.

La fiecare venire în planul mental, înțelegerea, cunoștințele noastre sunt mai largi și la fiecare revenire în planul fizic puterile noastre mentale – mai mari, moralul nostru – mai accentuat, viziunea noastră – mai clară asupra scopului vieții, ca și o înclinare din ce în ce mai clară către problemele spirituale.

În fine, când tot materialul a fost complet transformat, asimilat, facultățile mentale care erau localizate în corpul mental sunt trecute la interior, în *corpul cauzal*, sub formă de germeni, unde vor rămâne în stare latentă tot timpul cât omul va sta în planul mental superior.

După aceea spiritul leapădă și acest al treilea veșmânt, care începe a se dezagrega, reîntorcându-se și el în oceanul de materie mentală de unde a fost luat.

De acum spiritul, învelit numai de *corpul cauzal*, trăiește în planul *mental superior* sau în planul unde nu mai există forme, deci nici chipuri de oameni, ci numai *scântei*, fiecare fiind un spirit care radiază în jurul lui lumină cu atât mai vie, mai strălucitoare, cu cât spiritul este mai înalt pe scara evoluției.

Această lumină orbitoare a spiritelor evoluate provine din învelișul lor infinit de subtil, de diafan – *corpul cauzal*, înveliș pe care îl vor purta mii și mii de ani în nesfârșitele reîncarnări.

Cât trăiește omul pe pământ lumina acestui corp cauzal nu se poate vedea, pentru că nu poate pătrunde prin corpul astral – dar mai ales prin corpul fizic – decât redus, extrem de redus, formând în jurul omului *aura* lui cu totul desăvârșită, cea mai viu-colorată, cu culori pe care nu le putem cunoaște după știința noastră, culori care nu corespund spectrului solar cunoscut de noi, pământenii. Numai cei ce posedă simțul mental pot vedea această aură a spiritului nostru.

Existența duhului în acest nivel al mentalului superior este scurtă și se petrece în stare de inconștiență, de somnolență, la cei a căror iubire s-a limitat la familia lor. Ea este mai lungă și petrecută într-o stare semiadormită la cei ce au dus o viață modestă, dar plină de pietate. Și este îndelungată și plină de fericire pentru cei ce au fost iubitori ai semenilor lor, pentru cei ce au luminat pe semenii lor, pentru cei ce s-au ridicat prin concepțiile lor geniale și au împins omenirea în evoluție mai departe, prin descoperirile lor.

Cei ce au parte însă de o reşedinţă cât mai prelungă şi de o infinită fericire sunt cei ce s-au ridicat deasupra materiei şi vieţii plină de tentaţii a pământului, la o viaţă pur spirituală. În acest stadiu spiritul învaţă principiile lumii mentale, care în lumea astrală se traduc în legi după care se construiesc corpurile în lumea fizică şi le conduc după norme imuabile.

Aici spiritul învaţă cum se mânuiesc *fluidele*, cum se nasc *esenţele*, cum se formează din ele *substanţa astrală* şi cum din acestea se naşte *materia fizică*. Şi tot aici spiritele iau cunoştinţă cum se mânuiesc diferitele feluri de materii, pentru a se face *materializările* şi *aporturile* în şedinţele spiritiste. În acest plan spiritul face şcoala înţelegerii fenomenelor ce au loc în diferitele puncte ale universului.

Spiritul învelit numai de corpul cauzal trăieşte în regiunile superioare ale planului mental o viaţă spirituală. De fericirea negrăită a acestui nivel se vor bucura numai acele spirite care au în urma lor o serie nesfârşită de reîncarnări, care s-au ridicat spiritualiceşte, care au un înalt grad de evoluţie.

Privirea lor se întinde la infinit; văd cum călătoresc în spaţiul azurat milioane de sori, albaştri ca safirul, roşii ca focul, verzi ca smaragdul şi admiră somptuosul lor cortegiu de planete. Văd drumurile lor şi înţeleg legile care le guvernează. Li se defăşcară înaintea vederii spirituale fazele prin care a trecut omenirea care populează pământurile şi înţeleg infinita măreţie a ordinii ce domneşte în univers.

Dar oricare ar fi durata existenţei în acest nivel superior al planului mental, va veni o vreme când, în fine, spiritul este cuprins de necesitatea de a reveni în viaţa de pe pământ, pentru a realiza – în fapte – iubirea nesfârşită ce îl cuprinde faţă de fraţii săi, faţă de oameni mai puţin evoluaţi şi pentru a se desăvârşi prin suferinţe la o viaţă spirituală mai apropiată de perfecţiune.

În nesfârşita lui ascensiune spirituală, omul a îmbrăcat diferite personalităţi, de la sălbaticul necunoscător al focului şi până la savantul cercetător al secretelor naturii. Cât este îmbrăcat în haina carnală, el nu cunoaşte formele vieţilor sale trecute. Când ajunge în planul mental – şi mai ales în cel superior – el le ştie pe toate şi este fericit că a scăpat de nesfârşitele suferinţe şi s-a ridicat la lumina înţelegerii universului şi a legilor lui. Se vede în noaptea vremurilor – un sălbatic plin de cruzime, în altă etapă – un plugar neştiutor, dar cuminte, pe o treaptă mai sus – un meseriaş plin de pietate, iar mai târziu – un cărturar

neînțelept, cu o moralitate superficială. Odată a fost un sărac revoltat și altădată un bogat nemilos, ori un biet om plin de suferințe și totuși cu gândul la Cel de sus, și așa rând pe rând: când mahomedan, când creștin, când mozaic, când român, când maghiar, când englez ori indian, prin toate etapele sociale, prin multe neamuri, prin multe familii ale aceluiași neam.

În planul mental superior duhul află de puterea rugăciunii, pentru el, pentru cei dragi, dar mai ales pentru dușmani, pentru cei față de care a greșit. Află că rugăciunea poate să îmblânzească aceste suflete care – când au ajuns în planul astral – știu că tu le-ai nenorocit pe pământ, de-ai persecutat, furat, distrus familia sau ucis; și ele vor căuta să urmărească pe autor, cu ura lor, în viitoarele reîncarnări. Acum știe că multe din nenorocirile, nefericirile pe care omul le întâmpină în viețile terestre sunt datorate greșelilor sale, dar și urii cu care lucrează asupra lui spiritele pe care le-a nefericit. Înțelege că multe din nebuniile cerebrale de care sunt cuprinși unii oameni se datoresc influenței spiritelor ce se răzbună.

De aici noi, pământenii, să tragem învățăminte: dacă vrem să îndreptăm o greșeală știută față de cineva, să facem rugăciuni pentru iertarea greșelilor lui, pentru ridicarea lui spirituală, și în cazul în care a plecat în planul astral – pe lângă aceste rugăciuni – s-o ajuți pe soția și copiii lui, sau pe cei dragi lui, pentru ca astfel, prin rugăciuni și caritate, să-l întorci și să i se șteargă din memoria, din sentimentele lui ura ce o nutrește pentru tine, setea de răzbunare.

Cu cât te vei sili să fii mai iubitor cu frații tăi, să fii mai filantrop cu cei nefericiți, care își ispășesc sub această formă greșelile din alte vieți, cu atât vei progresa spiritual pe nesimțite, în mod automat. Cu cât te vei ridica din punct de vedere spiritual, cu atât vei obține un povățuitor, un ghid spiritual mai puternic.

Nu uita, omule, nici o clipă că ești supus unui destin pe care tu ți l-ai croit în viețile precedente. Nu uita că acest crud destin se poate modifica, îmbunătăți prin supunere la încercările morale de tot felul. Nu uita că rugăciunile tale pot schimba calea destinului tău din prezent. Ruga ta poate fi făcută acasă, în pădure, în moschee, în sinagogă, în biserica creștină, în templul brahman sau budhist: oriunde, ea se va înălța sus, la infinit și calea vieții tale se va îmbunătăți, asistența divină te va acoperi și destinul tău va lua altă înfățișare.

Când în viața ta terestră ești cuprins numai de porniri materialiste, de sentimente animalice și de nimic spiritual, atunci

tu atragi în jurul tău numai spirite neevoluate, din cele apropiate de pământ, şi vei fi mult amărât, cu toată aparenţa de fericire pământească. Când însă fiinţa ta este cuprinsă – în afară de grijile vieţii terestre – şi de sentimentul iubirii, al existenţei Celui nevăzut, atotputernic, atunci tu atragi asupra ta spirite înalte, care te vor sprijini în paşii vieţii tale terestre.

Reîncarnarea

După cum nu se poate fixa durata vieţii unui om pe pământ – unii trăind câteva zile şi alţii zeci de ani – tot asemenea nu se poate stabili cât timp stă omul în planul astral sau mental. Dar se ştie că această şedere este scurtă pentru cei ce au murit de mici şi mai ales pentru cei ce s-au sinucis.

Şederea în planul mental este mai lungă pentru cei ce au fost mai puţin greşiţi pe pământ şi cu atât mai lungă cu cât viaţa omului a fost mai senină, mai iubitoare, mai luminată de credinţa în Dumnezeu. Ea poate dura în acest caz zeci şi chiar sute de ani.

După un timp mai scurt sau mai lung – timp necesar pentru examinarea a tot ceea ce a învăţat omul în viaţa terestră şi spaţială – în urma sfaturilor primite de la ghidul său spiritual şi ale altor spirite binevoitoare, se naşte în duh dorinţa de neînfrânt de a reveni iar în viaţa terestră, de a coborî din nou în corp de carne, pentru a suferi şi plăti tot trecutul acuzator.

Atunci spiritul-ghid îl ia şi îl duce înaintea *Sfatului marilor spirite albe*, unde el îşi face cunoscută dorinţa de a reveni în viaţa terestră. În acele momente de irezistibilă dorinţă i se arată, rând pe rând, toate împrejurările, toate greutăţile, toate nefericirile pe care le va întâmpina pe pământ în viitoarea viaţă fizică. Astfel vede că va avea o copilărie amărâtă, rămas orfan de mic, brutalizat de suflete nemiloase, crescut în mizerie. Se vede mai târziu contractând o căsătorie nefericită, urmată de o serie nesfârşită de torturi morale. Ori poate să i se desfăşoare bucuria ce o radiază în jurul lui un copil de mare inteligenţă, de o desăvârşită cumineţenie, dar care în plină viaţă pleacă de lângă

el, în lumea spirituală. Câtă durere, ce sfâşietoare amintiri în urma acestui drăgălaş copil!

Alteori îşi vede tabloul unei cumplite sărăcii, boala şi mizeria sufletească urmărindu-l toată existența terestră.

Altora li se arată o viață somptuoasă, râvnită de toată lumea, înconjurat de glorie, şi totuşi într-o zi, în plină fericire, este lovit de moarte sau este dezonorat de soția şi copiii săi, producând gol în jurul lui şi o întunecată noapte în sufletul său.

Şi aspectele sub care se înfățişează spiritului viața viitoare, lecția ce va trebui să o învețe, pot îmbrăca o infinitate de variații şi nuanțe.

La vederea acestor perspective grozave, spiritul omului se cutremură, oscilează, dar curând îşi revine, pentru că înțelepciunea spiritului în acest plan este aproape divină. Înțelege rostul lor, ştie cauzele pentru care trebuie să treacă prin aceste încercări, cunoaşte perfect urmările acestor expieri – urcarea lui pe scara ştiinței, a înțelegerii, a puterii, a înțelepciunii, a moralității. În urma acestor analize, spiritul se declară gata şi tare pentru a înfrunta aceste grozave suferințe pentru ridicarea lui spirituală.

Alegerea vieții viitoare o dată hotărâtă de om, sub conducerea spiritului-ghid, spiritul o porneşte la drum însoțit o bună distanță în planul mental superior de sufletele care îl iubesc şi care îl încurajează şi sfătuiesc să fie tare.

Spiritul se coboară în planul mental inferior. Aici recolta de cunoştințe, de înțelepciune şi moralitate este luminată, pusă în acțiune de spiritele-lumină şi ca urmare a acestei reînvieri, materia mentală din acest plan se adună în jurul spiritului şi îi formează o învelitoare mentală; bineînțeles, de aceeaşi calitate pe care au atras-o din mediul înconjurător *facultățile-esențe, aptitudinile în stare potențială* care erau înscrise în corpul cauzal al acestui spirit.

Ceva mai târziu, spiritul trece în planul inferior, în planul astral. Aici, prin reînvierea *facultăților astrale* – de iubire, milă, duioşie, compătimire, simț pentru frumos şi bine, atrage din mediul acestui plan materie astrală şi astfel, treptat, îşi formează o haină astrală, înveliş cu o finețe proporțională cu înălțimea şi valoarea *esențelor astrale* înscrise în corpul cauzal.

Acum omul real, spiritul, este gata pentru viitoarea sa reîncarnare. Unde se va reîncarna acest om?

Locul reîncarnării nu este ales la întâmplare, după cum am văzut, ci este ales şi de calitățile dominante pe care le are

spiritul; e determinat de legăturile pe care le-a avut, de îndatoririle pe care le-a contractat altă dată pe pământ față de alți oameni.

Dacă a avut un frate pe care l-a iubit mult, se va încarna din nou în familia lui, ca din nou să-i fie frate, ori se va încarna ca fiu al acestuia, pentru ca astfel să fie împreună în noua viață terestră. Dacă a avut o soție pe care a adorat-o, se va naște ca fiu al ei, astfel ca dragostea lor să continue și să se întărească sub această formă în noua viață.

A fost în altă viață femeie; se va renaște bărbat și va lua în căsătorie pe una din fostele sale surori din alte vieți. Și așa mereu, în toate combinațiile posibile, numai și numai ca să se întărească prin iubire însușirile câștigate împreună în alte existențe terestre. Alteori reîncarnarea se face într-o asemenea combinație ca duhul să se nască alături de acela pe care în altă viață l-a nedreptățit, pentru ca în noua viață să fie frate cu el și astfel, prin dragostea ce îi va arăta, să repare nedreptățile făcute altădată.

La reîncarnare se ține seamă și de calitățile dominante ale spiritului. În vederea dezvoltării acestor calități spirituale, duhul se va naște într-o familie cu părinți ale căror corpuri fizice au caracteristicile care se pot transmite pe cale ereditară, procurându-i și lui un corp fizic care să-i permită dezvoltarea și mai mult a calităților caracteristice.

Așa de exemplu, dacă e vorba de un spirit care posedă calități muzicale, acesta se va naște într-o familie cu corpul sensibil, impresionabil, care va da naștere unui copil cu un corp sensibil la melodii și armonii sonore, dându-i posibilitatea spiritului închis în acest copil să ducă și mai departe cunoștințele sale muzicale.

Trebuie să știm că reîncarnarea în decursul sutelor, miilor și zecilor de mii de ani – cât are nevoie spiritul pentru evoluție – nu se face numai în aceeași familie, în aceeași națiune ori în aceeași rasă, ci în tot felul de familii, națiuni sau rase, ba mai mult: în tot felul de situații sociale. Va fi când bogat, când sărac, când frumos la chip, când hidos, când ignorant, când înțelept. Prin toate treptele, prin toate categoriile omul trebuie să treacă, pentru a învăța în fiecare câte ceva, care îl va ridica pe scara spiritualității.

Când ora reîncarnării a venit, spiritul se simte atras printr-o misterioasă afinitate către familia unde trebuie să se nască. Acest moment este pentru spirit mai teribil decât cea mai grozavă

moarte. Într-adevăr, moartea are ca urmare eliberarea spiritului din cătușele cărnii și intrarea într-o viață liberă și de lumină. Încarnarea este, din contră, pierderea acestei libertăți, trecerea de la lumina spațiilor într-o închisoare obscură, descinderea într-o viață de necazuri și de felurite mizerii.

Deci e mai penibil să te naști decât să mori. Când cu toții vom fi conștienți de acest lucru, nu ne vom mai bucura la nașterea unui copil, ci îl vom plânge cu lacrimi amare pentru că cine știe ce încercări grozave îl așteaptă. Când omenirea se va ridica pe o treaptă mai înaltă a spiritualității, nu va mai plânge când cel iubit va închide ochii de lut, ci se va bucura că a scăpat de încercări și merge spre fericire.

Spiritul furișat în pântecele mamei își condensează perispiritul, se face mic, atrage în jurul său moleculele și celulele viitorului fetus și servește viitorului copil drept tipar, un fel de calapod fluidic în jurul căruia se va orândui întreaga organizare a copilului. El totuși până în luna a treia va mai putea evada din pântecele mamei. Din luna a treia spiritul nostru este cuprins de întunecime, de neștiință de sine. Când s-a ridicat în lumea astrală spiritul a fost cuprins de întuneric. Când s-a coborât în lumea fizică este iarăși cuprins de întuneric. Facultățile lui se voalează atunci una câte una, memoria îi piere, conștiința adoarme cu desăvârșire.

Spiritul se află închis de acum în materia grosolană, ca și larva fluturelui închisă în gogoașa sa de mătase.

Fenomenul reîncarnării în pântecele mamei este precedat de formarea unui corp eteric. Astfel, după ce spiritul s-a introdus în pântecele mamei, *spiritele constructoare* adună din spațiu, din planul fizic, materie eterică și formează un corp mic, un mic fetus eteric, care va fi canavaua pe care se va împleti materia creată de părinți, celulele născute prin înmulțirea celulei-ou.

O dată construit acest copil, învelișul extern al spiritului, corpul său astral, se pune în legătură cu învelișul eteric al fetusului. Când s-a stabilit un raport între spirit, învelișurile lui și corpul fizic, copilul e pregătit pentru a se naște.

Această legătură a învelișurilor mai fine (mentalul și astralul) cu al celui fizic se dezvoltă an de an după naștere, până la vârsta de 25-30 ani, când devine deplină și spiritul se exprimă corect de acum înainte în lumea fizică. Până la 5 ani spiritul se manifestă, aude și vede prin corpul fizic, dar din când în când

el vede şi aude şi în lumea astrală. Trăieşte în acele momente în două planuri: planul fizic şi planul astral, ca şi oamenii primitivi. Vorbeşte sau desenează peisaje frumoase, feerice; descrie şi comunică cu entităţi invizibile. Părinţii lui uimiţi se uită, ascultă, dar nu văd nimic şi sunt cuprinşi de neliniştе faţă de aceste manifestări ale copilului lor, pe care îl cred căzut într-o stare bolnăvicioasă şi caută să-l sustragă de la ceea ce aude sau vede; îl contrazic sau îl ceartă, ca nu cumva să mai spună asemenea bazaconii. Sărmanii neştiutori! Ei nu au cunoştinţă de existenţa vederii astrale, de lumea din planul astral, cu care copilul într-adevăr este în relaţie.

Doctrina reîncarnării e veche de mii şi mii de ani. Cunoştinţa aceasta au posedat-o indienii, tibetanii, chinezii, asirienii, perşii, egiptenii şi creştinii în primele secole ale erei creştine.

Reîncarnarea este un act pe care îl întâlnim în toate lucrurile şi fiinţele, în tot universul. Totul evoluează, totul se preface, materia lucrurilor, fiinţelor, planetelor şi sorilor distruşi servind ca material ce intră în constituţia noilor lucruri, fiinţe, planete şi sori. Reîncarnarea nu este aşadar un fenomen particular omului, ci ea face parte dintr-un complex infinit de evoluţie în care este angajată întreaga sferă a creaţiilor.

Acum, că am făcut această observaţie, să ne ocupăm cu spiritul omului. Spiritul este o scânteie aruncată în spaţiile infinite de razele pornite din Divinitate, care în drumul ei infinit s-a îmbrăcat cu materie, mai întâi invizibilă – materie mentală, astrală, şi mai departe cu materie vizibilă, tangibilă – constituind mineralul.

Mineralul, aşadar, are viaţă în el, căci ca şi omul este format dintr-un spirit, o materie astrală şi un corp fizic la exterior.

În decursul a mii şi mii de secole, acest mineral se distruge şi se reformează mereu, până la forma cea mai nobilă – la cristal, care stă în pragul regnului vegetal.

Spiritul închis în mineral posedă în el toate posibilităţile, toate atributele divine, dar într-o stare de somn, în stare latentă. Împrejurările din afară, vibraţiile externe nu-l trezesc, din cauză că materia fizică care îl înconjoară este extrem de grosolană. Dar cu vremea, din cauza nenumăratelor cauze fizice care îl asaltează, cu tot învelişul greu care îl închide, vor fi unele care deşteaptă spiritul din toropeala lui şi îl vor face să acţioneze. Atunci forţele care se degajează din el fac ca astralul şi cuirasa fizică ce-l înconjoară să intre în vibraţie. O dată ce acest efect exterior a început să fie resimţit în interior de către spirit, acesta

reacționează repetat, din ce în ce mai des în afară. Acest proces se desfășoară tot mai des; vibrațiile repetându-se, mineralul se distruge și se reface de multe ori, până ajunge la forma de *cristal* – forma perfectă a regnului mineral. A plecat de la forma neregulată și prin evoluție a ajuns la cristal, formă regulată.

De acum înainte spiritul trece pragul materiei zisă neorganică în lumea zisă organică. Spiritul mineral se reîncarnează într-o formă de plantă inferioară. Secolele se înșiră fără de sfârșit și planta urcă în virtutea legii universale a evoluției toată scara ierarhiei regnului vegetal, după care spiritul se reîncarnează într-un animal. Și drumul evoluției continuă în regnul animal, până la mamiferele superioare.

Spiritul unui animal, în afară de învelișul astral și fizic, a mai dobândit în timpul infinitelor sale reîncarnări un al treilea înveliș: învelișul mental. Acum, dacă un câine face un sacrificiu, printr-un act de un mare devotament pentru om, atunci spiritul său se va reîncarna într-o formă nouă, în om. Așa de exemplu, dacă în timpul iernilor lungi și grele care domnesc în Alaska, într-un sat blocat de mari zăpezi și bântuit de o cumplită boală, un câine inteligent transportă medicamentele necesare prin nămeți, de zăpadă cu mari dureri, cu mari eforturi, după care cade mort de oboseală și frig, atunci sufletul acestui câine, prin sacrificiul vieții sale terestre, se va reîncarna în viitor într-un corp omenesc, va deveni un om din treapta cea mai de jos a rasei umane.

Să nu pierdem din vedere că de-a lungul acestei infinite evoluții avem de-a face cu două aspecte: cu evoluția *formei corpului* și cu evoluția *vieții* închise în această formă.

Orice formă evoluează mereu, o formă nouă fiind un derivat al unei forme mai vechi, asupra căreia au lucrat cauze externe care au modificat-o și perfecționat-o. Dar orice formă nouă fizică a fost pregătită, născută mai întâi fluidic, în spațiu și pe urmă s-a materializat pe pământ. Alături de această formă, și spiritul cuprins în ea – prin jocul acțiunilor din afară și al reacțiunilor sale din interior – s-a ridicat din ce în ce mai mult la stări de mai clară înțelegere, de mai mare forță, evoluând din ce în ce mai mult.

Când forma a fost aruncată – a murit, cum se zice – spiritul păstrează toate energiile culese din mediul înconjurător prin intermediul acestor învelișuri. Când se va reîncarna spiritul într-o nouă formă, tot ceea ce a acumulat ca energie o va pune în acțiune în noua formă și forma astfel împinsă din afară, acționată

de spirit din interior, va tinde să se modifice, să se perfecționeze. Iată înțelesul schimbărilor de formă și a progresului spiritului.

Când spiritul câine s-a reîncarnat în forma om – formă pregătită în prealabil în spațiu, în stare fluidică, de anumite spirite – s-a ridicat până în planul mental superior, unde a creat un înveliș nou – corpul cauzal. Deci spiritul om va avea în jurul său de acum încolo înveliș cauzal, mental, astral și fizic.

În primele momente ale existenței formei om, s-a coborât din înălțimi un nou suflu de viață de la *Duhul Sfânt*, a treia față a Dumnezeirii, care a întărit spiritul primordial, acela al câinelui cuprins în această formă om.

Negreșit, la început omul este foarte aproape de animalitate, dar suferind, observând și condus fiind din spațiu de marii conducători spirituali, sălbaticul se ridică din noaptea vremurilor la lumina civilizației, a științei și moralității, la omul cult și moral.

Omul născut pe pământ în primele timpuri era așa de neștiutor că și-ar fi urmat evoluția în mod lent în decursul a milioane de ani, ca oricare animal. Dar în vederea scurtării, grăbirii acestei lungi și nesfârșite evoluții, din spațiile divine spirite superioare s-au întrupat și au trăit printre acești oameni primitivi, conducându-i, înfrânându-i, și astfel mintea lor a fost deșteptată mai devreme decât dacă ar fi fost lăsați la propria lor evoluție. Alteori oameni ceva mai avansați din alte planete s-au reîncarnat pe pământ, pentru a le servi acestor oameni-copii ai pământului drept conducători și învățători.

Pe măsură ce acești oameni primitivi se ridicau în cunoștințe și moralitate, pe aceeași măsură alte suflete se întrupau pe pământ în formă de om, care începeau și ei ucenicia vieții de om, și așa s-a urmat mereu în lungul veacurilor. Astfel se explică diferențele ce există azi pe pământ între oameni din punct de vedere mental și moral, unii fiind în faza copilăriei, alții mai evoluați în stadiul tinereții și, în fine, alții către maturitatea evolutivă a spiritului omenesc.

Savantul de azi, spirit cunoscător ce strălucește prin concepțiile lui geniale față de sălbaticul din centrul Australiei, a fost în alte timpuri și el tot așa de întunecat la minte, tot așa de neștiutor de milă ca și semenul lui de prin pădurile întunecoase ale Braziliei sau Africii.

Va veni vremea și pentru acești frați ai noștri, copii ai omenirii, să se ridice prin nenumăratele lor reîncarnări la rangul unui sfânt ori la treapta unui mare descoperitor, ca și savanții popoarelor civilizate de azi, și așa rând pe rând își vor lumina cu toții mintea și spiritul și alții noi îi vor înlocui pe scara evoluției.

Să examinăm puțin evoluția sufletului embrionar. La început omul nu știa nimic, pentru că nu înțelegea nimic. Atunci spiritele care conduc evoluția omului au intervenit și au născut în om *dorințe* puternice, *plăceri* profunde și dezordonate, *dureri* brutale. Biciuit continuu de aceste imbolduri ale lumii exterioare, el începe să facă o deosebire între lucrurile și faptele care îi produc durere și cele care îi procură plăcere. E începutul *percepției*. Acest proces repetându-se necontenit, l-a silit pe om să țină minte fenomenele care i-au produs durere, acest fapt ducând la dezvoltarea *memoriei*.

Un număr de percepții mentale au creat în mintea lui o *imagine mentală*. Când a avut două-trei imagini mentale, le-a comparat între ele și din această operație s-a născut în el facultatea de *deducție*. O înlănțuire continuă de deducții îl poartă pe om la *raționament*. Din acest moment el a învățat prima lecție de la școala naturii care îl înconjoară.

Acest început de cunoaștere are ca rezultat să exalteze în om dorința pentru ceea ce îi place și înțelegerea să fugă de ceea ce i-ar produce durere. Acțiunea aceasta, repetată zi de zi, cheamă la activitate corpul lui mental și inteligența în el începe să licărească. Curios însă că în această perioadă a copilăriei sufletului omul nu are cea mai mică noțiune de *bine* și de *rău*, noțiuni care prin ele însăși nu există. Există numai acțiuni care sunt în acord cu Legile divine și care duc la evoluția omului, acestea constituiesc binele; și există acțiuni ale omului care îi întârzie evoluția, îl țin pe om într-o stare inferioară, și acestea sunt actele rele, răul.

Până să ajungă omul să cunoască binele și răul, el ajunge să cunoască existența legilor din natură. Așa de exemplu, omul-copil este de o lăcomie feroce. Gândul lui este mereu la mâncare. Aleargă pretutindeni după alimente, pentru a-și astâmpăra foamea. Aceste alimente îl hrănesc și îi fac bine pentru că sunt conforme cu legea naturii de a-l întreține, dar în alte ocazii având belșug de aceste alimente delicioase, care îi plac foarte mult, le consumă cu lăcomie cu mult peste necesități. Atunci el se îmbolnăvește și suferă cumplit. Fenomenul acesta, repetat de mai multe ori, îl face pe omul primitiv să cunoască legea că excesul de plăcere produce durere. Din acest moment el devine moderat în consumul de alimente. Își dă seama că va suferi dacă va face ceea ce a mai făcut.

Curând intră în joc și un alt factor al ființei noastre – *voința*. Ea este energia spiritului manifestată în afară și determinată de concluziile pe care rațiunea le-a scos din învățămintele anterioare.

O dată descoperit acest resort al vieții, omul voieşte să facă unele lucruri care îi procură mulțumire şi nu mai vrea să facă ceea ce îi procură neplăceri şi dureri.

Asemenea lecții omul le primeşte în multe alte împrejurări ale vieții sale şi astfel în existența lui terestră adună un bagaj de învățăminte. Când va muri, toate aceste cunoştințe se vor înscrie în corpul lui mental şi astral. Viața fluidică acest om primitiv o va petrece mai mult în planul astral şi va trece inconştient şi va trăi adormit pentru scurt timp în planul mental superior, cauzal, pentru ca aici în mod inconştient să se prefacă, să se elaboreze – prin ajutorul spiritelor evoluției – puținele cunoştințe, învățăminte ce le-a adus din lumea fizică. Apoi se va întoarce somnolent în planul mental inferior, pentru a-şi forma o nouă haină mentală, apoi în planul astral, pentru a se acoperi cu o nouă haină astrală şi, în fine, se va naşte pe pământ într-un nou corp carnal.

Din cele expuse mai sus se vede, aşadar, că tot ce există pe pământ, toate corpurile fizice au existența lor inițială în stare fluidică, invizibilă, în planul astral, în lumea invizibilă.

Când acest om se va reîncarna, el va porni de la o treaptă superioară față de alte duhuri embrionare ce abia acum se ridică la viața de om.

Duhul – în peregrinările lui necontenite din spațiu pe pământ, de pe pământ în spațiu, apoi pe pământ, când într-o climă, când în alta, când într-o regiune fertilă, când într-o alta săracă, când pe coasta mării, când la poalele munților – observă, suferă, învață mereu, cunoaşte din ce în ce mai mult şi astfel, din încarnare în încarnare, spiritul lui se luminează, se ridică la forțe nebănuite şi în înțelepciune. Pentru această ascensiune din bezna ignoranței până la picioarele Luminii divine, sunt nevoie de mii şi mii de ani.

Nu trebuie să pierdem din vedere că evoluția omului este individuală, acest lucru explicând pentru ce în sânul aceluiaşi popor constatăm diferențe de la om la om, ba chiar în sânul aceleaşi familii, un copil fiind mai inteligent, altul mai prost, unul mai atent la ceea ce îl înconjoară, celălalt mai visător, unul însetat după învățătură, altul indolent, şi aşa mai departe, fiecare având în adâncul său un alt grad de evoluție.

Omul va urma evoluția sa personală pe această planetă o perioadă de aproximativ 26.000 de ani, timp în care ar trebui să epuizeze toate posibilitățile de avansare, potrivit cu condițiile infinit de variate şi speciale ale pământului. Când acest termen

O dată descoperit acest resort al vieții, omul voieşte să facă unele lucruri care îi procură mulțumire şi nu mai vrea să facă ceea ce îi procură neplăceri şi dureri.

Asemenea lecții omul le primeşte în multe alte împrejurări ale vieții sale şi astfel în existența lui terestră adună un bagaj de învățăminte. Când va muri, toate aceste cunoştințe se vor înscrie în corpul lui mental şi astral. Viața fluidică acest om primitiv o va petrece mai mult în planul astral şi va trece inconştient şi va trăi adormit pentru scurt timp în planul mental superior, cauzal, pentru ca aici în mod inconştient să se prefacă, să se elaboreze – prin ajutorul spiritelor evoluției – puținele cunoştințe, învățăminte ce le-a adus din lumea fizică. Apoi se va întoarce somnolent în planul mental inferior, pentru a-şi forma o nouă haină mentală, apoi în planul astral, pentru a se acoperi cu o nouă haină astrală şi, în fine, se va naşte pe pământ într-un nou corp carnal.

Din cele expuse mai sus se vede, aşadar, că tot ce există pe pământ, toate corpurile fizice au existența lor inițială în stare fluidică, invizibilă, în planul astral, în lumea invizibilă.

Când acest om se va reîncarna, el va porni de la o treaptă superioară față de alte duhuri embrionare ce abia acum se ridică la viața de om.

Duhul – în peregrinările lui necontenite din spațiu pe pământ, de pe pământ în spațiu, apoi pe pământ, când într-o climă, când în alta, când într-o regiune fertilă, când într-o alta săracă, când pe coasta mării, când la poalele munților – observă, suferă, învață mereu, cunoaşte din ce în ce mai mult şi astfel, din încarnare în încarnare, spiritul lui se luminează, se ridică la forțe nebănuite şi în înțelepciune. Pentru această ascensiune din bezna ignoranței până la picioarele Luminii divine, sunt nevoie de mii şi mii de ani.

Nu trebuie să pierdem din vedere că evoluția omului este individuală, acest lucru explicând pentru ce în sânul aceluiaşi popor constatăm diferențe de la om la om, ba chiar în sânul aceleaşi familii, un copil fiind mai inteligent, altul mai prost, unul mai atent la ceea ce îl înconjoară, celălalt mai visător, unul însetat după învățătură, altul indolent, şi aşa mai departe, fiecare având în adâncul său un alt grad de evoluție.

Omul va urma evoluția sa personală pe această planetă o perioadă de aproximativ 26.000 de ani, timp în care ar trebui să epuizeze toate posibilitățile de avansare, potrivit cu condițiile infinit de variate şi speciale ale pământului. Când acest termen

a fost atins, duhul său se va reîncarna pe o altă planetă, printre oamenii aflați acolo pe treapta cea mai de jos a scării evolutive și unde va reîncepe șirul reîncarnărilor infinite până la desăvârșirea evoluției posibile pe acest glob. Omul va emigra astfel din planetă în planetă, trecând prin mai multe planete și sisteme solare, în civilizații tot mai înalte, unde școala evolutivă se face fără bolile, războaiele și suferințele caracteristice școlii planetei Pământ. După cum pe pământul nostru s-au încarnat și se încarnează în continuare spirite din alte planete mai avansate pentru ca să ne instruiască, și noi, duhurile planetei Pământ, prin decizia marilor spirite conducătoare ne încarnăm pe alte planete, pe alte sisteme ale universului nostru.

Doctrina reîncarnării – veche de când lumea și mereu repetată în comunicările spiritiste – ne dă explicația multor situații și stări ale omului, inexplicabile altfel.

În lumea terestră vedem oameni stupizi și alții radiind de inteligență, vedem oameni care se răsfață în bogății și plăceri și alții îndurând mizeria, frigul, neavând o bucată de pâine și un adăpost. Vedem oameni falnici din punct de vedere fizic, bucurându-se de o deplină sănătate, iar alții plini de suferințe, bolnavi și infirmi chiar din momentul nașterii lor; unii având un trup ce place tuturor și alții schilozi, cocoșați, cu diferite malformații, ce produc mila ori râsul celor din jurul lor. De ce aceste diferențe grozave de la om la om?

Tot ce ne înconjoară, toată creația naturii ne dă probe de planuri splendid urmărite, de o voință determinată, de o desăvârșită inteligență diriguitoare. Nu se poate, așadar, ca motorul acestor suferințe să fie jocul întâmplării sau fatalitatea oarbă, ci acestea sunt trepte sau încercări la care este supus spiritul omului, pentru ca el să învețe și să iubească.

– Astfel, dacă un spirit a fost într-o viață orgolios, pentru a plăti greșeala sa trecută – sau mai bine zis pentru a nu o mai repeta – se va naște într-un biet om cu o viață modestă, care va fi brutalizat, batjocorit de alții. Dacă a fost egoist, se va reîncarna într-un biet muncitor, care va împărți bucata lui de pâine cu semenii săi. Dacă a fost mândru, se va naște într-un trup ce provoacă râsul și în toată existența sa terestră va fi nefericit. Dacă a ucis, în cea mai mare parte a vieții viitoare va fi paralitic sau va fi și el ucis. Dacă a greșit în contra lui Dumnezeu, a fost un ateu sau avid materialist, a uneltit împotriva unui frate al său sau a greșit mereu cu gândul, se va naște în viața viitoare sub forma unui idiot și spiritul său, deși cunoscător a multor

lucruri, nu se va putea exprima şi face înţeles. Dacă a păcătuit contra adevărului, a mințit continuu, a pârât pe nedrept, a bârfit pe semenii săi, pentru greşelile sale repetate prin grai se va naşte mut, pentru ca limba lui să nu mai poată greşi. Să fie conştient şi să simtă această neputinţă a vorbirii sale când toată lumea vorbeşte, numai el este lipsit de grai, numai el este lipsit de acest dar al Tatălui ceresc.

Cu alte cuvinte, omul se va înălţa prin actele sale, prin stăpânirea pasiunilor, prin iubirea ce o va arăta în jurul său, dar va fi pedepsit sau mai exact se va pedepsi el însuşi prin gândurile josnice – în organele de gândire, prin vorbirea lui mereu nesocotită – în organele lui de vorbire, şi pentru faptele lui – în organele fizice, în corpul lui fizic.

Când spiritul se află în spaţiu, el îşi face bilanţul actelor sale de pe pământ, îşi recunoaşte perfect greşelile şi, conştient că repararea acestor greşeli se poate face numai prin suferinţă şi o viaţă trăită conform Legilor divine, primeşte să se reîncarneze şi să treacă prin torturi fizice şi morale. El ştie, în spaţiu, că acestea sunt vremelnice, pentru ca să plătească greşeli din trecut. Consimte să se lipsească de talentul lui pe care l-a avut, de cunoştinţele care i-au adus glorie altădată pe pământ, pentru că ştie că acesta este preţul expierii sale.

Să respectăm deci pe idioţi, infirmi şi nebuni, iar durerea lor să ne fie sfântă. În mormântul de carne din faţa noastră zace un spirit înalt şi în plină suferinţă, căci el în intimitatea lui este conştient de mizeria în care se găseşte. Dar aceste daruri ale minţii lui pe care duhul le-a ascuns pentru a se umili, la moartea sa îi revin toate, în plus ceea ce a mai câştigat din ultima viaţă de suferinţă pe pământ.

Graţie reîncarnării ne explicăm inteligenţa uimitoare, cunoştinţele vaste, memoria fenomenală a unor copii care pun omenirea pe gânduri prin manifestările lor în diferite direcţii. Voi cita pentru exemplificare câteva cazuri. În anul 1900 copilul Pepito Ariola la vârsta de trei ani şi jumătate cânta foarte bine la pian şi improviza arii foarte frumoase, deşi nu cunoştea notele, nu ştia nici să citească, nici să scrie. A dat concerte, în felul său original, în faţa regelui şi a reginei Spaniei, a fost auzit şi admirat de savantul Ch. Richet şi de marele spiritist G. Delanne.

De asemenea, amintesc un alt caz. Marea orchestră de la Folies-Bergères din Paris a fost condusă ani de zile de un mic copil de patru ani şi jumătate, numit Willy Fureros, care prin competenţa, siguranţa, arta şi fantezia cu care dirija orchestra,

producea stupefacția întregului Paris. Multă vreme presa pariziană s-a ocupat de acest caz uimitor.

Cazuri asemănătoare se pot enumera multe. Astfel, putem aminti pe Mozart, care la patru ani executa la pian sonate foarte dificile, Beethoven, care la zece ani era artist desăvârșit, pe Liszt, care compunea din cea mai fragedă copilărie și care la 14 ani a scris o operă, și lista continuă.

Dar asemenea cazuri întâlnim nu numai în muzică, ci și în pictură. Pictorul Marcel Lavafard la 12 ani a fost ales de către juriul examinator la expoziția anuală organizată la Salonul Artelor Frumoase din Paris, drept cel care prezenta cel mai desăvârșit tablou.

Dar nici lista savanților, literaților și poeților precoce nu este mai puțin bogată. Voi cita câteva exemple: Jung – savantul care a pus în evidență teoria ondulatorie a luminii, la vârsta cea mai fragedă dovedea o mare inteligență, la doi ani citea perfect, iar la opt ani cunoștea șase limbi; un alt copil, William Hamilton, studia ebraica la trei ani, iar la șapte ani știa mai mult decât oricare din candidații pentru catedra Universității din Dublin. La 13 ani cunoștea 12 limbi. Pe când avea 8 ani, în urma răspunsurilor pe care le-a dat diferitelor probleme de matematică, dr. Brinkley exclamă: „Acest copil nu spun că va fi, ci că este deja cel mai mare matematician al vremii sale".

Dar un caz extraordinar care a provocat senzație a fost cazul copilului Henri de Hennecke, născut la Lübek, în 1721, care aproape vorbea când îl năștea mama sa. La 3 ani cunoștea trei limbi. A învățat să scrie și să citească în câteva zile. La doi ani și jumătate a fost supus unui examen asupra geografiei și istoriei moderne. Nu se hrănea decât cu laptele doicii sale. Dar flacăra spiritului era prea puternică și trupul prea gingaș, astfel că micul Hennecke pieri la 17 iunie 1725, în cursul anului al cincilea al vieții sale. Când a murit și-a anunțat părinții că va mai reveni pe pământ.

Explicațiile reprezentanților științei pozitive de azi asupra acestor exemple de precocitate intelectuală și asupra altor cazuri, foarte numeroase și variate, nu pot fi acceptate ca fiind produsul organismului nostru, al creierului nostru. Cu atât mai mult cu cât părinții acestor copii n-au fost oameni de talent; și chiar de-am admite că au moștenit prin ereditate un teren propice pentru talentul lor, încă nu e de înțeles cum creierul nedezvoltat al unui copil ar fi în stare să producă manifestările cele mai înalte și mai puternice ale inteligenței umane.

Iată cum explică spiritismul aceste cazuri extraordinare. Încarnarea a fost parțială, spiritul putând astfel lucra independent de corp. Din timp în timp, spiritul are posibilitatea exteriorizării în mod inconștient în sfera astrală sau chiar mentală, și ca atare el vede, aude, are o percepție mai clară, mai înaltă decât cea fizică. Perispiritul copilului până la vârsta de 5 ani nu este încă legat pe deplin de corpul său fizic și ca atare spiritul său poate să vadă, să audă, din când în când, numai prin haina astrală și mentală, deci în planul astral și mental.

Grație existenței vieților trecute și a experiențelor și cunoștințelor câștigate în aceste vieți, ne explicăm cum în viața de toate zilele întâlnim câte un copil al unor oameni simpli și săraci, care are o cultură și o manifestare intelectuală ce atrage atenția lumii și a profesorilor săi, fiind pe primul loc până la desăvârșirea carierei sale. Deși mediul în care s-a născut este umil, totuși corpul său fizic este format dintr-un material fin, neapreciat de noi prin exteriorul lui, dar mai sensibil și vibrând puternic la impulsurile venite din interior, de la spiritul său, care este cu siguranță mai evoluat, mai avansat decât acela al copiilor din mediul în care s-a născut.

Această doctrină, atât de frumoasă și de seducătoare, nu este primită de toată lumea, pentru că – spun oamenii: „Dacă noi am trăit și în alte vremuri, în alte corpuri, de ce nu ne aducem aminte de ele și de faptele pe care le-am săvârșit în acele vieți?" Argumentul ar părea puternic în aparență, în realitate însă nu este așa, pentru că noi uităm foarte ușor. Cine își mai reamintește de toate actele și împrejurările din anul trecut? Cine mai știe bine evenimentele din copilăria noastră? Ele par a fi acoperite cu un văl prin care abia mai întrevedem pe unele dintre ele.

Corpul nostru fizic actual este piedica peste care nu poate trece amintirea faptelor săvârșite în alte vieți. Personalitatea noastră actuală și tot ce ne înconjoară absoarbe și întunecă amintirea vieților trecute. Prezentul corp carnal și perispiritul nu au luat parte la nici un act din trecut, neputând să redea ceea ce nu au înmagazinat. Păstrătorul a tot ceea ce am văzut, învățat, auzit și trăit este numai spiritul nostru și corpul său cauzal – condica unde sunt înscrise toate experiențele și cunoștințele vieților anterioare, de la sălbaticul plin de cruzime și vecin cu animalul, și până în momentul de față. El a trăit atunci, el a perceput împrejurările și faptele de atunci, deci numai el – care este veșnic – ni le poate spune.

Această piedică pe care ne-o pune corpul carnal în amintirea vieților anterioare a fost stabilită de Cel de Sus, pentru ca actuala viață să nu fie tulburată de amintirile faptelor trecute, să fie o pagină albă pe care să înscriem numai faptele vieții actuale. Nu e bine să cunoaștem trecutul pentru că, de exemplu, se poate ca actuala ta soție să fie un spirit care într-o altă viață te-a ucis. Nu e bine să cunoaștem trecutul; cu ce dragoste l-ai mai creşte pe copilul tău care în altă viață ți-a fost cel mai mare dușman? Câte suferințe, câte nedreptăți nu ai întâmpinat în trecutul tău şi nu e bine să-ți aminteşti că rudele tale ori prietenii tăi sunt tocmai călăii tăi din altă viață. Ce iubire, ce respect, ce legături ar mai fi între oameni, dacă în toți cei care te înconjoară ai recunoaşte pe cei ce te-au făcut să suferi în alte vieți?

Să ne mulțumim, deci, aşa cum a creat Tatăl Creator lucrurile. El este înțelepciunea desăvârşită. El ştie cum a alcătuit lucrurile şi ființele în lumea aceasta.

Cercetările ştiințifice sunt atât de avansate azi că omul a găsit mijlocul de a pune în activitate doar corpul fizic, spiritul rămânând şi lucrând numai prin învelişul astral şi mental.

Spiritul degajat din închisoarea trupului ne poate relata nu numai din viața precedentă, dar din oricare din viețile anterioare acesteia. Starea aceasta se realizează prin magnetizare. Se adoarme prin pase magnetice un om de o sensibilitate accentuată. O dată adormit, el începe să descrie aspecte din tinerețea lui – tot ce a făcut, văzut, auzit, apoi din copilărie. Continuând magnetizarea asupra subiectului, acesta se vede în altă viață, precedentă celei actuale. Se vede, de exemplu, un bătrân bolnav într-un anumit sat, îşi descrie bătrânețea şi diferite întâmplări din satul său. Făcându-i o nouă serie de pase magnetice, el se vede acum tânăr, făcând curte unei fete, descrie casa ei, fizicul ei, afecțiunea lui pentru ea şi, în fine, căsătoria lor. Continuând cu altă serie de pase magnetice, acum este readus la copilăria lui. Se vede la şcoală, îşi numeşte colegul de bancă, descrie zburdălniciile, nedreptățile pe care le-a făcut unora dintre colegi etc. Şi tot aşa, treptat, din serie în serie de pase magnetice, poate fi dus în două, trei, patru sau mai multe vieți înapoi. *

* Nu recomandăm aceste experimente de hipnoză regresivă decât persoanelor inițiate şi în scopuri pur ştiințifice. Atragem atenția asupra pericolului însemnat ce-l reprezintă asemenea practici prin conştientizarea unor întâmplări dramatice prin care a trecut spiritul subiectului într-o altă încarnare şi care prin acest experiment se reactualizează în memoria lui – n. ed.

Acest gen de experienţe au fost puse în rangul cercetărilor ştiinţifice de către colonelul de Rochas şi de atunci pot fi repetate de oricine posedă o cantitate apreciabilă de fluid magnetic şi căreia i se oferă pentru această experienţă o persoană sensibilă.

Piedica deci o constituie actualul nostru corp fizic. Dacă prin adormire magnetică (hipnoză) îl punem în pasivitate, în neactivitate, spiritul ne dezvăluie din trecutul lui.

Dacă în mod normal omului nu i se dă să-şi cunoască viețile precedente, ele totuşi există şi sunt înscrise în perispiritul său ca într-un registru nepieritor, pe care duhul le va citi când va fi în spaţiu, în viaţa spirituală.

Sunt însă pe pământ unii oameni, foarte rari, care au darul vederii astrale, facultate dăruită de Dumnezeu unor oameni pentru ca să demonstreze lumii existenţa spiritului în noi, existenţa vieţilor multiple şi deci existenţa vieţii în spaţiu. Ei bine, aceşti oameni văd în corpul nostru ca printr-un geam, văd organele noastre, modul cum funcţionează ele şi leziunile pe care eventual le-ar avea. Dar în afară de această vedere în interiorul corpului nostru fizic, văd şi în corpul nostru spiritual şi citesc în el caracterul nostru dominant: ce suntem, cum ne numim, ce greşeli am comis etc. Descriu greşelile noastre care ne îngrozesc, pentru că noi am crezut că le-am ascuns în fundul cel mai tainic al fiinţei noastre şi acum cu uimire constatăm că ni le ştiu şi alţii, citindu-le din sufletul nostru. Sunt cazuri când asemenea persoane ne pot spune chiar ceva din viitorul nostru apropiat.

Dar în afară de aceşti oameni clarvăzători care ne pot spune din trecutul vieţii prezente, unii somnambuli, mediumi în transă sau oameni adormiţi prin hipnoză magnetică pot citi în perispiritul nostru viețile noastre anterioare. Ce am fost, cum ne-am numit, în ce ţară am trăit, ce fapte bune sau rele am făcut etc. Dacă acest lucru e posibil pe pământ, în lumea noastră fizică, cu atât mai mult în viaţa astrală a spaţiilor, spiritele evoluate vor citi în ficare din noi cumințenia sau josnicia vieţii noastre terestre.

Cât ai trăit pe pământ, ţi-ai putut ascunde gândurile, ţi-ai înăbuşit vorbele şi ţi-ai ascuns faptele, dar în spaţiu tot trecutul tău acuzator sau lăudabil e în văzul tuturor, zile, ani, o veşnicie, până la ştergerea lor, până vei trece în planurile divine, *budhic* şi *nirvanic*.

Când însă se întâmplă ca trupul fizic al unui om să fie astfel constituit ca el să răspundă la impresiile lumii invizibile şi la impulsurile mai delicate ale spiritului său, când corpul fizic intră în vibrație sub acțiunea vibrațiilor corpului mental şi astral, atunci acest foarte rar om are momente – în stare normală, conştientă – când vede, retrăieşte peisaje, localități, persoane din viața precedentă. Această autohipnotizare mentală apare în urma unei activități intelectuale ce solicită o concentrare totală şi îl pune într-un somn ascuns. Această persoană vorbeşte, se mişcă, gesticulează, crezi că este în stare de veghe, dar în realitate ea este semiadormită. Ei bine, în această stare ne poate vorbi despre ceea ce a fost altădată, pe unde a trăit, când a murit, cu ce persoane a fost în relație şi o serie de întâmplări legate de acea viață. Dacă se înregistrează toate aceste date, se pot verifica şi cerceta. Ei bine, spre stupefacția celor ce au participat la asemenea şedințe şi au cercetat în diferite locuri indicate, prin martori, prin acte ale stării civile, au ajuns la concluzia că datele descrise din viața anterioară sunt exacte. Viețile mai îndepărtate nu sunt posibil de cercetat, pentru că te transportă în alte neamuri, în alte țări, în alte epoci, în care s-au pierdut urmele fizice descrise de hipnotizat.

În această stare hipnotizată, în epoca în care, de exemplu, îți spune că trăieşte în Rusia, uneori îți scrie şi o pagină în ruseşte cu caractere ruseşti ori îți descrie o viață din Tibet sau Manciuria, îți povesteşte o întâmplare în limba manciuriană, deşi în viața prezentă nu are nici o cunoştință despre această limbă.

Dar cazurile de reamintire a vieții precedente sunt mai frecvente la copii, mai ales când în viața precedentă au murit la o vârstă fragedă.

Ca să întăresc cele spuse mai sus voi descrie un caz despre care a scris toată presa din America de Sud „Fiat Lux" din Porto Rico, „Constancia" din Buenos Aires, „Reformador" din Rio de Janeiro. În oraşul Havana din insula Cuba, în 1907 trăiau soții Espuglas Cabrera, care aveau un fiu – Eduard, de 4 ani, foarte vorbăreț şi inteligent. Această familie locuia de ani de zile în casa lor din strada San José 44, unde Espuglas avea un atelier de tipografie. Aici se născu Eduard. Într-o zi acest, copil vorbind cu mama lui, îi spuse: „Mamă dragă, eu am trăit altă dată într-o altă casă, nu în aceasta. Am trăit în strada Campanario 69, într-o casă galbenă. Îmi aduc bine aminte de aceasta". Mama sa, Cecilia, pentru moment nu i-a dat atenție,

dar deoarece copilul revenea asupra acestei probleme, sfârşi prin a-l asculta şi îl descusu mai de aproape asupra acestei povestiri.

Iată ce mai declară copilul: „Când eram în casa galbenă din Campanario 69, tatăl meu se numea Saco şi mama mea Amparo. Îmi mai aduc aminte că aveam doi fraţi cu care mă jucam şi care se numeau Mercedes şi Jean. Cea din urmă oară când am plecat din această casă a fost în 28 februarie 1903 şi atunci mama mea şi tatăl meu plângeau foarte mult la despărţirea de mine. Mama era albă şi avea ochi negri şi ştia să confecţioneze pălării. Eram atunci de 13 ani şi îmi mai aduc aminte că în apropiere era o farmacie americană unde mă duceam să iau medicamente, pentru că erau mai ieftine ca în alte părţi. Ştiu că aveam o bicicletă pe care o lăsam într-o cameră de jos a casei, când mă întorceam de la plimbare. Mamă dragă, nu mă numeam ca acum, Eduard, ci Panco."

În faţa unei asemenea poveşti, spusă cu o siguranţă stranie de un copil de 4 ani, părinţii rămaseră uimiţi, cu atât mai mult cu cât copilul nici nu auzise de strada Campanario. În fine, părinţii au căutat să se convingă de spusele copilului lor. După câteva zile părinţii au luat copilul şi după ce l-au purtat pe mai multe străzi au ajuns pe strada Campanario. Când au ajuns în dreptul numărului 69, copilul, ca electrizat, a exclamat: „Uite, tată, casa unde am trăit altă dată!" Tatăl său îi spuse: „Dacă tu cunoşti într-adevăr această casă, intră în ea". Copilul se depărtă de părinţi, intră în casă, urcă o scară la etaj, intră prin camerele apartamentului ca şi cum le-ar fi cunoscut şi coborî mâhnit că nu a găsit pe părinţii săi, ci pe alte persoane pe care nu le cunoştea. Nu a mai găsit nici jucăriile cu care s-a jucat cu Jean şi Mercedes.

Soţii Cabrera, văzând prima probă de recunoaştere a copilului, au continuat cercetările şi la urmă au aflat următoarele fapte de la autorităţi şi vecini: casa din strada Campanario 69 până în 1903 a fost locuită de către un domn Antonio Saco, azi plecat din Havana; soţia lui Saco se numea Amparo şi din căsătoria lor a avut trei copii Mercedes, Jean şi Panco; acest al treilea copil a murit la 28 februarie 1903, eveniment după care părinţii au părăsit casa; aproape de această casă există o farmacie unde Eduard se ducea să cumpere medicamente.

Examinând cu atenţie faptele descrise mai sus, în afara reîncarnării o explicaţie logică este imposibil de dat.

De unde un copil așa de mic să știe nume, date, locuri și fapte, dacă nu le-ar fi trăit altă dată? Și exemple de acest gen, care demonstrează adevărul reîncarnării, se citează în diferite țări și în diferite manifestări care te uimesc, cu atât mai mult cu cât pleacă de la ființe plăpânde, cu un creier în formare, dar care reține și coordonează noțiuni atât de numeroase și de variate, arătându-se de timpuriu cu mult mai deasupra mediei intelectuale a oamenilor. Fără îndoială, copiii-fenomen sunt excepții, dar ne dau exemple convingătoare despre adevărul existențelor noastre multiple.

Voi descrie acum o reîncarnare care a fost anunțată mai dinainte și care a avut un mare răsunet în Europa. În orașul Palermo, prin anul 1910, în revista „Filosofia della scienza" scoasă de dr. M. Innocenzo Calderone, doctorul Carmello Samona publica un articol dintr-o lucrare a sa, prezentată facultății de medicină, intitulată „Psyche misteriosa". Iată acest articol:

„Scumpul meu Calderone,

Cu tot caracterul intim al faptelor care au precedat nașterea celor două fiice ale mele, nu ezit – în interesul științei – a le da publicității prin apreciata ta revistă, atât de răspândită, fără a ascunde numele diferitelor persoane care au avut cunoștință de ele. Mă abțin de a le discuta, și găsesc că se cuvine ca să las pe alții să analizeze faptele.

Nici o știință nu progresează dacă ea rămâne în necunoașterea faptelor. Dacă în domeniul sufletului, de teama de ridicol sau pentru alte rațiuni, fiecare păstrează pentru sine aceste cazuri, mai mult sau mai puțin rare, atunci adio progres!

Îți trimit o descriere sintetică, absolut fidelă a faptelor, așa cum s-au produs, fără cel mai mic comentariu din partea mea, referitor la interesantele subiecte ale visurilor prevestitoare, arătarea sufletelor etc.

Cazul pe care ți-l relatez cred că din punct de vedere științific prezintă un deosebit interes, pentru că persoanele care de la început au fost puse la curent cu diferitele particularități succesive și pe care le-au observat cu un mare interes, se bucură de o considerație generală pentru moralitatea lor și pentru inteligența lor. În afară de narațiunea faptelor, îți trimit și declarația unora din aceste persoane care confirmă spusele mele:

Cu toată stima și afecțiunea,
Carmello Samona"

„La 15 martie 1910, după o grea boală (meningită), muri în vârstă de 5 ani copila mea adorată, Alexandrina.

Durerea mea şi a soţiei mele era profundă.

Trei zile după moartea fiicei mele soţia mea a avut un vis ciudat. I se părea că vede pe fetiţa noastră aşa cum era în viaţă, apropiindu-se de ea şi spunându-i: „Nu mai plânge, mamă, eu nu te-am părăsit, ci m-am depărtat puţin de tine. Iată, voi reveni aşa micuţă. Tu vei suferi iar pentru mine".

După trei zile visă iar acelaşi vis.

O prietenă căreia soţia mea i-a povestit acest vis, fie din convingere, fie ca să o consoleze, îi spuse că un asemenea vis poate să fie un avertisment, că fiica noastră se va renaşte, şi pentru a o asigura şi mai bine de posibilitatea unui asemenea fapt, îi aduse o carte de Leon Denis, în care se vorbea de reîncarnare.

Dar nici visele, nici explicaţiile, nici lucrarea lui Leon Denis nu i-au uşurat durerea. Ea rămânea neîncrezătoare în posibilitatea unei noi maternităţi, cu atât mai mult cu cât avusese o sarcină extrauterină care a necesitat o operaţie (21 noiembrie 1909) şi care a fost urmată de dese hemoragii. Deci era sigură că nu va rămâne însărcinată.

Într-o dimineaţă, la vreme de câteva zile de la moartea fetiţei, plângând ca totdeauna, ea îmi spuse: „Nu văd decât cruda realitate a pierderii scumpului meu înger. Această pierdere este prea mare, prea crudă pentru ca să mă agăţ de un fir de speranţă, a unor simple visuri şi a crede în împlinirea unui eveniment tot aşa de nereal ca şi renaşterea la viaţă a fiicei mele iubite prin intermediul meu, mai cu seamă când ştiu starea mea fizică actuală".

Deodată, pe când ea se văicărea aşa de amar, disperată, şi eu mă străduiam cât mai mult să o consolez, trei lovituri puternice – ca acelea prin care se anunţă cineva – se auziră la uşa odăii în care ne găseam şi care dădea într-o sală. Aceste lovituri au fost auzite şi de cei trei copii ai noştri, care se găseau în acel moment în odaie. Ei, crezând că este una din surorile mele care avea obiceiul de a veni la asemenea oră, deschiseră uşa strigând: „Intră, tanti Ecaterina!" Dar mare a fost mirarea lor şi a noastră când am văzut că nu e nimeni.

Acest incident ne impresionă puternic, cu atât mai mult cu cât aceste lovituri au fost produse tocmai în momentul supremei descurajări a soţiei mele.

În aceeași seară ne-am hotărât să facem o ședință spiritistă, typtologică, pe care am continuat-o metodic trei luni de zile și la care participa soția mea, soacra mea, eu și câteodată cei doi copii mai mari ai mei.

Chiar de la prima ședință s-au prezentat două entități: una care se dădea drept fata mea și alta, o soră a mea moartă de mulți ani, la vârsta de 15 ani, și care – după spusele ei – era ghidul micuței mele Alexandrina. Cea dintâi se exprima în limbajul ei copilăresc, așa după cum vorbea când era în viață; cealaltă avea o vorbire corectă, mai înaltă și lua câteodată cuvântul fiicei mele pentru a explica unele fraze ale ei, fraze care păreau a nu fi inteligibile, sau pentru a convinge și mai mult pe soția mea de spusele copilei.

În această primă ședință, Alexandrina – după ce ne spuse că ea a fost cea care a apărut în vis mamei sale și că loviturile auzite într-o dimineață au fost produse de ea, pentru a indica mamei prezența sa și a o consola prin mijloace mai impresionante – adăugă: „Nu mai plânge, măicuță dragă, pentru că eu voi renaște prin intermediul tău și înainte de Crăciun iar vom fi împreună". Ea continuă: „Dragă tată, eu voi reveni; fraților, eu voi reveni; bunicuțo, să știi și tu, eu voi reveni. Spuneți și celorlalte rude și tușii Ecaterina că înainte de Crăciun eu voi reveni".

De prisos să mai repetăm toate comunicările obținute în intervalul de trei luni de zile, pentru că în afară de câteva fraze duioase ale Alexandrinei la adresa persoanelor care îi erau dragi, ea anunța mereu revenirea ei înainte de Crăciun.

De multe ori încercam să oprim această necontenită afirmație, asigurând pe micuță de grija noastră de a comunica tuturor revenirea ei, dar era în zadar, ea continua până ce epuiza lista persoanelor iubite și a cunoștințelor.

Comunicările se terminau mai totdeauna prin aceste cuvinte: „Acum vă las, tușa Jeana (ghidul) vrea să dorm".

De la început ea ne-a anunțat că nu va putea comunica cu noi decât timp de trei luni, pentru că se va alipi din ce în ce mai mult de materie (de fetusul din pântecele mamei) și va adormi complet.

La 10 aprilie soția mea avea primele bănuieli că e însărcinată.

La 4 mai un nou vis despre revenirea ei ne-a fost dat în localitatea Venetico, în provincia Mesinei. „Mamă – spuse ea – în tine se mai găsește acum și un alt suflet." Cum noi nu înțelegeam această frază, entitatea ghid (tușa Jeana) interveni și spuse: „Copila nu se înșeală, ea nu știe prea bine să se exprime.

Ea vrea să spună că o altă ființă plutește în jurul tău, scumpa mea Adela. Ea vrea să revină pe pământ."

Din această zi, Alexandrina, la fiecare din comunicările sale, în mod constant, afirmă că ea va reveni însoțită de o soră mică și, după modul cum o spunea, părea că se bucură. Aceasta, în loc de a o încuraja și consola pe soția mea, făcea – din contră – să mărească îndoielile sale. După acest nou și curios mesaj, îi păru că totul se va termina cu o mare decepție.

Într-adevăr, erau prea multe faptele incredibile care trebuiau să se realizeze pentru ca aceste comunicări să fie adevărate: trebuia ca soția să devină însărcinată; date fiind recentele suferințe, să nu mai aibă o sarcină extrauterină, ca și cea precedentă; să aducă în lume două ființe, ceea ce părea și mai greu, acest caz neavând precedent nici la ascendenții soției, nici la ai mei.

Într-adevăr era greu să dai crezare unei preziceri care privea un ansamblu de fapte așa de complexe, contra cărora se ridicau o serie de probabilități contrare.

Soția mea, contrar tuturor prezicerilor, până în luna a cincea trăia mereu în plânsete, neîncrezătoare și cu sufletul torturat, cu toate că în aceste din urmă comunicări mica entitate o ruga să fie mai mulțumită, zicându-i: „Vei vedea, mamă, că dacă tu continui să te lași pradă acestor idei triste, vei sfârși prin a ne da o constituție care nu va fi prea bună".

Într-una din ședințele din urmă, soția mea exprimându-și îndoiala în privința revenirii Alexandrinei, că va fi imposibil ca trupul copilului care se va naște să semene cu al celei plecate, entitatea Jeana se grăbi să răspundă: „Din acest punct de vedere, Adela, vei fi satisfăcută: ea se va renaște perfect asemenea cu cea dintâi, și dacă nu cu mult, dar cu ceva tot va fi mai frumoasă".

În luna a cincea, care cădea în august, noi ne aflam în Spadafora, unde soția mea a fost examinată de un medic ginecolog, dr. Vincenzo Cordaro, care după vizită spuse spontan: „Nu pot afirma în mod absolut, căci în această perioadă a sarcinii nu este posibil de a stabili cu exactitate, dar un ansamblu de fapte mă conduce a diagnostica o sarcină pereche".

Aceste cuvinte avură asupra soției mele efectul unui balsam; o licărire de speranță se aprinse în sufletul ei îndurerat.

Dar un nou eveniment care se produse nu întârzie să-i tortureze din nou sufletul. Abia intrată în luna a șaptea a fost cuprinsă de o durere de rinichi; aceste simptome care au durat

aproape cinci zile ne-au pus pe gânduri şi ne făceau să ne temem de la un moment la altul, de o naştere înainte de termen, în cursul căreia noul sau noii-născuți nu vor rămâne în viață, cele şapte luni nefiind împlinite.

Vă las să vă imaginați prin ce suferințe fizice trecea soția mea şi ce mâhnire îi tortura inima, după speranța care a încolțit în sufletul ei. Şi această stare de suflet îi agravă condiția. Cu această ocazie a fost îngrijită de dr. Cordaro. Din fericire, contrar tuturor aşteptărilor pericolul a fost înlăturat.

Soția mea restabilindu-se complet şi având astfel siguranța că cele şapte luni vor trece cu bine, ne-am întors la Palermo, unde a fost examinată de celebrul medic ginecolog Giglio, care a constatat o sarcină dublă.

Astfel, o parte din comunicări se confirmară. Mai rămâneau încă multe fapte de verificat, în special sexul lor, adică naşterea a două fete şi particularitatea ca una dintre ele să semene fizic şi moral cu Alexandrina cea moartă.

Sexele s-au confirmat în dimineața de 22 noiembrie, ziua în care soția mea a născut două fete. În ceea ce priveşte asemănarea fizică şi morală, desigur că trebuie să treacă câtăva vreme, acest lucru neputându-se verifica decât pe măsura creşterii fetelor. Cu toate acestea, ciudat, dar din punct de vedere fizic se prezintă anumite caracteristici care confirmă prezicerea.

Cele două surori gemene nu seamănă deloc. Ele diferă prin talie, prin tenul şi forma lor; cea mare – mai mică în talie – pare o copie fidelă a Alexandrinei, de pe când era nou-născută. Ea are în comun cu Alexandrina următoarele trei particularități: o hiperemie (aflux de sânge) a ochiului stâng, o uşoară seboree a urechii drepte şi o uşoară asimetrie a feței, cu totul identice cu acelea pe care le avea Alexandrina în momentul naşterii sale.

Dr. Carmello Samona

Adaug că a doua Alexandrina a venit cea dintâi pe lume, ceea ce, după părerile în general admise, ar indica că ea ar fi fost concepută a doua; în fine, cele nouă luni cât ține o sarcină normală şi care s-ar fi terminat la Crăciun nu s-au scurs, pentru că naşterile duble sunt totdeauna mai avansate."

Înşirăm în continuare documentele publicate cu privire la acest caz în revista „Filosofia della scienza" din 15 ianuarie 1911.

Declarația doamnei Caterina Gardini, sora doctorului Carmello Samona:

„Din dragoste pentru adevăr, atest că expunerea fratelui meu cu privire la cele două vise ale cumnatei mele avute la un interval de trei zile unul de altul este conformă cu realitatea, ca date şi relatare. Aceste vise mi-au fost povestite de către cumnata mea la un timp scurt după producerea lor, şi anume imediat după deşteptarea ei, pentru că aveam obiceiul să o vizitez în fiecare dimineaţă.

În luna martie, într-una din aceste vizite matinale, nepoţii mei veniţi în întâmpinarea mea mi-au povestit că cu câteva secunde în urmă au auzit trei ciocănituri puternice în uşă şi, crezând că provin de la mine, au sărit să-mi deschidă uşa, dar spre surprinderea lor nu au găsit pe nimeni.

Această povestire a copiilor a fost confirmată şi de fratele meu şi cumnata mea, pe care am găsit-o încă sub impresia unui fenomen straniu.

N-am luat parte niciodată la şedinţele spiritiste pe care fratele meu le organiza în familie, dar – cu mult înainte de a părăsi Palermo pentru a se duce la Venetico, în primele zile ale lui aprilie – cumnata mea îmi povesti că în aceste şedinţe s-au prezentat două entităţi care se dădeau a fi, una dintre ele, micuţa Alexandrina şi alta drept sora mea Jeana, că aceste entităţi au declarat că fetiţa a fost aceea care s-a arătat în vise, că ea a fost aceea care a lovit în uşă şi că, în fine, ele au anunţat că înainte de Crăciun copila îşi va lua locul pe care l-a avut în familia ei, cu ajutorul mamei sale.

Când în luna mai fratele meu a revenit la Palermo, el nu mi-a spus nimic, dar copiii săi îmi povestiră că de mai multe ori sora lor cea mică, Alexandrina, anunţase că ea nu va veni singură, ci însoţită de o soră mică.

Pot să vă asigur că cele două fetiţe nou-născute nu semănau deloc între ele. Cea mică de talie seamănă perfect cu Alexandrina (care a murit) când a venit pe lume.

Pot să atest acest lucru pentru că am asistat la naşterea ei şi am avut-o mereu sub ochi, din prima zi şi până la moartea ei.

Confirm de asemenea că noua-născută prezintă aceleaşi particularităţi fizice cu mica moartă, şi anume la ochi, urechi şi la figură particularităţi menţionate de fratele meu.

Palermo, Vila Amato, 1911, ianuarie
Caterina Samona, văduva Gardini"

Declaraţia domnişoarei Adela Mercantini, fiica eminentului profesor Mercantini:

„Către finele lui martie 1910, doamna Adela Samona mi-a povestit visul pe care l-a avut și care apoi s-a repetat a doua oară după moartea scumpei sale copile și tocmai în luna iunie am aflat că în mai multe ședințe spiritiste i s-a anunțat nașterea a două gemene, întocmai după cum a povestit dr. Carmello Samona.

Palermo, 2 ianuarie 1911

Adela Mercantini"

Scrisoarea profesorului Raphael Wigley, păstorul evanghelic al domnului doctor Carmello Samona:

„Scumpul meu amic,

La 5 mai al acestui an voi ați revenit la Palermo de la Venetico, unde afacerile voastre v-au reținut câteva zile. Nu erau trăsuri la gară, fiind toate reținute pentru un spectacol de aeroplane. Ați făcut deci tot drumul pe jos da la gară la vila Amato, pentru a-i regăsi pe ai voștri.

Ne-am întâlnit în piața Verdi și am făcut drumul împreună până la vilă, aproximativ doi kilometri.

Mergând, mi-ați povestit cele două vise ale soției dumneavoastră, unul la trei zile după decesul scumpei Alexandrina și altul trei zile mai târziu. Mi-ați povestit de trei lovituri clare în ușa camerei, în momentul în care soția dumneavoastră era disperată de pierderea copilului său, neputând crede în visele care îi promiteau revenirea sa, cu atât mai mult, după părerea ei, că anumite motive excludeau posibilitatea maternității.

Mi-ați vorbit de ședințele mediumice în cursul cărora copila anunțase în două rânduri revenirea sa și ați mai adăugat că la ultima ședință ea a declarat că nu va veni singură, ci cu o soră mică.

Mărturia pe care v-o dau aici poate confirma cazul acesta unic.

Primiți, vă rog, profunda mea stimă și afecțiune.

Al vostru devotat Raphael Wigley

Palermo, 31 decembrie 1910"

O scrisoare a marchizului Joseph Natoli, personalitate bine cunoscută în Palermo, adresată domnului doctor Carmello Samona:

„Palermo, 1 ianuarie 1911

Scumpul meu amic,

Declar cât de minunat, după părerea mea, din punct de vedere metapsihic, este fenomenul care s-a produs la tine. În luna august a anului trecut, principesa de Formosa, bunica ta,

mi-a revelat că soția ta, după pierderea adoratei sale copile, a văzut-o în vis, prezicându-i reîntoarcerea în această lume și că acest vis a fost confirmat în mai multe ședințe mediumice, în cursul cărora defuncta copilă anunță revenirea sa în compania unei mici surori.

Te îmbrățișez și te salut.
Iubitorul tău G. Nutoli"

Scrisoarea principesei Niscemi, mama ducelui de Arenella, deputat în parlamentul italian:

„Vila Niscemi
Amabilul meu amic,

Am participat la consolarea Adelei și a voastră prin nașterea celor două copile și atest prin aceasta că înainte de venirea lor în lume mi s-a povestit visul mamei și profețiile care s-au făcut, lucruri ce sunt cu adevărat minuni.

M. de Niscemi"

Declarația contelui Ferdinand Monroy de Ranchibile, eminentă personalitate din lumea politică și literară a orașului Palermo, către domnul doctor Calderone:

„Palermo, 4 ianuarie 1911
Scumpe amice,

Pot să te asigur că acum un an, în cursul lunii mai, soția doctorului Carmello Samona, Adela Monroy, fiica regretatului meu frate Albert, prinț de Formosa, se gândea că va da naștere la doi copii gemeni de sex feminin.

Modul de prezicere al nașterii celor doi copii a născut pe buzele mele un surâs de neîncredere; pe de altă parte, ea îmi mai declară că a visat pe scumpa sa Alexandrina, pe care o crudă boală i-o răpise cu câteva zile mai înainte, în cursul lui martie, în care îi anunța că va reveni pe pământ. Adela a mai adăugat că fetița va veni însoțită de o mică soră.

Asemenea asigurări, de multe ori repetate prin scumpa mea soție, le primeam cu o neîncredere desăvârșită.

Mare mi-a fost deci surpriza de a vedea fericita prezicere împlinită, și în plus că una din copile are înfățișarea perfectă cu aceea a copilei decedate.

Nu înțeleg fenomenul, ca să-l pot comenta, dar afirm cu toate acestea că faptul constituie o minune.

Tu poți face uz de această scrisoare cum vei crede și în interesul studiilor tale.

O frățească îmbrățișare de la al tău
Ferdinand de Ranchibile"

Exemple de asemenea fenomene sunt foarte dese pe suprafața pământului, dar ori nu li se dau crezare, ori se pierd în sânul unui anumit cerc de ştiutori, nedându-se publicității.

Un caz de reîncarnare foarte interesant, petrecut în Franța, a fost descris de dr. Henri Durville, în revista „Psyhic Magazine", în ianuarie 1914.

Voi expune pe scurt părțile esențiale ale acestei lucrări, privitoare la reîncarnarea doamnei Laura Raynaud.

Această femeie nu mai trăieşte azi. Era dotată cu o mare putere de vindecare şi bolnavii vindecați de ea se numără cu miile. Toți îi poartă o mare recunoştință.

Doctor Durville a cunoscut-o şi mai apoi a avut-o ca ajutor în sanatoriul său. Iată ce ne relatează dânsul despre această femeie:

„Povestea pe care o voi relata aici va părea ciudată multora, mai ales celor care nu cunosc mai de aproape manifestările sufletului.

Această istorie este curioasă prin faptele neprevăzute care o alcătuiesc şi interesantă prin problema filosofică pe care ne-o prezintă şi care merită discutată şi cercetată. Cum asemenea cazuri sunt excepționale, țin să relatez acest caz cu oarecari detalii. Mă voi sili a raporta pe cât posibil cuvintele exacte ale martorilor, pentru a oferi cititorilor o cât mai mare garanție. Voi cita numele şi adresa acestor martori pentru că numai aşa se va putea da crezare şi se vor putea cerceta şi mai mult asemenea fenomene.

Unul din personajele acestei întâmplări preferă să fie desemnat doar prin inițialele numelui său. Răspund dorinței sale, regretând rezerva sa. Îl voi desemna cu inițialele M. G.

De asemenea, fiind în joc o familie foarte onorabilă din Genova, în care a trăit altădată doamna Laura R., nu voi putea spune numele ei întreg, ci o voi indica numai prin prenumele Jena şi prima literă a numelui de familie – F. Nu o cunosc şi nu sunt în nici o relație cu ea şi tocmai din acest considerent nu îmi pot permite să-i folosesc numele într-o istorie de reîncarnare.

Mai țin să se ştie că ideile care vor urma nu sunt ale mele; relatându-le, mă detaşez de propria mea personalitate şi de concepțiile mele ştiințifice şi filosofice.

Doresc să fiu numai un înregistrator care a luat note şi le expune apoi publicului. Îmi dau deci silința să fiu cu totul imparțial.

Pe când Laura era încă mică, nu se arăta ca ceilalți copii de vârsta ei. Mama sa – o femeie cumsecade, care avea cam 50 de ani – a venit la Paris și între altele îmi spunea: „Fiica mea Laura a avut din copilărie idei pe care noi, părinții, nu le înțelegeam. Le avea din propria ei conștiință, fără să le fi auzit sau învățat de undeva. Câteodată chiar ne plictisea cu poveștile ei și i-am spus că o să înnebunească dacă va continua să se gândească la asemenea lucruri. Ea spunea că cele ce vorbește preotul în biserică nu sunt toate exacte și ideile sale erau așa de puternice că refuza să meargă duminica la biserică cu prietenele sale. De multe ori, ca să o convingem să meargă la biserică, foloseam biciul.

Preotul satului se interesa întotdeauna de fiica mea, pentru că îi părea inteligentă și îi plăcea să discute cu ea. În toate discuțiile ei cu preotul, contesta existența raiului, a purgatoriului și a iadului și insista să spună că spiritul omului după moarte revine iar, după un timp oarecare, pe pământ, într-un alt corp. Atunci preotul se supăra foc că nu o poate corija și se depărta de ea ridicând din umeri."

Preotul acesta slujește și azi în regiunea Sommei, în satul Aumont; are 72 de ani și se numește Geimbard.

Cu trecerea anilor, ideile ei – în loc să se șteargă – se întăreau și mai mult. La 17 ani ea veni în orașul Amiens. Aici se născu în ea ideea să atingă cu mâinile pe bolnavi ca să-i vindece și în orele de confidență ea expunea vecinilor și prietenilor concepțiile ei asupra nemuririi sufletului. Nu voi mai vorbi despre această epocă, ci voi veni direct la anul 1904, anul când se mărită.

Luând contact cu prietenele sale din această epocă, am aflat că ea susținea cum că omul posedă un principiu spiritual nematerial care trăiește mai departe după moartea trupului fizic, dar această viață sufletul nu și-o petrece în vreun paradis sau infern depărtat, ci în spațiu, și că după un timp sufletul revine pe pământ pentru a se reîncarna.

Laura spunea prietenelor sale că își aduce aminte că a trăit altădată și îi face plăcere să povestească din această viață precedentă doar unele episoade, pentru că nu și-o reamintea în întregime. Casa unde a trăit, mai exact exteriorul acestei case, parcul care o înconjura, împrejurimile, cerul azuriu, toate erau în mintea sa ca un tablou luminos. Ea spunea că ar recunoaște casa ca și un amator de tablouri o pânză care i-a plăcut cândva.

Se vedea în acea existență, dar nu cunoștea amănuntele acelei vieți. Se vedea la 25 de ani și își descria persoana din acea viață, dar despre familia ei nu-și mai amintea nimic.

Bărbatul său, Petre Raynaud, care locuiește în Paris, strada Petrarca, mi-a mai spus din ceea ce a auzit de la soția sa următoarele: „Domnule doctor, eu sunt neîncrezător în fenomenele ce se referă la suflet, și cu toate acestea recunosc că în povestea pe care mi-a istorisit-o soția mea sunt lucruri foarte ciudate. Vă pot asigura, domnule doctor, că soția mea din primele zile ale căsniciei noastre mi-a povestit despre viața pe care a trăit-o altădată. Nu-mi aduc aminte cu precizie de tot ce mi-a vorbit în această privință, dar pe cât îmi reamintesc, ea spunea că se vede tânără și bolnavă de piept, rătăcind toată ziua printr-un mare parc, într-o țară pe care nu putea să mi-o indice, dar al cărei cer era mai totdeauna senin.

Dumneavoastră știți că doamna Raynaud, deși născută în nordul Franței, este un tip meridional, cu o piele creolă și păr negru, și cine o vede crede că este din sudul Europei. Soția mea își explică fizicul meridional ca o urmare a fizicului din viața sa anterioară, ca un ecou al fostului ei fizic.

Îmi amintesc că ea avea credința și era convinsă că își va regăsi cândva locul nașterii sale din acea viață.

Ei bine, în ceea ce a văzut și descoperit la Genova într-una din călătoriile sale, sunt lucruri foarte interesante, de o coincidență uimitoare cu cele ce îmi povestise înainte."

O veche prietenă a doamnei Raynaud, doamna Dutilleu, care locuiește la Amiens, în strada Damartin numărul 2, mi-a povestit o istorie asemănătoare cu cea pe care mi-a expus-o domnul Raynaud. De la ea am aflat câteva detalii noi.

„În multe seri am stat amândouă de vorbă și prietena mea mi-a vorbit de viața ei anterioară, petrecută scurtă vreme, sub un cer mai plăcut ca al nostru. Ea se plângea de clima rece a nordului țării noastre și spunea că patria sa de altădată avea un cer mai albastru, mai vesel și un aer mai cald.

Anii au trecut. Laura își realizase visul său din copilărie, de a vindeca pe cei care suferă. Îi atingea cu mâinile pe bolnavi și prin aceasta obținea vindecări care ne uimeau. Faima vindecărilor sale se duse departe. Bogați și săraci se îngrămădeau în casa ei din strada Enguerand, la Amiens, pentru a găsi o alinare.

Oameni de cea mai înaltă considerație de prin împrejurimi – magistrați, avocați, medici – veneau la consultație.

Dar de la o vreme doamnei Raynaud nu-i mai plăcu la Amiens şi dori să vină la Paris, tocmai când lumea o asalta mai mult şi o venerau ca pe Dumnezeu."

Încă din anul 1911 am avut-o alături de mine pe doamna Raynaud. În acest timp am avut ocazia, zi de zi, să studiez facultăţile sale şi ideile ei originale. Pot să afirm că din punct de vedere mental ea este perfect echilibrată. Nu este o psihopată, nu are halucinaţii, nici idei bolnăvicioase. Este o femeie calmă, rezonabilă şi are o mare credinţă în puterea vindecătoare a mâinilor sale. Rezultatele pe care le-am văzut eu singur, îndreptăţesc această încredere.

În afară de aceasta, are o admirabilă intuiţie, graţie căreia mi-a prezis un număr mare de evenimente din viaţa mea.

Cu toate acestea, n-am putut să accept ceea ce spunea referitor la vieţile anterioare ale omului. Aveam nevoie de probe sigure.

Doamna Raynaud mi-a vorbit de multe ori despre viaţa ei precedentă, dar nu puneam mare preţ pe această istorioară, pentru că nu vedeam posibilitatea unui control serios asupra celor spuse de ea.

Îmi vorbea că a trăit cu siguranţă într-o ţară din sudul Europei, într-o casă cu mult mai mare decât o casă obişnuită, care avea o terasă mare în faţa sa. Casa avea două etaje, numeroase ferestre mari şi arcuite în partea de sus şi o terasă superioară. Pe această terasă superioară îmi spunea că îi plăcea să se plimbe când era tânără, brunetă şi cu ochi mari şi negri. Era însă tristă pentru că era grav bolnavă. Tuşea şi îşi vedea curând moartea, din cauza bolii pulmonare. Avea un caracter mândru, sever, chiar răutăcios. Desigur că boala o făcea şi mai răutăcioasă. Era molâie şi îi plăcea să rătăcească singură, leneşă, prin parcul casei. Acest parc avea copaci mari, bătrâni, şi urca în pantă ascendentă în spatele casei. Lateral şi în spatele lui erau case mărunte, locuite de un mic grup de muncitori.

Moartea a surprins-o la 25 de ani, slabă, cu totul epuizată. Mai mult de o jumătate de secol a trăit în spaţiu, după care s-a reîncarnat în satul Aumont, din provincia Sommei.

Iată pe scurt ceea ce îmi repeta din când în când.

În anul 1912, principesa Fazyl – care locuieşte la Paris, strada Faisanderie numărul 116 – într-o zi aflându-se la mine şi fiind obosită, se întinse puţin pe pat. Doamna Raynaud îi ţinea companie. Atunci prinţesei îi veniră în minte amintiri din copilărie, Egiptul cu cerul său de foc, cu arbori de mimoze, cu

portocalii, cu smochinii, cu palmierii săi și Nilul cu apele sale când verzi, când roșii, pe malul căruia se plimbă frumoasa pasăre ibis. Aproape de acest fluviu își vedea casa familiei sale, albă, înconjurată de o grădină ce se lasă în pantă până la apă. „Și eu – interveni atunci doamna Raynaud – am cunoscut o țară plină de soare, dar nu în această existență."

Și ea povesti principesei amintirile sale din viața ei anterioară. „Nu știu dacă este în Egipt această localitate unde am trăit cândva. Cred că nu, pentru că nu-mi aduc aminte de vreun fluviu; cred mai curând că este în Italia. De altfel am sentimentul că într-o zi voi revedea această localitate, așa de clar o am în mintea mea."

Principesa surâse la auzul celor descrise, nu neîncrezătoare, dar surprinsă.

La începutul lui martie 1913 am primit o scrisoare din Genova, care mă chema lângă o doamnă din aristocrația genoveză.

Tocmai atunci mă aflam în plin congres internațional de psihologie experimentală și eram foarte ocupat cu prezidarea comisiei mele. Nu puteam deci părăsi Parisul. Din fericire, bolnava o cunoștea și o simpatiza pe doamna Raynaud, care o mai magnetizase. Am rugat-o atunci pe doamna Laura să plece în Italia.

Acest voiaj s-a arătat plin de surprize pentru ea. Sosind la Turin, doamna Raynaud a avut vaga impresie că regiunea nu-i este străină. I se părea că a mai văzut-o cândva, deși nu mai călătorise niciodată pe acolo, nici nu citise vreo carte care să descrie această parte a Italiei.

Ajunse la Genova. Ceea ce era până acum numai o părere, ajunse pentru ea o certitudine. Cunoștea perfect orașul și împrejurimile. Era sigură că a trăit aici în existența precedentă.

Sosind la locul unde era așteptată, după puțin timp își mărturisi amintirile și dorința sa de a cerceta locul și casa unde și-a petrecut în viața trecută scurta ei existență.

Domnul M. G., spiritist convins, se oferi de a însoți pe doamna Raynaud în cercetările sale. Cunoscând Genova perfect, o rugă pe doamna Raynaud să-i descrie casa în toate datele de care își amintește.

„Există, nu chiar în Genova – spuse domnul M. G. – dar în împrejurimi, o casă mare care îmi pare că se potrivește ca formă și arhitectură cu cea pe care dumneavoastră mi-o descrieți. Să mergem acolo."

S-au suit în automobil şi, străbătând Genova, în curând s-au oprit în faţa unei case mari, albe.

„Nu, nu este aceasta, zise doamna Laura, deşi cunosc aceste locuri. Casa mea nu e departe de aici. Să mergem, o vom găsi dacă o luăm la stânga. Vom urca un drum în pantă şi de pe acest drum vom zări printre copaci casa unde am trăit eu."

Automobilul o porni după indicaţiile date şi ajunseră pe un drum în urcuş la o casă mare, albă, care corespundea exact celor descrise de doamna Laura, o casă mare, pătrată, cu o terasă în faţă, jos, şi o altă terasă mare deasupra, cu numeroase ferestre mari, arcuite în partea de sus, în stilul renascentist italian, cu un parc ascendent în spate.

„Ah – spuse domnul G. – aici este casa familiei S., familie foarte cunoscută în Genova."

„Aici am trăit eu – adăugă doamna Raynaud – acolo, pe terasa aceea mă plimbam adeseori, slabă şi bolnavă. Eram foarte suferindă şi tristă. Aici am murit în floarea vârstei, acum un secol."

Şi automobilul porni înapoi, ducând pe doamna Raynaud şi domnul M. G. mulţumiţi de descoperirea făcută.

Reîntoarsă la gazda sa, doamna Raynaud la masa de seară a dat câteva detalii şi a evocat cu plăcere amintirile existenţei sale anterioare, după care adăugă: „Îmi aduc aminte că nu am fost înmormântată ca toată lumea, la cimitir, ci corpul meu odihneşte într-o biserică. Sunt sigură de aceasta." Toţi au rămas uimiţi.

Dar timpul a trecut, doamna Raynaud şi-a terminat misiunea la Genova şi trebuia să se reîntoarcă în Franţa.

Aveam mare nevoie de dânsa pentru bolnavii mei şi ea, de asemenea, dorea să se reîntoarcă înainte de închiderea congresului psihic experimental.

Când a revenit am aflat de surprizele pe care i le-a rezervat călătoria şi imediat m-am hotărât să verific până în limitele posibilului cele spuse de colaboratoarea mea. Mai întâi: existase în casa descrisă la Genova o tânără care putea fi identificată cu doamna Raynaud, brunetă, mereu bolnavă, moartă de o boală pulmonară, în urmă cu aproximativ un secol? Şi dacă a existat, unde a fost ea îngropată?

Am pornit la cercetare prin intermediul unui prieten de la Genova şi nu mică mi-a fost surpriza constatărilor sale.

Într-adevăr, biserica San Francisco d'Albaro păstrează în condica sa actele de deces ale persoanelor moarte în casa albă indicată de doamna Laura Raynaud ca fiind a sa.

În această condică amicul meu a descoperit un act a cărui copie mi-a trimis-o și din care reproduc câteva date, în afară de numele de familie pe care îl voi desemna cu litera S.

Doamna Jeana S. a murit de răceală. Termenul „a murit de răceală" într-o țară caldă ca Italia înseamnă că a murit de tuberculoză pulmonară. *Decesul a avut loc în data de 21 octombrie 1809. Corpul moartei este îngropat în biserica Notre Dame du Mont.*

În continuare reproduc actul de deces al Parohiei San Francisco d'Alvaro (Genova):

23 octombrie 1809. Doamna Jeana S., văduvă de B., stând de mai mulți ani în casa sa, mereu bolnavă, și a cărei sănătate s-a agravat în acest din urmă timp cu o puternică răceală, a murit la 21 curent, după ce a primit binecuvântarea bisericii, și azi, cu permisiunea noastră și autorizația scrisă a domnului primar, corpul său a fost transportat în biserica Notre Dame du Mont. (Urmează semnăturile)

Când am primit actul de deces era ora 9 dimineața. Eram la masă și îmi luam micul dejun. În acea zi eram în întârziere cu toată munca mea. Mai mulți bolnavi mă așteptau. Înghițind în grabă, deschideam în același timp scrisorile primite, mulțumindu-mă să arunc o privire pe semnătura și natura lor, rezervându-mă să le citesc mai târziu. Și actul de deces a avut aceeași soartă. Am închis hârtiile și le-am pus pe birou, fugind să-mi văd bolnavii.

În cursul dimineții îmi revine în minte actul venit din Italia, ba chiar am fost întrebat dacă am primit o scrisoare din Italia. Am răspuns că da, dar nu am citit-o încă. Îmi amintesc că era un act de deces al unei parohii, era vorba de o moartă cu numele Jeana S.

Imediat îmi veni în minte să supun actul venit de la Genova unuia din mediumii clarvăzători, pentru a vedea dacă ar putea să-mi reveleze anumite fapte interesante pentru verificare. Și pentru ca să nu fie nici o comunicare telepatică din partea mea, nu am citit scrisoarea, pentru ca experimentul să fie autentic. Pentru acest lucru m-am adresat unui medium, doamna d'Elphes, din strada Falguière numărul 49, pe care am rugat-o să vină la mine să facem o ședință.

Ședința din 28 mai 1913. Ședința are loc în biroul meu. După ce mediumul este bine adormit, îi prezint hârtia și apoi consemnez tot ce-mi spune, fără a o influența cu nimic. Iată notele mele luate atunci:

– *Această hârtie vine de departe... Ei, dar e departe de aici. Iată, părăsesc Franța, dar nu trec marea. A! Am ajuns. Sunt în Italia. Marea e aproape. Sunt într-un port. Sunt la Genova.* (Urmează tăcere.) *Uite mă văd acum în fața unei case, o frumoasă casă, mare, albă.*

– Dar ce fel de stil are?

– *Văd ferestre largi și deasupra lor altele mai mici, care sunt arcuite. La stânga, privind fațada, văd un turn rotund.* (Acest lucru este inexact.) *Intri într-un mare vestibul urcând mai multe trepte. Casa este pe o pantă, iar în jurul său văd o grădină care se ridică în spate. Văd aici multă lume.*

– Căutați – îi spun eu – o doamnă despre care e vorba în hârtia pe care o țineți în mână.

– *O doamnă? A! da, o văd, dar această doamnă a murit.*

– Puteți să-mi spuneți numele ei?

– *Un nume...* (Caută, suspină, apoi continuă) *Nu știu dacă nu mă înșel, dar văd numele Jeana.*

– Și numele de familie?

– *Broglie... În orice caz, acest nume are legătură cu cel care vă interesează. Nu mă pot decide, pentru că mai văd încă două nume care încep cu M... Să fie Modena? Să fie Medicis?* (Nici unul nu e exact.) *Iată, văd acum unul care e desemnat cu S.*

Mediumul fiind foarte obosit, îl deștept.

Ședința din 4 iulie 1913. O adorm pe doamna d'Elphes. Când a ajuns în faza de somnambulism, îi dau același plic care conține actul de deces și îi spun:

– Ei bine, reluați povestirea de unde ați lăsat-o în ședința precedentă.

– *Da... Văd pe Jeana în casa cea mare din Genova. O, dar cât este de suferindă! Tușește și nu prea are o fire blândă. Are o înfățișare mândră. Pare că în curând va muri.* (Urmează o tăcere.)

– Continuați, îi spun, să vedeți ce mai e cu Jeana.

– *O văd moartă, dar o văd îngropată într-o biserică.*

– Într-o biserică?

– *Da. Biserica este dreptunghiulară, aproape pătrată, cu coloane la intrare, și mai departe, aproape de altar, se află mormântul Jeanei. Este foarte modest, piatra de pe el nu este orizontală, ci verticală, și în urma ei mai văd șapte coșciuge. Aparțin rudelor Jeanei. Coșciugul Jeanei e cu totul la stânga, lângă zidul bisericii. Această Jeana n-are ea rude în Franța? Văd mai multe.*

Ședința durând de mult timp și mediumul fiind obosit, o deștept pe doamna d'Elphes.

Doamna Raynaud nu mi-a spus niciodată când a vorbit de existența ei anterioară că a fost îngropată într-o biserică. Voiam să o întreb.

În același timp am scris prietenului meu toată comunicarea mediumului și l-am rugat să vadă dacă descrierea din biserică era exactă. După câteva zile am primit răspunsul, din care extrag următoarele:

„Scumpul meu doctor,

M-am dus duminică la biserica de care te interesezi. Este situată la oarecare distanță de Genova. Nu e prea ușor de cercetat. N-am putut să fac toate investigațiile pe care le doream, în biserică fiind slujba cea mare și lume multă. Am căutat în zadar mormântul de care îmi scrii, aproape de altar.

Biserica este într-adevăr dreptunghiulară, cu coloane la intrare și în interiorul ei. Mă voi reîntoarce într-una din zilele viitoare pentru a cerceta mai de aproape."

Deci descrierea mediumului părea să nu fie exactă cu privire la mormântul din biserică; restul era exact.

După câteva zile primesc noi știri din Genova. Amicul meu a vizitat biserica într-o zi când nu era slujbă. Iată noul său răspuns:

„Îți trimit fotografia bisericii, n-am putut-o lua altfel din cauza situării ei.

În biserică într-adevăr se află un mormânt, așa după cum ți-a spus lucida. Este mormântul familiei S., dar nu este așezat lângă altar, ci mai departe, mai jos; ajungi la el printr-o scară.

Nu am putut afla nici numărul defuncților îngropați în acest mormânt, nici locul ocupat de Jeana. Regret foarte mult."

Am scris atunci din nou amicului meu de la Genova, rugându-l să cerceteze dacă familia S. avea rude prin Franța.

Ședința din 11 iunie 1913. O adorm pe doamna d'Elphes. Ca și altă dată, o rog să se transporte la Genova. Spontan ea îmi spune:

– *Dar ce, Jeana acum s-a reîncarnat? Sunt atrasă către nordul Franței într-o regiune de câmpie, către un mic sat, aproape de un mare oraș. Văd ceva ca un curcubeu care unește satul cu biserica unde odihnește corpul Jeanei.*

– Ce înseamnă acest curcubeu de care îmi vorbești?

– *Înseamnă că există un raport între aceste două localități. Da, înțeleg acum, în acest sat s-a reîncarnat Jeana.*

– Dar cum am să știu eu în ce sat s-a reîncarnat Jeana, după cele ce îmi spui?

– *Așteptați... Prin orașul cel mare văd o apă importantă și apoi o biserică mare, frumoasă. O, cât e de frumoasă! Este o catedrală gotică.* (Urmează o tăcere.) *Ei, dar eu cunosc această catedrală, este catedrala din Amiens. În acest caz Jeana s-a reîncarnat într-un sat aproape de Amiens.*

– Puteți să-mi descrieți casa ei?

– *Așteptați, o caut. A, uite-o! Cât de ciudat, n-are nimic frumos această casă. Ce deosebire față de cealaltă! Aceasta este mică, foarte simplă.*

– Intră și vezi ce este acolo.

– *Intri direct într-o odaie mare, după ce urci două trepte. Văd apoi o altă odaie și în față o scară de lemn care duce la un hambar.* (Inexact.) *În casă văd o fată tânără, este Jeana care s-a reîncarnat. Dar oare de ce s-a reîncarnat într-o casă așa de modestă? Îi văd pe părinții ei. Sunt niște țărani simpli. O văd pe micuță toată în albastru.*

– Ce este aceasta? Corpul ei este în albastru?

– *Nu, vreau să spun că este îmbrăcată în albastru. Are rochie și ciorapi albaștri.*

– Ați mai văzut copii îmbrăcați în albastru?

– *Desigur, la țară se văd copii îmbrăcați în albastru.*

Arunc o privire către doamna Raynaud, care stătea în spatele meu așezată pe un fotoliu. Îmi face semn că ceea ce spune lucida este exact și că trebuie să o las să continue.

– *Acum fata este mai mare. O văd îmbrăcată ca toată lumea, părăsind satul ei natal. Se duce în orașul vecin, unde văd că nu stă mult timp. O văd acum doamna... A! Uite! Cine intră aici!?*

– Nimeni nu a intrat, fratele meu s-a mișcat puțin.

– *Nu, nu, cineva a intrat cu voi aici, o doamnă.*

– Ce doamnă?

– *Da, a intrat Jeana, o văd, este aici.* (Se îndreaptă către doamna Raynaud.) *O, dar este posibil! Da, sunt sigură, Jeana și doamna Raynaud sunt una și aceeași persoană.*

– Cum aceeași persoană?

– *Chiar așa! Ce, dumneavoastră nu știați? Doamna Raynaud nu este decât fosta Jeana din altă viață.*

Mediumul fiind obosit, l-am deșteptat.

Într-adevăr, mediumul nu se înşelase. Doamna Raynaud în copilăria ei a fost îmbrăcată în albastru şi s-a născut în satul Aumont, aproape de Amiens.

Un asemenea caz atât de complicat nu poate să fie o înşirare continuă de coincidenţe. Desigur, aici ni se propune o problemă care ar trebui să ne pună pe gânduri şi care merită să fie studiată, pentru că e vorba de cea mai importantă problemă a existenţei noastre – nemurirea spiritului şi revenirea lui pe pământ în mai multe existenţe.

Revenirea pe pământ la încarnare

Când spiritul s-a decis şi a plecat la drum spre pământ, pentru a se reîncarna, atunci un cor de spirite cântă un cântec aproape funebru, cântec ce răsună în spaţiu, din sferă în sferă, până la infinit. E plângerea de milă pentru cel ce pleacă spre suferinţe fără de sfârşit. Spiritele înalte îl înconjoară, îl sfătuiesc să fie tare şi să sufere pe pământ fără să murmure împotriva propriului destin. Îl sfătuiesc să muncească, să înveţe şi să iubească.

El ştie acolo – dar numai acolo – că viaţa şi suferinţele ce-l aşteaptă au fost alese şi acceptate de el pentru ridicarea sa la lumină, înţelepciune şi putere. Ajuns în lumea terestră, nu-şi mai aduce aminte că el a cerut aceste suferinţe şi cârteşte contra Celui de Sus că i-a hărăzit un destin atât de ticălos. Acolo sus el ştie că numai prin suferinţe şi prin iubire poate să repare greşelile, ruinele, nedreptăţile, crimele pe care le-a făcut fraţilor săi în altă viaţă. Dar jos, pe pământ, i se pare că numai el este nefericit şi pe alţii soarta îi copleşeşte cu fericire.

După aceste încurajări ale *luminilor* din spaţiu, spiritul povăţuitor îl ia din regiunile senine ale contemplărilor fericite din planul mental şi îl coboară în abisurile unde domnesc pasiunile, unde spiritele urcă şi coboară, unde află ce rău au făcut prin ura lor, ce rezultate au avut prin iubirea lor. Ajung în regiunea marilor curenţi astrali. Trec mai jos prin regiunea eterică încărcată cu electricitate şi, în fine, ajung în regiunea superioară a atmosferei pământului, unde domnesc marii curenţi

magnetici ce învăluie globul terestru. Se coboară în regiunile ce poartă norii şi unde domnesc marii curenţi aerieni. Trec de înălţimile ameţitoare ale munţilor veşnic acoperite de zăpadă, se coboară peste munţii împăduriţi ce îşi cântă melodia lor, se lasă peste regiunile dealurilor ori a câmpiilor unde se răsfaţă viaţa infinită, sub toate formele ei.

Iată spiritul ajuns în domeniul materiei fizice, pe pământ, lăcaş al suferinţei, infernul prin care omul trebuie să treacă în evoluţia lui nesfârşită, spre viaţa spirituală întru veşnicie.

Iată satul sau oraşul în care, din înălţimi, se aude zgomotul vieţii.

Spiritul ajuns aici se opreşte, priveşte infinitul parcurs, îşi aduce aminte de lumina splendidă de unde a venit şi se cutremură de întunericul ce domneşte aici jos, pe pământ. Se întoarce către ghidul său şi îi spune: „Iartă-mă, nu ştiu ce am făgăduit, nu mi-am dat seama ce am acceptat, ia-mă iar sus în Cer". Şi atunci spiritul-ghid îi răspunde: „Curaj, tu ai jurat că îţi vei îndeplini destinul. Aici pe pământ vei avea o coroană de spini; acolo sus, când te vei întoarce, vei purta coroana fericirii". Spiritul se roagă, spune că nu are putere şi se îndoieşte că îşi va mai aminti ceea ce a învăţat în Cer. Atunci ghidul îi răspunde: „Observă, crede şi ridică-te prin ştiinţa spirituală pe care o vei afla".

Sărmanul spirit, înfrigurat, întreabă: „Unde suntem, la ce popor, în ce familie mă voi reîncarna?" Şi ghidul îi răspunde: „Aici – arătându-i casa şi familia – geniile cereşti care ţin cartea destinului tău au hotărât să te renaşti şi vei trăi pe pământ atât cât ţi s-a hotărât în cartea destinului. Îţi spun acum, dar ai să uiţi, te vei naşte în ziua, luna, anul anume şi te vei întoarce de aici în condiţiile următoare – indicând felul morţii sale – şi în ziua, luna şi anul anume. Nu uita că spiritele apropiate de tine, prin dragostea ce le-ai arătat-o în trecut, vor veni şi te vor susţine. Nu uita că sunt cel ce te apăr în viaţa ta terestră. Eu voi veni în somnul tău din nopţile terestre şi te voi povăţui. Să nu le uiţi şi să le urmezi. Şi acum curaj. Adio."

Duhul este părăsit de ghid şi este îndreptat către femeia care îi va fi mamă, în care se va încarna, strecurându-se în pântecele ei ca atras de vidul unei pompe pneumatice.

În curând un întuneric îi cuprinde ființa și treptat conștiința lui se stinge, ca și o candelă lipsită de untdelemn. Un val de uitare a tot ce a știut și văzut în planurile sublime ale fericirii se așterne de acum peste mintea lui. Începe reîncarnarea terestră.

Se poate ca femeia, prin încălcarea *Legii divine,* să nu vrea să fie mamă; atunci spiritul o părăsește și, condus de ghidul care îi reapare, este condus la o altă femeie care îi va permite să se nască în lumea fizică.

Și după cum acest spirit a fost silit, fără să mai revină în planurile superioare, să se reîncarneze imediat în altă femeie, tot astfel copiii care mor în fragedă copilărie sunt aduși imediat într-o nouă reîncarnare, fără să mai urce în sferele spirituale.

Prin urmare, scara urcării din sfera fizică în cea spirituală și a coborârii de acolo în cea fizică ar putea fi rezumată astfel:

1. Agonia terestră. Moartea fizică.

2. Nașterea în lumea astrală. Dobândirea facultăților astrale. Viața în planul astral, purificarea de pasiuni și sentimente inferioare. Moartea astrală (în cazul spiritelor evoluate).

3. Nașterea în lumea spirituală (în cazul spiritelor evoluate). Viața spirituală.

4. Dorința de reîncarnare. I se prezintă duhului și acesta acceptă încercările și suferințele din viitoarea viață terestră.

5. Agonia spirituală. Uitarea vieții spirituale.

6. Îmbrăcarea spiritului ce se coboară la reîncarnare în noua haină mentală și astrală.

7. Nașterea pe pământ. Câștigarea de noi cunoștințe în viața terestră.

Circuitul acesta din planul mental, astral și fizic și apoi iarăși invers poate dura zeci de mii de ani, dar toate au un sfârșit. Această roată se va învârti până când omul nu va mai fi legat atât de puternic de bunurile pământești, de dorințe, de pasiuni, de orice ține de materia fizică. Când omul se va elibera de aceste cătușe, își va termina ciclurile acestor planuri și deci nu va mai fi supus morții. De aici încolo spiritul va trăi numai o viață spirituală întru veșnicie, în concertul marilor spirite albe, al spiritelor destinului, al spiritelor constructoare de corpuri fizice, al diriguitoarelor evoluției plantelor, animalelor și omului, în concertul conducătorilor de planete și sisteme solare.

Treptele evoluției spiritului

După ce l-am urmărit pe om în ascensiunea lui din lumea fizică în cea spirituală, a spațiilor infinite, trebuie să precizăm că această ascensiune nu se face la fel pentru toate spiritele, ci diferă de la duh la duh, după gradul său de avansare.

Omul neevoluat, apropiat de mentalitatea animală, când va muri va petrece foarte multă vreme în planul astral, și anume la baza astralului, până când va înțelege această trecere dintr-o lume în alta, până va fi conștient de felul de viață pe care a dus-o pe pământ. Apoi, după moartea astrală, se va ridica adormit, inconștient, prin tot restul planului astral, trecând – de asemenea adormit – prin sfera mentală, până în sfera mental superioară (cauzal), unde în mod automat se va face elaborarea și sintetizarea faptelor lui de pe când a trăit pe pământ. Rezultatul lor se va înscrie în corpul său cauzal. După aceea va pierde haina mentală, și marile lumini și ghidul său îl vor dirija înapoi în lumea mental-inferioară, unde își formează o nouă haină mentală, care va avea calitatea în raport cu esențele intelectuale înscrise în corpul său cauzal. Va trece apoi în planul astral, unde va fi îmbrăcat cu noua haină astrală, de o calitate determinată de informațiile înscrise în corpul cauzal și se va naște pe pământ într-un mediu prielnic, unde va avea posibilitatea realizării condițiilor pentru a-și pune în acțiune mentalitatea, dorințele, gradul de înaintare spirituală.

Dacă însă e vorba de un duh aparținând unei lumi mai avansate – de exemplu, un om simplu, cuvios și credincios – atunci spiritul său după moartea fizică se va ridica prin regiunea inferioară și mijlocie a astralului până în sferele ei superioare. Aici își va analiza viața trecută, va înțelege valoarea sentimentelor ce l-au agitat pe pământ, își va da seama de înălțimea sau îngustimea vederilor sale mentale cât a trăit printre oameni pe pământ.

Când vremea traiului în astral se va fi terminat, el va muri din punct de vedere astral, va dezbrăca învelișul astral și, adormit, va trece în planul mental inferior și superior, unde se va face automat sintetizarea vieții trecute, compararea ei cu cele precedente și rezultatul se va înscrie în corpul cauzal. Pe baza acestor date va fi coborât și îmbrăcat cu o nouă haină mentală și astrală și se va naște pe pământ.

Însă în cazul omului care a dus o viață cu pietate, cu milă și iubire de oameni, care posedă cunoștințe despre lumea fizică înconjurătoare, care cunoaște legile ce conduc materia, când va pleca din lumea întunericului și a suferinței spiritul său se va ridica în astralul superior, unde va sta o scurtă vreme pentru analiză și purificare, apoi conștient va trece în mental; aici văzând, auzind, va învăța, va analiza, va sintetiza, va înțelege rostul vieții în veșnicie. Aici va face școala spiritualității și apoi, știutor, va trăi vreme îndelungată o viață plină de fericire.

După un timp, în sfârșit, va dori intens să revină pe pământ, dar i se arată greutățile vieții terestre. El, conștient de Legile divine ale evoluției, le va accepta. Atunci va fi adus în fața Consiliului spiritelor de care depinde evoluția omului pe pământ, unde va declara acceptarea sacrificiului ce se impune pentru avansarea lui spirituală. Se întoarce în planul mental, astral și cel fizic.

Rezultă din această descriere că durata vieții astrale și nivelul în care se va petrece această viață diferă după gradul de evoluție al duhului. Viața spirituală, mentală are o gradație și nu devine conștientă și mai ales de lungă durată decât pe măsură ce spiritul este mai avansat.

Destinul omului

După ce am asistat la viața omului, rând pe rând, în cele trei planuri și am luat cunoștință că el progresează în diferitele lui vieți, să vorbim acum de marea lege a cauzalității, care prezidează reîncarnările sale, să vorbim despre destinul omului.

Orice lucru sau faptă este rezultatul unei cauze, este efectul acestei cauze. Efectul acesta, la rândul său, poate să devină cauza unui alt efect, și așa mereu, se înlănțuiesc cauzele și efectele din activitatea vieții unui om.

Poporul român spune: „Cum îți vei așterne așa vei dormi". Cu alte cuvinte, această stare a mea se datorește, este efectul unei cauze, a unor fapte făcute de mine într-o altă viață.

Plecând de la această cunoştinţă, vom şti că viaţa noastră prezentă este urmarea vieţii noastre din trecut. Nu a intervenit în existenţa noastră nici întâmplarea, nici norocul sau nefericirea, ci starea noastră prezentă este urmarea cauzelor anterioare, puse în joc de noi înşine, care au produs efectele din prezent. N-am ştiut de această înlănţuire până acum şi le-am socotit ca venind din neant, fără nici un motiv.

Sălbaticul neştiutor de legile care domnesc în lumea fizică, crede că fenomenele fizice ca ploaia, fulgerul, norii, vântul sunt produse fără cauză, din întâmplare. Ca şi sălbaticul în faţa fenomenelor fizice, tot aşa şi omul civilizat, în domeniul moral şi spiritual consideră actele morale şi spirituale ca nefiind conduse de legi determinate, ci create prin capriciul naturii.

Când omul a cunoscut legile care conduc materia şi după care se produc fenomenele fizice şi chimice, atunci el a putut să intre în studii amănunţite şi să supună aceste legi şi această materie trebuinţelor sale, în folosul vieţii sale terestre. În viitor, când va cunoaşte şi din regulile care prezidează în lumea mentală şi spirituală, va putea să le dirijeze, va şti să lucreze pentru ridicarea lui morală şi spirituală şi nu va mai fi purtat ca un fulg în toate părţile de valurile ignoranţei. Va şti că destinul său, ca orice pe lume, este supus şi el legilor şi că, lucrând în acord cu aceste legi, va putea să determine anumite împrejurări şi deci să-şi croiască viitorul dorit.

Când omul va şti că este supus unui destin creat de el, va căuta ca faptele, gândurile şi vorbele lui să fie de acord cu legile morale şi mentale ale binelui şi ale iubirii, ajungând astfel la un destin fericit.

Destinul este deci legea cauzalităţii, legea cauzei şi a efectului – „Ce vei semăna, aceea vei culege".

Omul în cursul vieţii sale emite din fiinţa lui trei feluri de forţe: forţa mentală – pe planul mental, dând naştere la cauzele pe care noi le numim *gânduri*; forţa astrală – pe planul astral, prin ceea ce numim *dorinţe*; forţa fizică – pe planul fizic, pusă în acţiune de cele precedente şi desemnată cu numele de *fapte*.

Trebuie să ştim că energiile mentale acţionează în planul mental, dar reacţionează şi asupra planurilor inferioare, deci ele sunt cele mai înalte, cele care pun în vibraţie şi pe cele astrale, şi pe cele fizice.

Să nu pierdem din vedere că omul real, spiritul, şi-a făcut el corpul unde locuieşte şi că rămâne la voinţa lui să-l înfrumuseţeze sau să-l lase să se ruineze. Noi suntem creatorii destinului nostru.

Forțele plecate din spiritul nostru produc vibrații ce se propagă prin materia mentală a spațiului, pe care o atrag, o fasonează, formând – după înălțimea acestor vibrații – un corp mental mai fin sau mai grosolan, după calitatea gândurilor spiritului. Așadar cu cât acest corp mental va fi mai fin, cu atât facultățile noastre mentale din viața viitoare vor fi și ele mai înalte.

Prin urmare, să înțelegem bine: nici o facultate mentală, nici o putere de raționare nu se naște de la sine, ci ele sunt rezultatul gândirii noastre, mereu repetate într-o viață.

Nici o imagine mentală, o dată creată, nu se mai pierde. O sumă mai mare sau mai mică de imagini constituie o facultate mentală. Ea crește, se dezvoltă de câte ori o imagine de același fel se mai adaugă.

Cunoscând această lege, să ne silim să construim gradat învelișul mental pe care îl dorim, gândind, citind, reflectând mereu la probleme abstracte, morale și intelectuale de ordinul cel mai înalt.

Moartea, după cum am văzut, nu distruge aceste facultăți și, ajunși în planurile superioare, le întărim și venim cu ele în viața viitoare mai accentuate. Pe lângă aceasta, și viitorul creier fizic și astral vor fi astfel construite ca să permită acestor facultăți dezvoltate să se exprime în viața terestră.

Dacă gândurile noastre au fost pe pământ frumoase, înalte, de bine, le vom aduce și mai bune, și mai frumoase în viața viitoare. Dacă am avut gânduri josnice, de ură și fapte rele, vom reveni cu mintea stăpânită de asemenea tendințe spre rău.

Cel mai important de reținut este că gândul – de orice natură ar fi el: inferior sau superior – vatămă sau ajută în prezent și viitor nu numai celui care l-a emis, ci are o influență asupra mai multor oameni.

Într-adevăr, o gândire, o idee născută în corpul mental al unui om, produce vibrații în spațiu și dă naștere unei imagini formate din materie astrală, care va trăi o vreme în spațiu și va rămâne legată de cel care a produs-o printr-un fel de legătură magnetică. Dacă această formă-gând ia contact și cu o altă persoană, atunci se leagă de ea și o influențează într-atâta încât va produce prin prezența sa o anumită modificare în viața ei și se va stabili o legătură de viitor între această persoană și cel ce a produs forma-gând. La viitoarea reîncarnare, oamenii aceștia se vor aduna la un loc, fie pentru bine, fie pentru rău, după cum a fost gândul celui ce a gândit odată.

A doua categorie de energii pe care omul le desfăşoară în viaţa lui terestră sunt acelea care au ca scop obţinerea lucrurilor care îi plac din lumea exterioară. Acestea sunt *dorinţele* şi *pornirile* noastre.

Aceste dorinţe lucrează asupra celui care le-a produs, construiesc şi fasonează corpul lui astral, după felul şi calitatea acestor dorinţe. Ele sunt cele care vor determina trăirile pe care le va resimţi duhul în planul astral, după moartea fizică, şi tot aceste dorinţe vor determina viitorul corp astral din reîncarnarea viitoare.

Când aceste dorinţe sunt bestiale, brutale, ticăloase, ele vor genera boli congenitale, cretinism, epilepsie şi în general tulburări nervoase de tot felul. De asemenea, aceste dorinţe pot genera şi deformaţii fizice şi chiar monstruozităţi.

Locul unde se va reîncarna un om va fi determinat de felul dorinţei lui înscrise în corpul astral, şi anume în locul unde va putea să şi le satisfacă.

După cum imaginile mentale i-au influenţat pe alţi oameni, dorinţele produc şi ele nişte imagini care, la rândul lor, influenţează pe semenii noştri. Astfel, o iubire sinceră sau o ură feroce pentru o altă persoană leagă puternic aceste două persoane atât în viaţa actuală, cât şi în viaţa viitoare, şi ele se vor urmări una pe alta cu iubirea sau cu ura lor, toată existenţa viitoare.

Să presupunem că resimţim o ură grozavă contra cuiva. Imaginea urii emisă de noi se va agăţa de el determinându-l să cadă într-o iritare atât de puternică încât va ucide pe cineva. Acest ucigaş va avea destinul său ticălos potrivit faptei sale, dar şi cel ce îi trimise mental ura lui va avea un destin tot aşa de prost ca şi criminalul, cu toate că poate nu se vor mai întâlni în alte vieţi pe pământ.

Autorul urii, când va reveni pe pământ, va fi lovit de o nefericire din senin, deşi în viaţa prezentă omul nu a făcut nimic care să justifice o asemenea neîorocire; cu toate acestea, nimic nemeritat nu poate să i se întâmple unui om. În prezent nu mai ştie ce a făcut altădată, dar lipsa memoriei nu înlătură legea cauzei şi a efectului.

Prin urmare, dorinţele noastre de azi lucrează asupra noastră, formează natura noastră astrală, care la rândul său va avea o influenţă asupra corpului fizic în viitoarea reîncarnare. Ele vor determina şi locul unde ne vom naşte şi au influenţă şi asupra altora, atrăgându-i în jurul nostru în vieţile viitoare.

A treia categorie de energii sunt cele care se manifestă în planul fizic, şi anume *faptele* noastre.

Această serie de energii au o influență mai mare asupra altor oameni decât asupra noastră înşine. Ele sunt cele care vor determina anturajul nostru viitor, ba chiar şi împrejurările sau mediul în care ne vom naşte în viior.

Dacă am făcut bine în viața prezentă, am mângâiat, am alinat, am ajutat cu fapta pe semenii noştri, sau dacă pe de altă parte i-am nenorocit prin fapta noastră, în viața viitoare ne vom naşte în împrejurări favorabile sau nefavorabile, potrivit faptelor noastre.

Dacă am sprijinit pe cineva pe plan material, ne vom bucura în viitor de un destin favorabil din punct de vedere material. Dacă am cauzat semenului nostru mizerie materială, vom avea şi noi destinul nostru viitor deplorabil şi ne vom naşte în circumstanțe care ne vor provoca suferințe fizice sau mizerie materială.

Aceste consecințe sunt independente de motivul care l-a îndemnat pe om să facă fapta bună sau rea.

Prin urmare, dacă un om a semănat fericire pe pământ pentru alții, va recolta şi el fericire când va reveni pe pământ în viitoarea reîncarnare, indiferent de motivul care l-a îndemnat să facă acele fapte. Cu toate acestea, şi motivul care l-a îndemnat să facă un bine sau un rău îşi are urmarea lui aparte în destinul omului.

Cineva, de exemplu, construieşte un azil pentru adăpostirea unor bătrâni neputincioşi. Dacă această faptă a făcut-o ca să se recomande lumii sau pentru o distincție socială oarecare, el va recolta binele pe plan fizic în viitoarea reîncarnare, dar motivația – şi anume satisfacerea mândriei, a orgoliului personal – îşi va produce efectul asupra destinului său, astfel că în viața viitoare, deşi va fi înconjurat de abundență, de o casă luxoasă, în mijlocul bogăției sale va trăi nefericit, fiind un om desconsiderat.

Tâlharul care fură de la cei cu avere şi mai dă săracilor, pentru fapta sa că a furat va avea de suferit, va fi izolat, trist, dar va fi bogat, ca urmare a dărniciei lui din trecut.

Şi după cum cel ce a făcut binele va recolta binele, tot aşa cel ce face rău pe plan fizic va recolta rău, chiar dacă a fost împins de motive bune.

Un exemplu dintr-o mie. Un şef, în vederea corectitudinii, a exemplului şi a bunului mers al unui serviciu, dă afară din slujbă un funcționar. L-a lovit deci în existența sa materială.

Pentru gândul lui bun, pentru motivul că a dorit să fie corectitudine în viața omului, el va recolta în viitor o mulțumire deplină, dar ca urmare a aruncării pe drumuri a unui frate al lui, va recolta o situație materială nu tocmai de râvnit.

Prin urmare, una este fapta comisă și altul motivul pentru care s-a comis acea faptă, dar trebuie să spunem că între fapta fizică și motivul care a determinat această faptă, motivul are o mai mare putere în determinarea viitorului destin.

Într-o viață sau în mai multe producem când bine, când rău față de atâtea persoane, încât revenind într-o viață viitoare, nu ne putem achita datoriile față de toată lumea. Astfel, va trebui să venim în mai multe corpuri, în mai multe reîncarnări, ca să ne putem achita datoriile față de toți cei cărora le datorăm. Trebuie să venim de mai multe ori la viața fizică, pentru că se poate ca într-o singură reîncarnare să nu-i întâlnim, să nu se fi încarnat toți cei față de care suntem datori, sau chiar dacă s-au reîncarnat o dată cu noi, destinul i-a chemat în altă societate, în alt neam și se cere neapărat ca în viitoarele reîncarnări să ne întâlnim, pentru ca prin iubire să răscumpărăm față de ei greșelile noastre din altă viață.

Înaltele spirite ale destinului sunt cele care reglează ordinea achitării datoriilor contractate pe pământ.

Sufletul este condus la reîncarnare într-o anumită națiune, rang social, într-un anumit corp și pentru o anumită durată de timp, astfel ca să-și anihileze cât mai multe din efectele ca urmare a cauzelor produse de el cu gândurile, dorințele și faptele sale în viețile precedente. După epuizarea lor va reveni iar și iar, pentru achitare până la ultima centimă, a faptelor, sentimentelor și gândurilor sale față de alții.

Voi cita un exemplu. Un copil se naște într-o familie de care prin trecutul său este legat. El trebuie să primească de la acești părinți fizicul care îi este necesar în viața prezentă. Dar cum în destinul său este înscris ca el în actuala viață să se bucure de o largă situație materială și cum părinții săi sunt săraci, copilul va plăcea unor oameni bogați, care îl vor adopta. Ei bine, omul bogat este fostul datornic al acestui copil, pentru că într-o altă viață duhul încarnat acum în acest copil l-a scos din mizerie. Acum acest copil este adoptat pentru ca astfel omul să se achite de binele ce acest spirit i l-a făcut altădată.

Pentru cei neștiutori, aceste împrejurări par născute din întâmplare. Ele însă nu sunt decât efectele unor cauze care s-au

produs în trecut. E destinul care cere această desfăşurare a evenimentelor, după conduita omului în trecut.

Acest fapt iese în evidență şi în cazuri de accidente feroviare, naufragii, inundații, cutremure etc. Astfel, un tren – din cauza neatenției mecanicului – deraiază şi se distruge aproape în întregime. Nemulțumiți de soarta lor, angajații – constructorii liniei, cantonierii etc. – vor îndrepta gândul lor de ură către instituția căilor ferate şi mai ales asupra conducătorilor ei.

Dar lumea nu ştie că au plecat cu acest tren toți cei care au în destinul lor o datorie de plătit, şi anume de a pieri brusc printr-un accident. Vor pierde trenul sau vor renunța la drum toți aceia care nu au înscris în destinul lor o astfel de datorie. Cazul se va prezenta mulțimii neştiutoare ca fiind o „scăpare providențială", dar realitatea este că aceştia nu trebuiau să părăsească planul fizic printr-o astfel de moarte precipitată.

Fiind dat că spiritul trebuie să revină pe pământ până ce va achita toate obligațiile sale, până ce va şterge datoriile înscrise în destinul său, şi cum pe de altă parte omul în fiecare existență gândeşte, simte, făptuieşte şi înscrie o pagină nouă în cartea destinului său, se pune întrebarea: Când va putea omul să se elibereze de datoriile lui şi să şteargă cele înscrise în destinul său?

Din cele descrise până acum am văzut că omul este legat de mediul înconjurător, de obiectele şi ființele din jurul său care i-au plăcut şi pe care le-a dorit. Această atracție îl va menține legat de acest fel de obiecte şi dorințe şi în reîncarnările viitoare. El se va reîntoarce în viitor la acel loc unde va putea realiza dorința sa din trecut.

Orice acțiune este pusă în funcțiune de o dorință. Facem o acțiune nu pentru ca să ne aflăm în treabă, ci pentru ca să obținem un obiect dorit, pentru a ne bucura de fructul acțiunii noastre. Un profesor, de exemplu, predă cunoştințe tineretului nu numai pentru plăcerea de a lumina şi pe alții, dar mai ales pentru a-şi câştiga existența. Toată lumea munceşte împinsă de dorința de a-şi face o existență mai înlesnită, iar nu numai din plăcerea muncii în sine.

În toate acțiunile umane motorul este dorința. Ea leagă mereu pe om, îl obligă ca mereu să înscrie faptele bune sau rele în destinul său şi mereu revine să se achite de cele înscrise. Cu cât aceste dorințe vor fi mai puțin materiale, mai puțin egoiste, cu atât omul se va apropia mai mult de ora când nu se va mai încarna.

Dacă nu-ți este posibil să știi din trecutul tău, să-ți cunoști reîncarnările trecute ca să faci tot posibilul pentru a-ți achita datoriile morale sau fizice, cel puțin, omule, pune-ți mintea în acțiune, caută să-ți reamintești din viața prezentă dacă ai insultat, nedreptățit sau ruinat pe cineva și străduiește-te ca prin gândurile, sentimentele, acțiunile tale să repari acele greșeli, pentru ca astfel răul pe care l-ai făcut în această viață să fie șters din cartea destinului tău. Procedând în acest fel, în mod conștient, vei reduce obligațiile tale față de frații tăi și silindu-te în continuare să nu mai greșești cu fapta, gândul și cuvântul, vei desăvârși, vei termina destinul tău și vei isprăvi faza reîncarnărilor tale.

Omule, urmează această cale și îți vei face un destin fericit, urmează acest domeniu spiritual, necunoscut ție, așa după cum și omul neștiutor de legile care domnesc în lumea fenomenelor fizice și chimice ascultă de un savant care le cunoaște și se bucură de binele rezultat din ele. Nu te revolta de adversitățile vieții tale, nu blestema ziua nașterii tale, nu cârti contra Tatălui ceresc. Mereu să fie vie în conștiința ta ideea că toate greutățile vieții sunt urmări de neînlăturat ale faptelor tale din trecut. Fii calm și suportă-le cu tărie, rugându-te Celui de Sus pentru putere de a învinge și iubește pe toți din jurul tău.

Încheiere

Din cele expuse înțelegem că viața noastră este veșnică, că spiritul nostru revine mereu pe pământ ca să învețe, și această școală o face îmbrăcat în haina carnală. Am văzut că toate suferințele, adversitățile, încercările de tot felul nu sunt decât scările pe care se urcă sufletul nostru către putere, înțelegere și virtute, către lumina spațiilor și fericirea cerească.

Moartea fizică, așadar, să nu ne mai înspăimânte, pentru că ea nu este în realitate decât o eliberare din neștiință și întuneric, reîntorcându-ne la adevărata viață, viața spirituală a spațiilor.

Să știm că numai prin faptele noastre bune ne putem ridica pe plan spiritual, că totul se câștigă și se plătește cu suferință.

Gândurile şi dorinţele noastre au reflex în viaţa fizică, greşelile făcute în corpul de carne trebuiesc expiate prin corpul de carne.

Toate existenţele noastre se leagă unele de altele, binele şi răul făcut de noi se repercutează în viaţa sau vieţile viitoare.

Dacă ticăloşii şi răii par a-şi fi terminat viaţa lor în belşug şi pace, o ştim acum, ora justiţiei le va suna şi lor şi suferinţele pe care le-au produs altora le vor suferi şi ei odată.

Omule, fii răbdător, suportă cu curaj încercările inevitabile şi chiar necesare avansării tale spirituale, pentru că ele vor reduce ignoranţa ta şi te vor pregăti pentru un viitor mai bun. Fii bun şi virtuos, pentru a nu fi prins în grozavul angrenaj al răului. Fugi de bucuriile josnice, de agitaţia mulţimii. Nu în mândria onorurilor şi averilor vei afla înţelepciunea, ci prin muncă, practicarea caritătii şi a meditaţiei în faţa conştiinţei tale şi a naturii – această admirabilă carte care poartă semnătura lui Dumnezeu.

În orice fiinţă să vezi un spirit frate cu tine şi să ştii că toţi la un loc una suntem cu Spiritul suprem, cu Spiritul Celui fără de început şi fără de sfârşit.

Dumnezeu a vrut – găsind că a sosit momentul – să se facă revelaţia prin comunicările spiritelor în toate punctele globului şi în mod uniform, despre existenţa spiritului care nu moare, ci îşi schimbă numai existenţa. În aceste comunicări ni se spune că toţi avem acelaşi început, toţi parcurgem acelaşi drum şi toţi suntem meniţi să ajungem la acelaşi final.

Răspândirea spiritismului este acum unul din cele mai mari evenimente ale istoriei pământului.

O filosofie nouă de cea mai înaltă moralitate ni se prezintă acum. O ştiinţă vastă se deschide cercetărilor minţii omeneşti şi la orizontul vremurilor viitoare o religie generală va cuprinde tot pământul, făcându-ne mai buni, mai înţelegători în ceea ce priveşte rostul şi menirea noastră pe pământ şi în spaţiu.

CONFERINȚE SPIRITISTE

Despre medium și mediumitate *

S-a afirmat – cu mii și mii de veacuri în urmă – că omul își continuă existența lui și dincolo de moartea trupului fizic. Această idee, cunoscută în noaptea vremurilor numai de o mână de inițiați, deveni mai târziu baza tuturor religiilor de pe globul nostru.

Pe măsură însă ce lumina minții a inundat și masele populare, pe măsură ce omul de știință s-a adâncit în cunoașterea lumilor, forțelor și materiilor ce îl înconjoară, această idee, a nemuririi sufletului, s-a răspândit în omenire.

În alte vremuri, această idee era susținută prin argumente de către reprezentanții tuturor religiilor. Astăzi, ea se afirmă – ca orice idee științifică – prin probe, prin experiențe. Din domeniul teoriei a trecut în domeniul practic, din domeniul religiei a trecut în domeniul științei experimentale.

Astfel că de câteva sute de ani s-au adunat atâtea adevăruri, s-au făcut atâtea experiențe, încât s-au scris sute de volume și reviste, care toate dovedesc existența unei vieți și dincolo de pragul morții.

De la o vreme, omenirea citește cu nesaț aceste scrieri și de la cunoaștere a trecut la experiențe. Astfel, trei-patru persoane se adună și cu răbdare și credință, stăruind zile, săptămâni, ani, au văzut, au auzit, au simțit lucruri, ființe, fenomene, care au sădit în sufletul lor credința nestrămutată că spiritul este nemuritor.

---

* Conferință ținută de prof. Scarlat Demetrescu în ziua de duminică 16 octombrie 1932 – n. ed.

Azi, numărul celor ce cred prin propria lor experienţă în existenţa şi a altor forme de viaţă, în existenţele astrale ori spirituale, se ridică la milioane, la zeci de milioane şi această ştiinţă–credinţă se întinde mereu, cuprinzând sate şi oraşe, fiind acceptată şi de omul simplu, ca şi de omul cult.

Ştiinţa spiritismului, ştiinţa sufletului, se tot lărgeşte şi va cuprinde în veacurile viitoare tot pământul. Şi este firesc să fie aşa pentru că omul pătrunde din ce în ce mai mult secretele naturii; cunoştinţele chimice, fizice, mecanice, biologice etc. se tot înmulţesc şi cu cât omul se adânceşte mai mult în cunoaşterea universului, cu atât va apare mai clar existenţa unei Fiinţe, infinit de puternică, de inteligentă, de înţeleaptă, care a orânduit totul în perfectă armonie, cu atât se va încredinţa de existenţa şi a altor materii, forţe şi stări de viaţă, deci de nemurirea omului real, a spiritului.

Dumneavoastră aţi urmărit de la o vreme această idee. Cred că ştiţi că există în univers două lumi: una vizibilă – noi, cei în carne şi oase, plante şi animale, şi alta invizibilă – ce îşi duce existenţa în spaţiile ce înconjoară planetele şi aştrii. Lumea vizibilă este însă condusă, influenţată de lumea invizibilă. Oamenii de ieri, care au fost printre noi, după ce şi-au părăsit corpul carnal au urcat în Cer şi trăiesc printre cei invizibili, iar de acolo rând pe rând vin aici jos, renăscându-se într-un nou trup carnal, constituind mereu omenirea ce se tot primeneşte.

Noi, pământenii, trăim în lumea pasiunilor, a dorinţelor josnice, a gândurilor dezordonate; dorim bani, case, moşii, bijuterii, mâncăruri alese, onoruri, frumuseţea cărnii, tot lucruri vremelnice ce se vor risipi ca şi fumul în bătaia vântului.

Cei de sus, însă, nemaitrăind în condiţiile noastre fizice, nu mai au preocupări de această natură, ci îşi duc o viaţă numai de planuri, de analize, de cercetări, de gândire, de iubire şi credinţă în Cel atotputernic. Tot gândul lor e la cei lăsaţi pe pământ, toată ruga lor e către Dumnezeu, pentru iubiţii lor: copii, soţie, părinţi, fraţi, prieteni care se zbat în nevoi, griji şi suferinţe.

Noi, cuprinşi de mii şi mii de preocupări, îi uităm încetul cu încetul. Din ce în ce mai rar ne ducem la biserică, ca să ne rugăm pentru sufletul lor, din ce în ce mai rar ne ducem cu o floare în mână să o depunem pe mormântul lor. Ei, suflete sublime, nu ne iau în seamă această uitare şi vin pe lângă noi, ne văd, ne aud, ne mângâie, ne sărută, dar noi suntem nesimţitori, nu ştim nimic de ei; ochii noştri nu pot să vadă corpul lor,

acesta fiind extrem de străveziu, urechea noastră nu poate percepe vorbirea lor și astfel, întristați că nu știm de prezența lor, se depărtează oftând, pentru că nu pot comunica direct cu noi. Nu pot, întrucât ei au altfel de corp, format dintr-un material mai fin, deoarece trăiesc într-un mediu mai subtil decât cel al omului terestru.

Bunătatea Creatorului este însă infinit de mare. El a permis totuși o comunicare indirectă între spirite și omul de pe pământ, prin intermediul unor oameni numiți *mediumi* sau *senzitivi*, care au fost înzestrați cu anumite facultăți.

Subiectul conferinței mele de azi este tocmai despre aceste persoane, despre acești aleși ai Cerului, prin a căror mijlocire se face cunoscută lumea invizibilă.

Un medium este un om ca oricare și nimic din exteriorul său nu trădează facultățile pe care le posedă. Însă în spatele omului de carne se ascunde un spirit mult evoluat, un spirit care a trăit multe vieți și care a suferit mult în acele vieți.

Acest medium poate fi un om simplu sau un cărturar, un om sărac sau unul bogat. Nu aș greși dacă aș spune că în stadiul actual al omenirii civilizate aproape că nu este om care să nu fie medium, pentru motivul că mai fiecare numără sute de vieți, deci tot atâtea experiențe ale vieții, care le aduc, ca urmare firească, facultăți mediumice.

Cred că știți și dumneavoastră că în lumea spiritelor este o ierarhie infinită. Ei bine, șefii acestor cohorte de miliarde de spirite – între alte atribute – au și această îndatorire: de a alege dintre pământeni aceste spirite avansate și a le pregăti spre a deveni mediumi.

Regret că azi nu pot vorbi despre modalitatea lor de a pregăti un om, pentru a le servi ca mijlocitor; pe scurt, pregătirea constă în a rupe corpul eteric fizic de deasupra creierului și a așeza în dreptul deschiderii create o masă de fluid solar, în același timp căutând să înlăture, pe cât posibil, acele pături fluidice, materialul inferior din toate corpurile ce închid *scânteia divină*, sau *omul veșnic, cel divin*.

Prezența în dreptul capului a materiei solare, care strălucește ca un soare, arată tuturor spiritelor că acel om este răsfățatul Cerurilor, este un medium. Ochii noștri însă nu văd acea lumină strălucitoare din creștetul mediumului.

Un astfel de om, mediumizat, consacrat ca instrument al lumii nevăzute, are simțul al șaselea, sau simțul spiritual. Grație acestui simț, mediumul poate auzi, vedea, pipăi, gusta, mirosi

în lumea astrală, sau în lumea spirituală. Grație acestor mijlocitori, spiritele dau năvală să comunice cu iubiții lor de pe pământ, căci ele sunt mai dornice decât noi de a sta de vorbă de una de alta, de tot ce interesează viața, în Cer și pe pământ.

Cu ajutorul mediumilor se află constituția sistemului nostru solar. Prin ei s-a aflat că mai sunt și alte grade sau stări de materie decât cea solidă, lichidă sau gazoasă. Grație lor se cunosc legile ce domnesc în univers și rostul vieții pe pământ și așa mereu, deapănă cunoștințele care li se permit să le spună, căci nu orice i se poate spune astăzi omenirii, încă înapoiată.

Cu această ocazie noi observăm cum vorbește, cum este, cum gândește omul care a trecut pragul mormântului.

Constatăm cu mirare că omul, devenit cetățean al spațiului interplanetar, păstrează cu desăvârșire aceeași caracteristică pe care a avut-o și pe pământ. Era mândru, lăudăros; așa ne va vorbi și ca spirit. Era simplu, greoi la vorbă; așa se va exprima și ca spirit. Era savant, cunoscător, elegant în vorbă; cu același elan, cu același colorit va fi și ca spirit. Cu alte cuvinte, omul își păstrează și dincolo de poarta morții calitățile sau defectele pe care le-a avut pe pământ.

Tot cu această ocazie, a comunicării cu ei, constatăm că oamenii fluidici se bucură când văd că suntem miloși, drepți, credincioși și conștiincioși; se întristează când văd că am apucat pe căi greșite, plâng sau suferă ca și când erau pe pământ. Desigur că, nemaiavând ochi, nemaiavând un corp de carne, ei suferă spiritualmente, cu corpul lor fluidic.

Sunt o serie întreagă de mediumi de diferite naturi și de diferite grade. Voi schița pe câteva din ele, pe cele mai proeminente.

Sunt unele persoane care în timp ce stau pe un scaun, pe fotoliu sau pe canapea, simt că le vine un somn de neînvins. Au dormit astă-noapte foarte bine și totuși acum pleoapele li se lasă în jos și o toropeală le cuprinde tot corpul. Se silesc să nu doarmă, ridică pleoapele, dar ele cad ca de plumb și în curând se pierd într-un somn profund. După aceea încep să vorbească, dar, curios, ele vorbesc cu alt ton și despre lucruri care acum se petrec departe, în alte orașe sau țări. Cineva de alături notează ceea ce spune, cercetează zilele următoare și află că ceea ce a spus mediumul este absolut exact. Un asemenea medium se numește de *transă* sau de *încorporare*. Mediumul de transă poate împrumuta corpul lui de carne unor spirite sau oameni fluidici. Într-adevăr, spiritul stăpân al corpului acela iese afară

din corp pe partea sa stângă și se depărtează puțin de corp, ori se duce departe, iar în locul lui vine un alt spirit, care a fost lăsat, îngăduit de îngerul păzitor al acelui medium de a se introduce în acel corp de împrumut, servindu-se de el ca și când ar fi al lui, și începând cu el să se miște, să vorbească despre diferite probleme pe care dorește și are îngăduința să le facă cunoscute celor ce îl ascultă.

Se poate ca un asemenea medium să vorbească în limba engleză, arabă, persană, în 7–8 limbi, deși stăpânul corpului acela nu cunoaște nici o limbă străină, fiind un om simplu, un modest țăran, un sărman meseriaș, ori o femeie, mamă a câtiva copii, excelentă gospodină, dar fără nici o cultură.

Se poate ca acest medium să împrumute corpul lui unui spirit savant, care să vorbească de lucruri științifice, sau se poate să se întrupeze în el un spirit care a fost în viața lui terestră un mare orator și să auzim atunci pe un biet om neștiutor că ne ține un discurs care ne minunează prin frumusețea vorbelor și înălțimea ideilor.

În alte împrejurări, mediumul acesta de încorporare cere hârtie și creion și scrie pagini întregi, fără oprire, în limba lui sau în limbi străine.

Minune: el poate să scrie cu amândouă mâinile, cu una de exemplu în englezește și cu cealaltă în sanscrită, ba chiar în același timp să vorbească în limba germană. În acest caz, trei spirite au pus stăpânire pe acest corp. Unul scrie prin mâna dreaptă, altul prin mâna stângă și al treilea a intrat în corpul său și ne vorbește. Un asemenea medium am cunoscut la Cernăuți, un învățător german numit Iosif Schmidt.

Cu ajutorul mediumilor căzuți în somn se produc o serie de fenomene diferite. Astfel, pe când mediumul doarme dus, ca și noaptea în patul său, se vede cum un creion așezat pe o măsuță în văzul tuturor asistenților se ridică singur, se înclină și începe să scrie pe hârtie. Toți asistenții privesc cu mirare și, după ce a scris câteva rânduri, creionul se lasă în jos și se așează pe masă. Un spirit a creat din material invizibil, ce se găsește în atmosfera noastră, o mână fizică nevăzută, care a luat creionul și a scris acele rânduri. Conținutul celor scrise e diferit. Iată de exemplu un asemenea mesaj: „Frați iubiți, de câte ori vă năpădesc necazurile, ridicați ochii spre Cer și cu tărie rugați-vă Tatălui ceresc. Făcând astfel, veți simți o mângâiere, o ușurare, o ieșire din nevoile voastre".

În alte şedinţe, cu acelaşi fel de medium, se aud detonaţii ca de tun în sală sau în vecinătatea sălii ori se produce o mişcare, o vibraţie a parchetului şi a pereţilor camerei, încât ai impresia că un cutremur puternic zguduie casa aceea. Ori o masă, un scaun, o canapea se ridică singure în aer, unde stau suspendate un minut, două sau mai multe, iar apoi uşor se lasă în jos şi se aşează pe parchet. Cu alte ocazii, se pune pe o măsuţă o hârtie albă, fără nici un creion. Apoi spiritul conducător cere, prin graiul mediumului adormit, să se facă întuneric. După un minut, două de aşteptare, mediumul anunţă să se facă lumină. Se aprinde becul electric şi minune: hârtia cea albă e scrisă de sus până jos sau tipărită cu un mesaj oarecare. Explicaţia acestui fenomen este următoarea. Spiritul operator a adunat din atmosfera pământului nostru un fluid pe care l-a concentrat şi modificat până a făcut din el plombagină ori o cerneală oarecare. Această materie a imprimat-o, a aplicat-o pe hârtie, urmând gândirea lui, imaginaţia lui, puterea lui creatoare, şi astfel s-a realizat scrisul ca de mână, ori asemeni celui de tipar. O asemenea scriere se numeşte *directă* sau de *participare*.

Seria fenomenelor ce se pot produce cu mediumul în transă e nesfârşită. Astfel, în unele şedinţe însuşi mediumul adormit poate să se înalţe de pe scaun sau cu scaun cu tot până la tavan, unde, dacă are un creion în mână, scrie sau face un semn pe tavan, ca să se vadă şi în zilele următoare că n-a fost o iluzie, o înşelare a ochilor.

Explicaţia pe care am primit-o din spaţiu asupra acestui fapt este următoarea. Spiritele creează un glob fluidic condensat, pe care-l încarcă cu electricitate pozitivă (mai subtilă decât cea cunoscută şi întrebuinţată de om), iar mediumul este încărcat cu electricitate negativă. Cele două electricităţi fiind de sens contrar, se atrag. Astfel, mediumul este ridicat spre globul fixat de spirite prin gândul şi voinţa lor.

Sunt mediumi în jurul cărora, după ce cad în transă, se aud vocile directe ale spiritelor. Mai rar mediumitate aşa de impresionantă ca această vorbire, cu timbrul caracteristic, propriu, al spiritului vorbitor; asemenea mediumi sunt extrem de rari, poate unul pe continent.

La alţi mediumi, de îndată ce au adormit, spiritul-ghid cere să se facă întuneric. Apoi, entităţile spirituale produc diferite fenomene luminoase. Câteodată apare un nor alb, care se tot luminează, până se face lumină completă în încăpere, de poţi citi un ziar. Apoi, după un minut-două, lumina se micşorează

din ce în ce, până se face iar întuneric complet. Alteori se văd fulgere, ori globuri luminoase, care se ridică și se plimbă pe deasupra asistenților, se lasă și dispar dintr-o dată. Nori, fulgere, globuri luminoase, toate sunt produse ale electricității din fluidul înconjurător, create din vibrația fluidelor. Cu ajutorul altor mediumi se produc apariții ale sufletelor – rude, prieteni sau străini – care se arată ca oameni, dar sunt ca fumul de țigară de străvezii, de se văd prin ei lucrurile din spatele lor. În fine, sunt mediumi prin mijlocirea cărora apare o materie albă lipicioasă, vâscoasă, numită *ectoplasmă*, care în spatele unui paravan se organizează într-un corp omenesc. Când forma a ajuns perfectă, iese de după perdea, dintr-un mic cabinet format din două perdele negre, un bărbat, o femeie, un copil, deci o ființă omenească, îmbrăcată în haine, rochii sau diferite costume. Ea păşeşte spre asistenți, le dă bună seara, îi ia de mână, dacă sunt cunoscuți sau rude îi sărută, ia un scaun, se așează pe el și vorbește despre diferite subiecte, ca și un cunoscut venit în vizită. Dacă i se oferă bomboane, apă, mănâncă și bea ca orice om. Cântă la pian sau vioară, dacă în viața trecută a știut să cânte la aceste instrumente. Deci se comportă absolut ca și orice om. Dacă este atins, se simte că are căldură în corp, i se aude respirația, i se simt bătăile inimii, e un om în carne și oase complet ca oricare om. După câteva minute, o jumătate de oră sau chiar o oră, își ia adio și pleacă, dispărând în cabinetul negu. Asemenea fenomen extraordinar și la cunoștința mea, se petrece acum în fiecare sâmbăta seara în familia Alexandre din orașul Mantes pe Sena, și în familia Leroy din orașul Reims, în Franța.

Asemenea mediumi de materializare sunt foarte rari. Rari sunt acești mediumi, dar și mai rare sunt spiritele care știu să facă din materia nevăzută din jurul nostru corpul de carne al unui om așa cum e al dumneavoastră, al meu, fără nici un fir de păr lipsă. Ei sunt savanții lumii spirituale, înalți savanți pentru că această creație vremelnică este apropiată de creația lui Dumnezeu.

Cum realizarea unei asemenea creații este extrem de grea, spiritele se mărginesc de cele mai multe ori să formeze doar o parte din corpul omenesc, și de regulă fac numai capul, mâna sau bustul. Capul astfel creat are aparența unui om viu, cu ochi sclipitori, cu pleoapele clipind, și zâmbind cu o mișcare absolut omenească.

Alteori apare o mână perfect alcătuită, cu degete flexibile, mână ce se pierde în susul brațului într-un nor alb. Această mână planează prin aerul camerei, se apropie de asistență, îi mângâie, le scoate batista din buzunar, înnodând-o și aruncând-o jos, le aduce diferite obiecte depărtate, pe care le pune în mijlocul lor sau în mâna cuiva. Astfel, ia un buchet de flori din glastră și împarte câte o floare la toți cei de față. Într-o altă ședință a desfăcut încuietoarea brățării unei doamne și a luat-o, punând-o pe mâna altei persoane. În fine, îi ia de mână pe fiecare. Dacă unul din asistenți încearcă să o strângă mai bine, constată că mâna se topește, se pierde, trece prin carnea sa și rămâne cu palma goală.

Adeseori două mâini iau o vioară ori se duc la pian și încep să cânte o arie admirabilă. Se poate vedea cum aceste mâini au scos vioara din cutia ei, merg prin odaie cu ea și se opresc în poziția pe care o are un violonist veritabil. Apoi se observă cum una dintre mâini apasă cu degetele pe corzi, iar cealaltă mână mișcă arcușul, producând o muzică dintre cele mai răpitoare.

Cu o altă ocazie v-am spus că în spațiile interstelare se află o materie care e extrem de impresionabilă, o materie pe care se imprimă ca și pe o placă fotografică tot ce gândește, vorbește și face omul, nu numai ca individ, ci și pe plan mondial, de exemplu, diferite manifestații, războaiele dintre națiuni, revoluțiile etc. Cerul, așadar, este o arhivă unde se înregistrează ca într-o carte mare tot ce se petrece pe acest pământ.

Sunt oameni care au facultatea de a-și părăsi trupul, spiritul lor ieșind îmbrăcat doar de învelișurile sale exterioare, și astfel exteriorizat, să vadă și să știe citi în această mare carte a cerurilor despre trecutul unui om, despre viața sa din alte vremuri.

Un asemenea medium intelectual, mult avansat, a fost aici în București mult iubita noastră soră, Margareta Marin, acum plecată în Cer. Trebuie să știți că mediumii se împart în două mari clase: *mediumi de fenomene fizice* și *mediumi de comunicări intelectuale*. Mult prețuita noastră Margareta era una din rarii mediumi intelectuali de citire în Arhiva divină (Arhiva akașă – n. ed.). Persoane cu asemenea capacități sunt foarte rare, în general unul sau doi mediumi la un moment dat pe globul nostru pământesc. Acum spiritul ei planează dincolo de zările albastre, în ceata spiritelor albe, însărcinate cu conducerea pământului, unde se roagă Tatălui ceresc pentru iertarea greșelilor noastre. Ea vine uneori în preajma mea și a altor frați și surori, comunicând cu noi.

O altă categorie de mediumi sunt cei care, deşi sunt în stare de veghe, aud o voce care le vorbeşte. Acest medium priveşte în jurul său, dar nu vede pe nimeni şi totuşi glasul continuă să-i vorbească. Spiritul care comunică se prezintă, îi spune cine este şi îl face atent la un eveniment viitor, îi dă chiar un sfat. Alteori îi anunţă un eveniment ce are loc în alte ţări sau continente în acel moment. Mediumul întreabă oral sau mental şi spiritul îi răspunde la toate întrebările. Astfel se stabileşte între ei o conversaţie uneori destul de lungă şi destul de profundă în conţinut.

Asemenea mediumi se numesc *auditivi*. Auzul lor nu este exterior ca al nostru, ci este mental, şi percep ca şi cum ar avea la ureche un telefon prin care îi vorbeşte cineva de departe.

Între spiritiştii din Bucureşti se află un frate care posedă acest dar minunat, de a asculta ore întregi comunicări de la cei din spaţiu. Prin intermediul lui eu primesc mesaje lungi, explicaţii ştiinţifice ale lumilor nevăzute.

Vedeţi prin câte mijloace, prin câte modalităţi caută cei din spaţiu să comunice cu noi, să ni se facă cunoscuţi, să ne dea explicaţii şi să ne îndemne la o viaţă curată, cinstită, credincioasă, pentru ca să urcăm scările de lumină nevăzute care ne vor duce în veacurile viitoare până în preajma Creatorului?

Sunt, de asemenea, mediumi care pe când lucrează ceva sau în timp ce stau gânditori, deodată peretele, grădina sau strada din faţa lor dispare şi în locul lor li se înfăţişează o vedere – bineînţeles spirituală – o persoană străină sau o panoramă oarecare. Vede, de exemplu, o mare furtunoasă şi prin valurile sale zbătându-se un vapor în flăcări. Vede toată grozăvia de pe puntea acestui vapor, vede cum lumea aleargă nebună, îmbulzindu-se, strivindu-se ca să caute un adăpost, o scăpare. Vede pentru un moment chiar şi numele vaporului, după care totul dispare, omul continuându-şi viaţa obişnuită. Dar peste câteva zile, minune! se anunţă naufragiul unui vapor care s-a aprins şi a pierit în valuri cu toţi pasagerii. Această persoană este un *medium de vedere* spirituală, este un *clair voyant*. Acest medium, stând cu tine de vorbă, deodată se opreşte şi-ţi spune: „Văd rezemat de umărul tău un bătrân de aproximativ 60 de ani, cu favoriţi, cu cărare la mijloc şi faţa rotundă. Mi se spune că se numeşte Matei şi că e tatăl tău." Interlocutorul rămâne uimit, căci într-adevăr tatăl său se numea Matei, era rotund la faţă şi purta cărare şi favoriţi.

Ar trebui să stau cu dumneavoastră multe ore pentru a vă vorbi de toate modalitățile în care se manifestă spiritele prin intermediul mediumilor.

Există persoane care în stare de veghe simt în mâna lor dreaptă o tremurătură, o căldură puternică sau, din contră, o răceală accentuată. În acest moment, persoana știind din experiențe anterioare că un spirit vrea să-i comunice prin scris, ia un creion și o hârtie și așteaptă cu mâna liniștită. Deodată mâna începe să scrie idei pe care însuși stăpânul mâinii le urmărește cu curiozitate, pentru că nu cunoaște conținutul textului scris. De multe ori vede că scrie într-o limbă necunoscută de el. El scrie, dar scrie automat. După terminarea manifestării, ia hârtia, o citește și se minunează și el de cele ce a scris. Un asemenea om se numește *medium scriitor mecanic*.

Prin intermediul unor mediumi în stare adormită, apar în mijlocul asistenților diferite lucruri aduse din alte odăi sau din oraș, de la un prieten. În acest fel au fost aduse de către spirite flori de prin Asia cu roua pe ele. Se aduc cărți din alte orașe, dintr-o bibliotecă oarecare sau diferite obiecte casnice, o foarfecă, un cuțit, o scrumieră, o portocală etc. Asemenea mediumi se numesc *de aporturi*. Lucrurile aduse pot rămâne pentru totdeauna sau după un timp, la finele ședinței, pier și ele.

Explicația acestui fenomen este următoarea. Spiritele știu desface materia fizică a acestor corpuri până la fluid, îl transportă în stare fluidică până unde doresc, după care concentrază din nou fluidul până la starea de materie fizică, păstrându-i prin gândirea lor forma anterioară.

Sunt persoane care au facultatea de a împrumuta spiritelor fluid din corpul lor, pentru ca acestea – spiritele – să-și poată imprima imaginea pe o placă fotografică. Astfel, te duci cu copilul tău să te fotografiezi, iar fotograful fiind medium, pe fotografie apare încă o figură, figura unui spirit care poate fi o rudă întoarsă în spațiu. Acest medium se numește *de fotografiere*.

Mă opresc din descrierea diferitelor feluri de mediumități pentru a vă spune că mediumitatea este o facultate ce se sprijină pe doi stâlpi: *evoluția spiritului* și *calitatea trupului său de carne*. Prin intermediul corpului carnal, mediumitatea poate să fie și ereditară. Astfel, dacă un duh s-a încarnat, s-a născut într-o familie în care unul din părinți este medium, atunci și corpul său carnal moștenit de la părinți poate să aibă predispoziția sau calitatea de a fi medium.

Presupun că ați auzit cât de simplu trăiește omul prin diferitele regiuni ale Asiei. Alimentația lui e vegetariană, viața blândă, pioasă, credincioasă. Din această cauză, din generație în generație, corpurile lor sunt foarte fine, sensibile, capabile de o mare relaxare și concentrare mentală. Iată pentru ce mediumii sunt mai numeroși și mai puternici în acele regiuni ale planetei.

În Occident, condițiile de viață fiind altele decât în Asia, omul este mai agitat, angajat în goana vieții, are o credință slabă și o conduită incorectă. Din această cauză și corpurile oamenilor sunt mai grosolane, mai puțin sensibile. Mediumii în Europa sunt mai rari și au o forță mai redusă decât cei din Asia.

Cred că este de folos să dau câteva sfaturi privitoare la primele manifestări ale mediumității.

Dacă în viața dumneavoastră într-o zi ați observat că se produce un fenomen ce iese din cadrul vieții obișnuite, să nu vă speriați, ci din contră, știind că totul în lume e rânduit de Dumnezeu și fără voia Lui nimic nu se produce, fiți atenți, urmăriți cu băgare de seamă fenomenul pe care l-ați observat – să doriți, să vreți să se mai producă. Bineînțeles că la început fenomenul va fi slab și superficial, dar cu vremea se tot întărește, devine mai categoric, mai lămurit.

Doamne, ce admirabil sunt alcătuite toate lucrurile în lumea aceasta! Așa a dispus Divinitatea ca fenomenul să nu ți se arate mare, grandios dintr-o dată, pentru că te-ar speria, te-ar îngrozi, te-ar putea chiar omorî, ci el se arată treptat-treptat, întărindu-se pe măsură ce timpul trece, ca să te obișnuiești cu el. Natura te împinge să-l observi, să-l analizezi și te anunță că producerea lui depinde de tine, că e în funcție de voința ta. După aceea fenomenul repetându-se, omul ajunge să înțeleagă că acele fenomene sunt naturale, sunt fenomene reale, și nu halucinații ale minții sale. El nu trebuie să-și închipuie că este bolnav și că percepe lucruri sau fenomene care în realitate nu există. Cu alte cuvinte se procedează cu omul medium astfel ca el să înțeleagă că e sănătos și că numai el percepe fenomenul respectiv.

Spiritele orânduite cu mediumizarea unui om fac o adevărată școală cu ele. Ele îl învață, îi sugerează să fie stăpân pe situație, să domine fenomenul, adică să le lase să se producă când vrea el, iar nu când ar vrea vreun spirit oarecare să profite de el ca medium. Cu alte cuvinte, omul trebuie lăsat în pace să-și trăiască liber viața, și numai la timpul hotărât, voit de el, să se producă acel fenomen.

Şi acum revin. Din ziua în care un om observă că se petrec în jurul său fenomene ciudate, să caute o persoană competentă şi să-i ceară lămuriri ori să cumpere cărţi şi să se instruiască referitor la acel fenomen. Va afla atunci printre altele că cel ce dobândeşte un asemenea dar divin nu trebuie să speculeze ceea ce i s-a dat, să nu ceară bani pentru a demonstra fenomenul legat de fiinţa lui, ci cu dragoste şi dezinteresat să facă demonstraţii prin care să încredinţeze lumea de existenţa lumii nevăzute. Bineînţeles că nu e bine nici să caute să facă mereu spectacol din mediumitatea lui, ci să se pună la dispoziţia unui cerc de oameni serioşi, morali, care sunt dispuşi să-şi hrănească minţile şi simţurile cu cele comunicate de fraţii noştri din spaţiu sau să facă studii referitoare la lumile spirituale.

Nu se cuvine, aşadar, să ţii ascuns ceea ce ţi s-a dat de Sus, sau să cauţi să dispară acest *dar divin*, pentru că îţi vei atrage o mare pedeapsă. Să nu-ţi fie ruşine de ce o să zică lumea, ci să fii mereu conştient că ai primit un dar sfânt şi, cu dragoste, să te pui la dispoziţia celor din spaţiu, care doresc să comunice celor de pe pământ, spre a-i face mai buni, mai înţelegători de vremelnicia vieţii terestre şi că deasupra tuturor lumilor sunt legi eterne, de neînfrânt, a căror încălcare aduce automat pedeapsă, dureri, mizerii nesfârşite. Nu îţi este permisă, muritorule, această dezertare de la alegerea ce s-a făcut, pentru că tu ca spirit ai voit-o. Într-adevăr, într-una din nopţile când sufletul tău a călătorit departe de trupul carnal, te-ai întâlnit cu cetele de spirite, te-au văzut, te-au apreciat, ţi-au propus să devii medium şi tu ai acceptat în mod solemn. În faţa acestei promisiuni, cu dragoste trebuie să slujeşti Cerului. Cu timpul atât te va subjuga, atât te va pasiona împlinirea acestei misiuni, încât nimic pe lume nu te mai poate opri de la împlinirea acesteia, nici dacă te-ar costa viaţa. Vreau să atrag atenţia asupra acestui lucru pentru că de cele mai multe ori când apare unei persoane o asemenea manifestare ciudată, cei din jurul său, membrii familiei sale sau rudele ignorante caută să-l ridiculizeze, să-l critice, cum că e nebun, că se va îmbolnăvi, că e lucru necurat ori că e o stare nenorocită de halucinaţie sau autosugestie. Ei caută tot felul de argumente prin care să convingă pe „sărmanul nebun" să nu se mai ocupe de acel fenomen, încercând să-i interzică sau să-l determine prin orice metode să renunţe la această activitate. Lucrarea sa spirituală va fi desconsiderată, socotită a fi o pierdere de timp, în detrimentul familiei, fiind socotit un leneş care se sustrage de la adevărata activitate, de

la munca adevărată a omului normal de a agonisi cât mai multă avere. Deci cel care va păși pe acest drum trebuie să fie pregătit să înfrunte aceste atacuri din partea persoanelor celor mai apropiate, a celor ce nu știu nimic și nu pot să se înalțe cu priceperea mai sus de ceea ce au învățat, văzut și aüzit în copilăria lor. Dacă ești tare pe convingerile tale, înfrânge toate aceste prejudecăți, toată gama ignoranței omenești.

Azi trăim vremuri mai bune, pentru că ești liber să gândești cum vrei și să faci cum crezi. Dar ce grozăvie a fost în Evul Mediu, când preoțimea catolică era mare și puternică, dispunând de averea și viața omului. În acea vreme, Inchiziția, cum auzea că un om are daruri deosebite, îl socotea că e în slujba diavolului, că e vrăjitor, și ca atare, după o parodie de judecată, îl ardea de viu.

Timpul când apare la om mediumitatea e diferit. Ea poate să apară și pe când e copil. De câte ori nu s-a văzut leagănul copilului oscilând regulat la dreapta și la stânga, ca și cum ar fi fost legănat de o mână nevăzută. Copilul acela era medium încă din fașă. Așa s-a întâmplat și în copilăria celebrului medium englez Daniel Duglas Home.

De regulă, ea apare la tinerețe, când trupul e în dezvoltare și în plină vigoare. În general, mediumul este o persoană slabă, delicată, plăpândă, prevăzută cu un sistem nervos foarte sensibil, persoană ce se sperie de orice, ce nu poate suferi torturarea animalelor, ce se înduioșează până la plâns de durerea omenirii.

Mai rar ca un om să acumuleze în ființa lui mai multe genuri de mediumități. Majoritatea mediumilor sunt înzestrați numai cu un singur fel de mediumitate. S-a observat și faptul ciudat ca un om într-o perioadă a vieții sale să aibă o mediumitate, iar mai târziu aceasta să piară, pentru a face locul altui gen de mediumitate. Astfel, doamna Maria Sielbert din Graz–Austria, când era tânără, era clarvăzătoare; acum a pierdut această facultate și a devenit un medium de fenomene fizice.

Mediumitatea este o distincție, o electiune, ca atare este în legătură cu viața fizică și cu conduita morală a omului. Astfel, s-a observat de veacuri că dacă omul mănâncă prea multă carne, îi scade mediumitatea; din contră, crește dacă regimul lui alimentar este mai mult vegetarian. De asemenea, iubirea sexuală exagerată sau o purtare ce înfrânge legea iubirii față de semenul tău reduc mediumitatea, până la dispariția ei completă.

În antichitate, de îndată ce un copil se arăta cu inteligență deosebită și cu dispoziții de mediumitate, era luat de preoți, care erau savanții acelor timpuri, și crescut departe de oraș, în

locuri izolate şi în condiţii speciale. Era hrănit numai cu fructe şi vegetale, primea o iniţiere ştiinţifică şi era supus la anumite antrenamente, încât la maturitate devenea un medium, un yoghin sau un profet cu care ei cercetau materiile, legile şi fiinţele din unives.

S-a observat că în zilele când corpul este obosit ori bolnav, mediumitatea se reduce şi ea. De asemenea, frământările sufletului, grijile mari, mâhnirile şi suferinţele morale fac ca fenomenul să nu aibă loc în această perioadă. Astfel, mediumul polonez Kluski a observat că în zilele când avea guturai nu avea posibilitatea să mai ţină şedinţe. Eusapea Paladino câteva zile după moartea unei bune prietene nu a mai avut fenomene în jurul ei.

Această facultate rară – dar foarte necesară celor două lumi, nouă, celor de jos, şi spiritelor din spaţiu – nu ţine toată viaţa. Pe măsură ce trec anii, pe măsură ce individul îmbătrâneşte, facultatea lui păleşte, până dispare, spre regretul lui şi al celor din jurul lui. Dar să nu uităm: copacul bătrân doborât la pământ de furtuni este înlocuit de un altul ce se ridică cu putere, slăvind prin frumuseţea lui pe Creator şi adumbrind sub el o mulţime de vietăţi.

Termin expunerea mea cu recomandarea ca atunci când întâlniţi în calea dumneavoastră un medium, să-l înconjuraţi cu toată dragostea, să-i acordaţi tot sprijinul, căci pentru noi a fost pregătit, pentru noi îşi sacrifică orele sale de repaus, liniştea sufletească, ba chiar sănătatea trupului său.

În veacurile ce vor urma, în virtutea legii progresului, pământul pe care trăim va evolua şi o dată cu el tot ce se află pe el, minerale, vegetale, animale şi om.

Cu trecerea timpului, trupul nostru va deveni tot mai fin, mai sensibil, spiritul nostru se va ilumina şi el mai mult şi, paralel cu amândouă, simţul spiritual va fi dobândit de cât mai mulţi oameni. Atunci, spre gloria Creatorului, vor fi mediumi pretutindeni şi graţie faptului că cei mai mulţi vor vedea, auzi şi simţi, prin propria lor fiinţă adevărul nemuririi sufletului şi al legilor divine, vor fi cunoscute de cât mai mulţi oameni. Viaţa omului atunci va fi mai liniştită, mai pioasă, mai înţelegătoare.

Ajută-ne, Doamne, să ne împărtăşim şi noi din această lumină dătătoare de viaţă şi fericire eternă. Amin!

Despre materializarea spiritelor *

La o oră cu trenul de Paris, în micul oraș de pe Sena numit Mantes, locuiesc în str. Maurepas nr. 23, doamna și domnul Alexandre. Domnul Paul Marcel Alexandre exercită profesiunea de negustor, în special pânză de vosgi, de pe urma căreia a realizat o bună situație materială. Ei au avut un singur copil, o fetiță cu numele Madelena, care în 1918 muri, în vârstă de 19 ani. Această despărțire produse în sânul familiei o durere sfâșietoare. O jale nesfârșită se așternu pe sufletul lor, nimic și nimeni nu-i putea consola.

Un client al magazinului, îndurerat și el de o asemenea lovitură a destinului, le recomandă să citească cărțile lui Allan Kardec și Leon Denis, căci vor găsi acolo înțelesul vieții și al morții. Și ca să le aducă o ușurare a sufletelor lor îndurerate, le propuse să îi introducă într-un cerc spiritist, unde vor auzi sublime cuvinte de mângâiere.

Oferindu-se această scândură de salvare pentru a scăpa cu ea din valurile gândurilor negre și a durerilor necurmate, domnul Alexandre spuse soției sale: „Du-te, draga mea, în bulevardul Carnot și vezi ce poți culege de acolo". La ziua și locul convenit doamna Alexandre face vizita de rigoare doamnei gazde, unde după câteva cuvinte schimbate cu alte patru persoane, se așezară cu toții în jurul unei mese. În urma unei așteptări de două-trei minute se anunță o entitate spirituală cu numele M. Gazda spune: „Cred, doamnă, că e vorba de fiica dumneavoastră, Madelena". Într-adevăr, au urmat câteva fraze de mângâiere care se adresau doamnei Alexandre din partea fiicei sale plecate, fraze terminate prin cuvintele următoare: „Să nu mai plângi, mămică dragă, pentru că vezi, eu trăiesc și îți comunic și să mai știi că-mi faci o mare durere cu lacrimile tale. Nu mai plânge, așadar, mamă dragă." Doamna Alexandre plecă de la această ședință foarte tulburată, foarte îngândurată: „Să fie oare așa? Să trăiască dulcea mea copilă?"

În curând este invitată la un alt cerc familial, unde între alte persoane intelectuale erau un arhitect și un medic distins. La acest cerc ea văzu cum niște cartoane dreptunghiulare acoperite

* Conferință ținută de prof. Scarlat Demetrescu în ziua de duminică 19 februarie 1933 – n. ed.

cu un strat de sulfură de zinc – care are proprietatea de a lumina la întuneric – se ridicau singure prin aer, se plimbau pe deasupra capetelor asistenților, atingeau pe unul sau pe altul în semn de mângâiere și apoi se așezau din nou pe locul de unde au pornit. În tot acest timp păreau că au fost purtate de ființe nevăzute.

În zilele următoare, tot la acest cerc, în mijlocul căruia era și un medium de încorporare, o ființă a spațiilor scrise pe o foaie de hârtie numele *Madelena*, care era o reproducere perfectă a semnăturii fiicei doamnei Alexandre, de pe când era în corp de carne. Privind această semnătură, doamna a recunoscut că era întru totul identică cu semnătura copilei sale.

Din momentul acesta ea este convinsă că ființa care a scris acest cuvânt e fiica sa și deci că ea nu a pierit prin faptul că și-a părăsit corpul de carne. Se întoarce acasă foarte bucuroasă și arată soțului său semnătura fiicei sale. Soțul o privește, rămâne uimit de admirabila asemănare, dar nu-i vine totuși să creadă că această scriere vine de la fiica sa. Această necredință stârnește o discuție între soți, care se agravează din zi în zi, până ce îl împinge pe bietul negustor să spună: „Nu mi-a fost destulă durerea ce am încercat-o prin pierderea scumpei mele copile; iată, acum constat că și soția mea începe să înnebunească". Discuțiile merg până acolo că soțul interzice soției să mai frecventeze cercurile spiritiste, ceea ce – firește – soția refuză, întrucât în aceste ședințe ea primea comunicări, un balsam care vindeca rănile sufletului ei. În fine, lucrurile ajung până în pragul divorțului, doamna Alexandre preferând să-și piardă soțul decât să nu stea de vorbă cu copila sa.

La auzirea acestei decizii, ca sub impulsul unui ordin divin, soțul mai privește semnătura copilei sale și, fără să vrea, îl podidesc lacrimile. Curând însă își revine și se decide să asiste și el la o ședință, pentru a se încredința de adevăr.

Într-o seară domnul Alexandre își însoți soția la cercul ei. Ședința începe, mediumul cade în transă și la un moment dat începe să cadă dinspre plafon o ploaie de petale și de flori. Un ecran, un carton luminos, porni de la locul său, veni și se alipi de obrazul doamnei Alexandre și o voce de copil se auzi în cameră: „Eu sunt fiica ta, Madelena, care am purtat acest ecran, iar aceste flori sunt pentru tine, iubite tată". Soțul din acest moment se convinse și el că fiica sa nu murise, ci își schimbase numai existența din cea fizică, terestră, în cea spirituală, a spațiilor.

Doi ani de zile soții Alexandre au asistat la ședințele spirituale ale acestui cerc, unde cu dragoste se ofereau pentru demonstrarea adevărului că sufletul e nemuritor patru persoane, patru mediumi, și anume domnii Blaise, Delhotel, Mager și Germaine.

Într-o seară de mai, în anul 1920, se produse la acest cerc un fenomen uimitor. Între cei doi soți Alexandre se interpuse un ecran, se ridică prin fața lor, urmat de o dâră de ceață albastră-alburie, asemănătoare unui fum de țigară. În curând acest fum s-a îndesat și a crescut, conturându-se din el încetul cu încetul o ființă omenească, ființă care semăna întru totul cu copila soților Alexandre, exact așa cum fusese ea pe pământ. Era îmbrăcată într-o rochie albă cu cute și avea pe cap o beretă. Apariția era fluidică și rămase vizibilă fără să vorbească nimic timp de câteva minute.

Ședințele se urmau regulat de două ori pe săptămână, miercurea și duminica, și aparițiile deveneau din ce în ce mai consistente, până ce într-o seară ea deveni un om în carne și oase. La această ședință memorabilă erau adormiți doi mediumi – domnul Delhotel în dosul încăperii și domnul Blaise după paravan. Acesta din urmă, după apariția și materializarea Madelenei, spuse cu glas tare către asistenți: „Aduceți o foarfecă, pentru că Madelena vrea să vă dea un suvenir din părul său". Se oferi foarfeca, iar Madelena ridică bereta, își apucă o șuviță din păr și o tăie. Conducătorul acestui cerc, arhitectul, dădu s-o ia, dar Madelena făcu un gest de negație, se apropie de mama ei, o apucă de mână și îi puse între degete șuvița de păr. Acest păr a rămas materializat până în ceasul de față, ca o mărturie vizibilă a neuitatei ședințe din acea seară.

Cu această ocazie se constată că domnul Blaise era mediumul prin care Madelena se poate manifesta omenește.

Vestea despre puterea mediumică a domnului Blaise se duse departe și, ca totdeauna, unii doritori de a-l acapara doar pentru ei i-au oferit marea cu sarea. Astfel că el a părăsit Mantes și s-a dus la Versailles, cercul din Mantes fiind privat pentru câteva luni de contribuția lui. În curând însă Blaise se văzu înșelat în promisiunile pe care le-a primit și s-a reîntors la Mantes, unde s-a pus din nou la dispoziția cunoștințelor și prietenilor săi.

Blaise era un om sărac și, de mila lui, soții Alexandre îl luară în casa lor, oferindu-i adăpost împreună cu soția și copilul său bolnav. Ceva mai târziu au primit un împrumut din care și-au cumpărat o căsuță, unde soția lui Blaise făcea comerț ca să poată trăi.

Grație acestui ajutor din partea soților Alexandre, domnul Blaise s-a pus cu toată dragostea la dispoziția lor. După mai multe peripeții, dificultăți omenești stârnite din sentimentul de gelozie, soții Alexandre primesc într-o seară de la o entitate, prin graiul mediumului, indicația că „ședințele de acum înainte vor avea loc la voi acasă".

Într-adevăr, în ultimele zile ale lunii martie 1922 are loc prima ședință în casa soților Alexandre, în prezența a șapte persoane. Mediumul Blaise este așezat pe un fotoliu comod, în spatele unei perdele negre, în așa-numitul „cabinet negru". Se face semiîntuneric și după câteva minute mediumul cade în transă. În curând, în dosul perdelelor se formează o ființă omenească. O dată bine constituită, depărtează perdelele, pășește în mijlocul asistenței și se îndreaptă către părinții săi, pe care îi îmbrățișează. Cu această ocazie, vorbi și spuse: „Bine ați făcut ceea ce ați aranjat. De acum în fiecare sâmbătă veți ține câte o ședință, pentru ca a doua zi, fiind duminică, cei ce au stat aici târziu la ședință să aibă vreme să se odihnească". Apoi Madelena se retrage în cabinet și mediumul începe să se deștepte.

În ședința următoare apare din nou Madelena, se întreține câteva minute cu asistența și apoi se retrage, dar apare de această dată și un bărbat îmbrăcat militărește în costum de comandant de marină. Asistența recunoaște în el pe fostul guvernator al Guyanei Franceze din America de Sud, fostul pensionar și mare vindecător din orașul Mantes, Campana. El salută asistența și apoi se adresează doamnei Alexandre: „Doamnă, veți urma de acum înainte ședințele tot aici. Dumneavoastră veți fi directorul acestor ședințe. Nici o altă persoană decât dumneavoastră să nu atingă mediumul vostru. La ședințele dumneavoastră va veni să prezideze din spațiu însuși Allan Kardec. Fiica dumeavoastră se va materializa mereu, iar eu voi conduce nevăzut ședințele. Aceasta este prima și ultima oară când mă mai vedeți materializat. Acum, doamnă, priviți la mine cum se deșteaptă un medium." În acel moment comandantul se apropie de medium și execută pase magnetice cu mâinile într-un anumit mod. După câteva minute comandantul se retrage după perdele, unde se dematerializează, iar mediumul curând după aceea se deșteaptă. Ședința se ridică în uimirea asistenței.

Astfel au urmat în fiecare sâmbătă ședințele, din 1922 până azi (1933 –n. ed.), la soții Alexandre, în strada Maurepas numărul 23. Ele durează regulat timp de două luni de zile, după care urmează o pauză de două luni de zile.

Merită să fac în continuare o descriere mai amănunțită a unei ședințe la soții Alexandre. Mai întâi e necesar să prezint puțin camera unde se țin ședințele. Această cameră e așezată la etaj și are o lungime de 4,15 m și o lățime de 3,50 m. Pe latura unui perete, cel îngust, are o fereastră mascată de o perdea groasă și o pianină în dreptul ei. La un colț al camerei este ușa de intrare, iar în colțul opus atârnă de tavan două perdele negre ce se mișcă în dreapta și în stânga pe o vergea de metal, constituind în colțul acela cabinetul negru. Lângă acest cabinet se află o masă mică, pe care stă totdeauna un coș cu flori proaspete. Pe peretele opus ferestrei se află rezemat o masă de stejar pe care este așezat un gramofon. În fața pianinei este o banchetă lungă, unde pot încăpea mai multe persoane, iar pe pianină se află o statuetă a Maicii Domnului și un crucifix. Alături de pian, pe perete, se află un tablou mare, cu fotografia Madelenei. În cabinetul negru se află un fotoliu comod pe care stă mediumul. În fine, în fața pianinei și a cabinetului sunt două rânduri de scaune pentru 12–18 persoane.

În fiecare sâmbătă, la ora 20 și 30 de minute, sunt sosiți toți participanții, prieteni cunoscuți mai de mult, oameni cu toată credința și dragostea de a veni să stea de vorbă cu cei de dincolo, cu frații noștri, care au fost aici printre noi, oameni, și acum își duc existența ca oameni spațiali, ca oameni cu corp fluidic. Unii dintre participanți vin de la o distanță de peste 60 de kilometri, fie vreme bună, fie vreme rea. Fiecare asistent își ia locul desemnat de mai înainte, apoi o dată așezat nimeni nu se mai ridică, nu-și mai schimbă locul. Se aprinde smirnă și tămâie pentru a se parfuma aerul camerei cu emanațiile acestor produse vegetale. Se face apoi tăcere. Doamna director se ridică în picioare și cu o voce tare și magistrală spune: „Rog tăcere absolută. Nu uitați, nimeni nu are voie să atingă materializarea." În acest timp mediumul stă în mijlocul sălii pe bancheta din fața pianinei, cu spatele la asistenți. Se stinge apoi lumina electrică și se face pentru câteva minute întuneric complet. Urmează o tăcere ca de mormânt. Mediumul, deși este în stare de veghe, fiind un clarvăzător vede totuși prin întuneric spiritele. El anunță că e de față și medicul egiptean. Acest medic este un spirit care a fost încarnat acum 3.000 de ani în Egipt, unde a făcut mult bine omenirii, vindecând mulți oameni prin știința lui înaltă. Se face din nou lumină. De acum Blaise trece în cabinetul negru și se așează pe fotoliul său. Se sting din nou luminile becurilor albe și se aprind trei becuri mai slabe și de

culoare roşie. Urmează iar o pauză, într-o desăvârşită tăcere. Doamna Alexandre se ridică din nou în picioare şi anunţă că o anumită persoană – o numeşte şi îi dă adresa – e bolnavă şi nu-şi găseşte până acum leac. O voce se aude din sală recomandând răbdare: „Mă voi duce acolo să văd ce are". E vocea medicului egiptean. Doamna Alexandre roagă imediat pe cei asistenţi să-şi îndrepte gândul către bolnavul necunoscut şi din toată fiinţa lor să dorească vindecarea lui. După câteva minute de aşteptare, medicul egiptean se anunţă din nou şi spune: „Am fost, am văzut şi am făcut cele de trebuinţă, de azi în atâtea zile va fi bine".

După două sau mai multe consultaţii de acest gen, începe şedinţa de materializare. La un moment dat se aud din unul din pereţi trei lovituri făcute de comandorul Campana. E semnul că şedinţa începe şi deci să fie pornit gramofonul. Dinainte a fost pregătită placa cu cântecul „Cerul a vizitat pământul", cântată de un tenor, după care urmează „Berceuse de Joselyn", cântată la vioară. Aceste două melodii vor fi repetate mereu tot timpul cât va ţine şedinţa.

Mediumul Blaise, aşezat pe fotoliul său, după câteva tuse, gemete şi suspine, adoarme profund, rămânând într-o deplină nemişcare şi linişte timp de două sau trei ore.

Spiritele – căci sunt o ceată întreagă de spirite – colaborează la fenomenele ce vor urma. Spiritul fiicei soţilor Alexandre, fosta Madelena, se materializează cu ajutorul materialului procurat de la medium – un fel de materie vâscoasă, albă, lucitoare şi umedă, numită *ectoplasmă*, care iese din corpul mediumului sau prin gura lui – şi a fluidelor pe care le atrage din atmosfera fluidică înconjurătoare şi cu ajutorul fluidelor emise de toţi asistenţii. Deci cu ajutorul acestui material – ce provine din trei surse: medium, atmosferă şi asistenţi – spiritul îşi creează prin intermediul forţei de care dispune şi după ideologia care rezidă în el, un corp omenesc, absolut identic cu cel pe care l-a avut în viaţa trecută, corp – repet – absolut la fel cu al meu, al dumneavoastră şi cu al oricărui om. O dată ce corpul a fost bine constituit, dă la o parte cele două perdele ale cabinetului negru şi îşi arată mai întâi numai capul, spre a se obişnui cu lumina din cameră. În fine, depărtează de tot perdelele şi se arată în faţa cabinetului, înclinându-se, dând bună seara şi surâzând asistenţei. Graţios, păşeşte prin faţa asistenţilor, îndreptându-se către părinţii ei, îşi îmbrăţişează şi sărută mama, apoi pe tatăl său, sărut omenesc, sonor ca al oricăruia din noi.

Părând că nu are putere destulă, se retrage în cabinet, unde își adună din nou forțe și fluide și astfel refăcută apare din nou. De astă dată ia în brațe coșulețul cu flori, îl aduce la nas și miroase, culege câteva garoafe sau trandafiri și, privind la asistenți, împarte la unii și la alții după inspirație. După o vreme se duce la pianină și ca un copil care nu știe să cânte poartă degetele peste claviatură sau lovește deodată mai multe clape. Sonoritatea pianului pare a fi un întăritor al corpului său fraged și efemer. Astfel „galvanizată", se așează pe banchetă și cu grație își potrivește faldurile rochiei. Am uitat să vă spun că rochia sa e totdeauna albă, ca un voal de mireasă, dispusă simplu și în numeroase cute. La bust are o bluză decoltată, iar pe cap de cele mai multe ori un voal care cade în lături pe umeri. De sub voal se văd numeroase șuvițe de păr care la fiecare mișcare ondulează și se revarsă peste sân, în diferite direcții. Rochia atârnă jos, astfel că picioarele nu i se văd. Stând pe banchetă se întreține cu părinții săi sau cu o persoană din sală despre diferite probleme. De la o vreme, părând că obosește, că slăbește vitalitatea corpului său, se îndreaptă către părinți, îi îmbrățișează și îi sărută din nou, salută asistența, spunând: „Mă retrag, căci mediumul meu a început să obosească", și deodată piere din văzul asistenței rămasă în uimire.

În unele ședințe, căutând să împartă flori și persoanelor din rândul al doilea, se întinde peste cei din primul rând și atunci se desface puțin voalul și bluza și cu această ocazie i se văd brațele goale, roze, cu o carne fragedă, o piele catifelată și de un alb impecabil, ba chiar pare că – cu oarecare cochetărie în mișcări se desenează și sânul său virgin, precum și silueta șoldurilor ori a piciorului.

După terminarea manifestării Madelenei, vine partea a treia a ședinței, manifestările unor spirite care nu pot să-și materializeze corpul întreg ca Madelena, ci numai o parte a corpului, de exemplu fața sau o mână. Așa apare materializarea parțială a tânărului pictor, Daniel Fourier, materializarea mâinii primei soții a mediumului Blaise, numită Josephina, ba în unele ședințe chiar și mâna negricioasă a medicului egiptean. Ele iau mai întotdeauna cu mâna lor vie, vizibilă, cărnoasă câte un ecran luminos și îl poartă prin aer, ating cu el diferite persoane în chip de sărut, ori le închină în fața unora în chip de salutare. Alteori se vede cum aceste mâini iau câte o floare din coș și o oferă unui asistent. Se vede bine mâna, dar restul corpului lipsește, ca și cum spiritul a vrut să facă economie de putere și

de material. De multe ori această mână te mângâie, o simți caldă, umană, ca a oricărui om. Mâna fostei soții a lui Blaise, care a fost o biată femeie muncitoare de la țară, e osoasă, cu pielea crăpată, aspră de muncă. Una din persoane căreia i se întinsese această mână a reținut-o puțin, dar curios: ea în loc să se retragă, s-a topit, a pierit, rămânând acea persoană cu mâna goală. În fine, cum ședința s-a terminat, un ecran special se ridică, trece prin fața asistenților ca și când un comandant trece în revistă compania sa. Se ridică apoi în tavan și de acolo se aude vocea gravă a ghidului Campana care spune: „Bună seara. Sunteți mulțumiți? Pentru azi ședința s-a terminat, faceți lumină". Se aprinde lumina albă și lumea începe să-și facă reflecțiile, apoi rând pe rând se retrage, pentru a se reuni în ședința din sâmbăta viitoare.

Multe condiții se cer pentru ca să aibă loc o asemenea materializare:

1.Temperatura camerei trebuie să fie caldă. La frig nu este posibilă nici o materializare, pentru că mediumul, prin faptul transei, pierde din căldura corpului său, iar dacă mai e nevoie să dea fluide umanizate din corpul lui, nu o mai poate face decât dacă temperatura camerei e ridicată.

2. Trebuie să fie întuneric sau, în orice caz, o lumină redusă, pentru că lumina albă e prea puternică și împiedică concentrarea fluidelor. În plus, lumina zilei, lumina becurilor electrice conțin raze violete care ionizează atmosfera, făcând-o bună conducătoare de electricitate și punând în pericol viața trupească a mediumului. Acești ioni aerieni lucrează asupra particulelor care constituie atomii și în loc să-i adune la un loc, îi dispersează. Iată de ce spiritul – cu toată dorința, cu toată cunoștința ce o are de a manipula particulele electronice și protonice – nu mai are posibilitatea de a le aduna și deci să facă un corp de carne. Și când te gândești la ignoranța celor mulți care cer și argumentează ca aceste manifestări să se facă în plină ziuă sau în plină lumină electrică. Desigur că ei afirmă că aceste manifestări, făcându-se la o lumină obscură, sunt un subterfugiu al spiritiștilor. În ședințele de materializare se întrebuințează o lumină mai redusă, aceea a unor becuri electrice cu sticlă roșie sau învelite cu hârtie roșie, pentru motivul că razele luminii roșii au aproape același număr de vibrație cu cele ale fluidelor emanate din corpul omenesc.

Și zămislirea copilului în pântecele mamei se face tot la întuneric. Numai cu trecerea timpului, numai după ședințe

repetate, spiritul se antrenează, se obișnuiește încetul cu încetul, învață să manipuleze fluidele, particulele extrafine ale spațiilor, spre a le concentra și a face cu ele mai întâi o arătare fluidică mai apoi una cvasi-umană și, în fine, una perfect omenească. Numai când spiritul a ajuns la o abilitate perfectă, numai atunci poate permite să fie atins sau fotografiat corpul materializat, atunci poate să stea în lumina zilei, cum a fost cazul materializării cu Kate King, făcută în casa marelui savant W. Crooks.

3. Camera unde se ține ședința trebuie să fie departe de zgomotul străzii, pentru că vibrațiile dezordonate ale vuietului produse de circulație, de zgomotul străzii, împiedică gruparea particulelor care se dispun după anumite linii, în mod armonic.

4. Persoanele care participă să fie puține și întotdeauna aceleași. Motivul acestei cerințe este următorul. Fiecare persoană are o emanație proprie de fluide. Vibrațiile acestor fluide vor fi deci variate. Dacă vor fi puține persoane, ele se vor putea cunoaște repede, se vor împrieteni, se vor simți apropiate sufletește. Această concordanță psihică, această simpatie face cu vremea ca să se stabilească și o armonie de fluide, adică întreaga asistență va emite fluide cu aceași tărie, cu aceași amplitudine, cu același număr de vibrații, creându-se o armonie ce va contribui admirabil la producerea materializării.

5. Oricare ar fi rangul și dorința celor ce ar dori să ia parte la asemenea ședințe, se recomandă să se introducă la fiecare ședință numai câte una sau două persoane străine, pentru că noua persoană din curiozitate va fi mai atentă, va privi cu ochii celui care n-a mai văzut și din ființa lui vor ieși fluide care nu sunt la același numitor cu al celorlalți asistenți.

6. Starea de umiditate a aerului din cameră sau din atmosfera ambiantă să nu fie prea mare, căci în acest caz nu mai poate avea loc manifestarea. Astfel, în zilele ploioase manifestările sunt foarte slabe sau reduse cu totul, din cauză că umiditatea împrăștie ca și lumina particulele eterice.

Într-o zi doamna Alexandre a primit niște flori frumoase, pe care le-a stropit și le-a pus într-o carafă cu apă. Ei bine, în acea seară materializarea nu a avut loc. Ghidul Campana a explicat atunci: „Doamnă, florile ce le-ați primit sunt foarte frumoase, parfumul lor e prielnic materializării, dar ele fiind prea umede, vaporii din carafa plină cu apă au împiedicat producerea corpului materializat".

7. E nevoie ca în timpul acestor ședințe să fie muzică. Undele sonore, armonice, înlesnesc totdeauna fenomenele

spirituale. Astfel, la începutul fiecărei şedinţe, oriunde pe pământ, se cântă de cineva din asistenţi la un instrument muzical, câteva bucăţi melodioase, de preferinţă religioase. Se pot asculta şi înregistrările pe suport magnetic (gramofon). Aceste vibraţii armonice înlesnesc adunarea particulelor eterice cu care entitatea poate să-şi creeze corpul său de carne efemer.

8. În fine, între alte multe condiţii este şi starea sănătăţii mediumului, precum şi a asistenţilor, dar mai presus de toate este liniştea, calmul lor sufletesc şi concentrarea lor mentală.

Într-adevăr, omul pe pământ are două euri – *eul inferior, personalitatea* şi *eul superior, spiritul*. Se ştie că eul inferior, sub influenţa corpului dorinţei şi a celui carnal, emite din sânul său unde electro-magnetice. La rândul său, şi eul nostru superior, cel spiritual şi nemuritor, emite valuri de energie electrică. Aşa fiind, se înţelege de ce e nevoie ca atât mediumul, cât şi asistenţii să fie pe deplin sănătoşi şi în acelaşi timp calmi, senini sufleteşte, adică nesuferinzi, neîndurerati, eliberaţi de patimi, pentru că ei trebuie să emită din corpurile lor, din eul lor extern şi intern, energii ce vor ajuta sforţările spiritului dornic de a se materializa într-o haină de ocazie.

În zilele când aceste condiţii nu au fost îndeplinite, manifestarea nu a fost pe deplin posibilă.

Această manifestare ştirbită se traduce printr-o nesimetrie a corpului, lipsa frumuseţii figurii, o ezitare a materializării, care luptă cu dificultăţi şi care se arată prin greutatea de a umbla şi a vorbi.

De aici concluzia care s-a tras: în afară de împlinirea acestor condiţii, e nevoie şi de o mare atenţie a celor prezenţi şi o dorinţă vie ca materializarea să fie clară, puternică, în toate aspectele ei.

O recomandare generală pentru toate cercurile de pe pământ unde se formează asemenea creaţii temporale, este ca acestea să nu fie atinse, pentru că e posibil ca ele să dispară ca fulgerul, iar dispariţia lor bruscă să producă o traumă atât de puternică mediumului încât poate surveni moartea. Un asemenea caz s-a produs şi la Mantes. Pe când tânăra fată se îndrepta către dreapta primului rând de asistenţi, unul din ei, din curiozitate, o pipăi discret pe braţ. Acest contact neaşteptat, nepermis al unui om cu corpul materializat, a produs o disociere fulgerătoare a materializării, care s-a transformat cât ai clipi din ochi într-un nor de mărimea unei portocale şi care ca fulgerul s-a îndreptat către cabinetul negru. În acelaşi timp din cabinetul negru se

auzeau gemetele mediumului și tot de acolo se auzea glasul ghidului Campana, care spunea: „Doamnă, v-am recomandat să nu vă atingeți de materializare. De ce nu ați ascultat?" Doamna Alexandre protestează că nu a dat niciodată nimănui o asemenea autorizație și-l rugă să-i spună cine este indiscretul care a făcut acest gest nenorocit. Ghidul nu a indicat pe îndrăznețul neascultător, care desigur că a făcut acest act ca să se încredințeze și mai bine de natura reală a manifestării, uitând că aici e vorba de o creație gingașă și efemeră, făcută după alte legi decât cele fizice.

În anul 1926, în ziua de 5 septembrie, s-a văzut un fapt de o importanță și mai covârșitoare. Din cauze neprecizate, dar în special din cauza unei involuntare depresiuni de energie psihică a asistenților, s-a întâmplat că materializarea a slăbit din vioiciune, corpul său s-a înmuiat, figura i s-a zbârcit, ofilându-se ca aceea a unei bătrâne, iar corpul a început să i se turtească, afundându-se cu picioarele în planșeul casei, până în genunchi. La vederea acestei scene, mama îi adresă câteva cuvinte de încurajare și în același timp le recomandă asistenților să voiască puternic mental ca materializarea să aibă toată puterea spirituală de a se menține. La aceste cuvinte părintești, încurajatoare, și a valului de energie mentală primită de la asistenți, fetița s-a ridicat și și-a reluat forma completă, cu toată frăgezimea tinereții ei.

Din cele expuse se trage concluzia că la formarea unei ființe de ocazie, a unei materializări, contribuie întâi spiritele prin forța lor spirituală, în al doilea rând mediumul, iar în al treilea rând cei ce asistă la ședință.

Cu cât anii au trecut, cu cât ședințele s-au înmulțit, cu atât acest spirit, Madelena, a putut să-și creeze un trup din ce în ce mai bine organizat și deci cu o durată mai mare de timp. În anii din urmă așa de bine se perfecționase în a-și face haina sa de carne, încât în 1926, luna iunie, la o ședință Madelena se adresă domnului Alfonso Costa, fostul prim-ministru al Portugaliei și azi (1933 – n. ed.) membru delegat al Portugaliei la Societatea Națiunilor, căruia îi oferi grațios brațul ei. Domnul Costa a declarat că a simțit lângă sine căldura corpului și frăgezimea brațului.

O, Doamne, cum să-Ți mulțumim că ai permis această manifestare, această demonstrație că sufletul nostru nu piere o dată cu distrugerea lutului în care zace o scurtă vreme omul cel veșnic!

Ce minunate sunt operele Tale! În mod normal, omul se zămisleşte, se dezvoltă până la punctul de a vedea lumina zilei în nouă luni, iar spiritele pot – dacă li se îngăduie – să-şi fabrice un corp de carne în câteva minute. Vezi înaintea ta o fiinţă creată dintr-un fum, un om întru totul asemenea cu toată lumea, care se mişcă, vorbeşte, ridică obiecte, dansează, cântă la un instrument sau din voce, mănâncă bomboane, bea apă şi deodată, ca o nălucire, piere din faţa asistenţilor.

„Ce minune!" Parcă aud cum gândiţi în mintea dumnea-voastră şi cu toate acestea tot ce v-am spus sunt fapte reale, naturale, dar necunoscute de majoritatea oamenilor.

Cine dispune de mijloace băneşti merită să facă un sacrificiu şi să se ducă în Franţa, spre a vedea asemenea fenomene. În acest scop e necesar ca în prealabil persoana care doreşte să asiste la asemenea şedinţe să scrie doamnei Alexandre, pentru a supune din vreme această cerere la aprecierea maestrului nevăzut, comadantul Campana, şi el dacă aprobă, vi se va fixa o zi hotărâtă pentru a lua parte la şedinţă.

Până în prezent Madelena s-a arătat de peste 200 de ori. Faima acestor fenomene s-a răspândit în toată Franţa, în toată Europa, peste tot globul. Din toate punctele pământului se îndreaptă militari, episcopi, medici, savanţi, oameni cu preocupări şi cu ranguri sociale diferite.

Pe lista persoanelor care au vizitat acest cerc spiritist sunt trecuţi oameni din America, Australia, Noua Zeelandă, ca să vadă cu ochiul lor acest uimitor fenomen, care demonstrează până la deplina convingere că sufletul este nemuritor. Au fost şi din ţara noastră multe persoane care au fost la Mantes şi au participat la şedinţe dintre care citäm pe doamna Radovici, domnul locotenent colonel Gosianu, domnul inginer Stănulescu, doamna farmacist Benţe, domnul inginer Capri şi alţii.

Va veni vremea când şi în ţara noastră se vor forma mediumi de materializare şi atunci mulţi din necredincioşii noştri vor avea ocazia să vadă această sublimă operă divină.

Terminând, aş dori să reţineţi aceste puncte cardinale:

1. Corpul carnal pe care îl vedem, îl pipăim, îl îngrijim, îl adorăm şi cu care ne mândrim este un simplu instrument trecător al spiritului.

2. Adevăratul om este o mică scânteie, nevăzută de ochii omului, care se află aşezată în mijlocul creierului nostru. El este conducătorul corpului nostru. El este nemuritor şi menit ca

în decurs de miliarde de ani să prospere mereu, până va ajunge o forță infinită a cosmosului.

3. Pe pământ existăm noi, oameni, animale, vegetale și minerale, iar în Cer – spiritele lor. Lumea de Sus conduce lumea de jos.

4. Câteodată, când se permite de marile spirite conducătoare ale pământului, unele ființe umane ale spațiilor se pot arăta aici pe pământ. În acest caz ele au de obicei forma și limbajul uman al ultimei lor încarnări.

Într-o zi aflându-mă la cofetăria Riegler într-un cerc de coloneli și generali pensionari și venind vorba despre om, de sufletul lui, mă întrebă una din persoanele asistente de la masa aceea dacă mai fac studii asupra nemuririi sufletului. Am răspuns că acest subiect mă pasionează din ce în ce mai mult. O altă persoană, din tabăra celor sceptici, declară că el nu crede în asemenea fapte. La această afirmație, un domn maior pensionar, cu numele Ștergeanu, afirmă că rău face de se îndoiește, căci de ar vedea un caz, două, nu ar mai avea asemenea păreri. „Eu am trecut printr-o asemenea probă și de aceea afirm că spiritul omului continuă existența și dincolo de moartea corpului. Și pentru convingerea dumneavoastră, am să vă povestesc o întâmplare petrecută în anul 1900, pe când eram căpitan la regimentul de geniu din Focșani.

La vremea aceea aveam în compania mea ca sublocotenent pe un oarecare Ion Grigoratu. Tot în Focșani pe vremea aceea exista o familie germană – consulul Germaniei în acest oraș, al cărui nume îmi scapă acum. El avea două fete foarte frumoase, cea mai mică fiind și o admirabilă pianistă. Grigoratu a văzut-o, a plăcut-o și ca umbra se ținea de ea. La grădina publică, la concerte, la balul de la Prefectură, unde veneau și aceste fete, Grigoratu era nelipsit. Toată lumea observase înclinarea lui pentru fata cea mică a consulului. Păreau doi porumbei ce se iubesc, încât făcea plăcere și celor ce au observat această iubire. În fine, sublocotenentul se decide să se însoare. Se prezintă părinților fetei și o cere de soție. Deși neamțul ar fi dorit să aibă de ginere un german, totuși față de tinerețea băiatului, frumusețea lui bărbătească, situația lui socială și simpatia fetei pentru el, acceptase această căsătorie. Dar a intervenit o problemă: consulul nu avea altă avere decât o casă și un loc vast în jurul casei. El dădea ca zestre fetei lui jumătate din acest loc. Atât. Cum cota de zestre era de 60.000 lei, rămânea să se stabilească dacă acest loc valora această sumă.

Soția colonelului de la regimentul din Focșani, care urmărise dragostea celor doi tineri, aflând de această situație rugă pe soțul ei să facă tot posibilul ca să înlesnească unirea acestor două suflete, care se iubesc atât de mult.

Pentru acest lucru, colonelul numi o comisie de trei ofițeri din sânul regimentului, care să vadă locul și să-l estimeze. Aceștia camarazi, ca să vadă unirea efectuată, au declarat că locul valorează 60.000 de lei. Raportul a fost înaintat de colonel Ministerului de Război, care a dat un răspuns afirmativ. Pe baza acestei aprobări s-a făcut nunta și s-a întemeiat o căsnicie de mai mare dragul.

Curând sosi și un copilaș. Când copilul avea trei luni a venit un ordin de la regiment ca să se detașeze un pluton pentru unul din forturile din jurul Bucureștilor, care la acea dată se terminase de construit și fusese înzestrat cu tot materialul de apărare în caz de război.

Colonelul, neștiind care unitate să o detașeze, decise să tragă la sorți. A scris pe bilete companiile, le puse în chipiul unui ofițer și de față cu toți ofițerii a tras un bilet. A ieșit compania a treia a căpitanului Ștergeanu. Prin același sistem a fost tras la sorți din această companie un pluton cu ofițerii săi. Destinul a ales să plece la București sublocotenentul Grigoratu. A fost jale mare pe familia lui și a germanului, pentru că se despărțeau unii de alții. Și totuși ordinul trebuia executat.

S-a îmbarcat în tren acest pluton, cu toată zestrea lui și cu toată gospodăria lui Grigoratu, și au pornit cu toții spre București. Trenul militar ajunse între stația Brazi și stația Prahova, de pe linia București–Ploiești, unde din cauza ploilor abundente terasamentul se înmuiase, slăbind linia. Trenul, ajuns în acest punct, a început să oscileze. Era o zi caldă, cu zăduf. Soția ofițerului ieșise pe culoar cu copilul în brațe, privind la dreapta și la stânga. La un moment dat vagonul oscilă brusc într-o parte. Doamna își pierdu echilibrul și, într-o uitare de sine, căută să se rezeme de peretele vagonului; prin această mișcare, copilul din brațele sale a fost proiectat pe fereastra deschisă a vagonului. Mama, văzând acest lucru, inconștientă, se repezi la ușă și se azvârli afară. În același moment vagonul se înclină și se răsturnă, târându-se câțiva metri, până la oprirea trenului. Copilul și mama au fost zdrobiți și prefăcuți într-o masă de carne și sânge.

Sublocotenentul Grigoratu în acest timp se afla în compartimentul vagonului și citea niște note. Când vagonul s-a

răsturnat, a ieşit pe o fereastră, căutând şi întrebând unde e soţia şi copilul său. Soldaţii toţi exclamau: „O femeie şi un copil sunt sub vagon". Grigoratu înţelese drama. O lovitură de trăsnet îi trecu prin creier şi o luă la fugă peste câmp. Ajunse în comuna Brazi, la han, obosit, cu tunica fluturând, cu părul dezordonat şi plin de noroi pe ghete şi pantaloni. Se opri şi cu un aer dement exclamă: „Săracii, sunt sub vagon! Vai, soţia mea, sărmanul meu copil!" Ţăranii au înţeles imediat că au de-a face cu un nebun. Dar în curând a venit vestea de la gară că s-a întâmplat o nenorocire. Un tren a deraiat.

S-a strâns lumea, au sosit ajutoare de la Ploieşti şi au repus trenul pe linia ce s-a reparat. Soldaţii au fost dirijaţi mai departe la Bucureşti, iar masa de carne strivită a copilaşului şi a soţiei lui Grigoratu a fost aşezată într-un coşciug provizoriu, preparată spre a nu se strica şi înapoiată cu sublocotenentul la Focşani, unde s-a făcut o înmormântare la care a luat parte tot oraşul. A fost o jale nemaivăzută în capitala judeţului Putna. Toate ziarele de la acea vreme au scris despre această nenorocire. În locul lui Grigoratu a fost trimis la fort un alt ofiţer, iar el a căzut într-o completă prostraţie.

Avea mintea tulbure, dar era liniştit. Colonelul a dispus să nu facă nimic, să fie lăsat în pace, să vină când vrea, să facă ce vrea, până îşi va reveni din groaznica lovitură a soartei.

Într-adevăr, încetul cu încetul el se înseninã, deveni din ce în ce mai conştient şi îşi îndeplinea cât se poate de bine rolul de militar, dar era singuratic, tăcut, totdeauna trist de moarte.

A trecut un an. Într-o seară de iulie mă întorceam cu soţia mea de la grădina publică şi în drum spre casă trecem pe strada unde locuia sublocotenentul Grigoratu. Când ajungem în dreptul ferestrelor casei sale auzim o melodie superbă interpretată la pian. Cum soţia mea era o cunoscătoare a muzicii – terminase Conservatorul din Bucureşti – mă opri şi-mi spuse: „Ce splendidă interpretare, ce digitaţie admirabilă! Dar cine să cânte la Grigoratu? Şi mai ales cum de cântă pe întuneric? Ei, bietul băiat, îi plăcea muzica! În fiecare seară soţia sa, care era o excelentă pianistă, îi cânta la pian. Se vede – spuse soţia mea – că a început să se consoleze. O fi având o prietenă care caută să-l distreze puţin."

A doua zi, spre seară, fiind prin oraş cu soţia, îl vedem pe trotuarul opus pe sublocotenentul Grigoratu. Soţia îmi spuse: „Uite pe Grigoratu, ia cheamă-l să ne spună cine cânta aseară aşa de frumos". Imediat îl şi chemai. După ce se apropie şi ne-a

dat bună seara, soția mea îl întrebă: „Domnule sublocotenent, aseară trecând pe sub ferestrele locuinței dumneavoastră am auzit o muzică frumoasă, splendid executată. Dacă nu suntem indiscreți, cine cânta?" La această întrebare sublocotenentul și-a plecat ochii, s-a întunecat și a tăcut. Eu am intervenit: „Ei, dragul meu, ești tânăr, ești supărat, îți este permis ca o persoană tânără și drăguță să îți cânte la pian".

La aceste cuvinte sublocotenentul ridică capul și cu ochii holbați spuse: „Domnule căpitan, memoria iubitei mele soții și a îngerașului meu nu se vor șterge din acest creier. Sufletul lor îl voi cinsti cât voi trăi. Altă femeie nu voi mai atinge!"

După aceste cuvinte se cuvenea ca subiectul să fie închis, dar femeia tot femeie și soția mea reveni: „Respectăm sentimentele dumneavoastră și totuși te rugăm să ne spui cine cânta așa de măiestrit?" La această întrebare nepermisă, el răspunse: „Eu". Soția mea răspunse: „Știu că dumneata cunoști notele, că plimbi degetele pe claviatură, dar de cântat și mai ales de o interpretare atât de artistică nu ești în stare. Acolo a fost o altă mână." Presat, constrâns într-un mod nepermis de insistența soției mele, el răspunse după un lung oftat. „Doamnă, v-aș spune un secret, dar vă rog, vă conjur să nu-l divulgați nimănui."

Amândoi am răspuns că deoarece se face apel la onoarea noastră, nu vom spune la nimeni. Asigurat de făgăduiala noastră, el spuse: „În fiecare seară vine soția mea și îmi cântă o oră, două și apoi pleacă. Dumneavoastră ați auzit-o cântând pe iubita mea soție." La această afirmație am rămas amândoi înmărmuriți. Cum o să vină o moartă să cânte la pian? Corpul ei era la cimitir. Și soția mă atinse cu cotul, dându-mi de înțeles că sărmanul este tot nebun.

Dar ca și cum ar fi înțeles starea noastră spirituală, gândul nostru, spuse: „Dacă doriți să vă încredințați de acest fapt, poftiți, veniți la mine și vă veți convinge. Iată, puteți veni astă-seară, la ora zece." La această propunere am răspuns afirmativ și ne-am despărțit.

Abia așteptam să se facă ora zece seara. La această oră ne-am îndreptat către casa lui Grigoratu. Când să intrăm în casă, ușa se deschise și o bătrână ne întâmpină: „Bine ați venit. Mi-a spus fiul meu de venirea dumneavoastră, dar nu știu dacă a făcut bine de a divulgat faptul că soția lui vine în fiecare seară să ne cânte câte o oră și apoi pleacă." Auzirea acestor cuvinte din gura unei bătrâne ce nu trecuse prin focul sufletesc

ca fiul său, deci în toate facultățile mintale, ne-a făcut să reflectăm că în toată această poveste trebuie să fie ceva serios.

Ne-au primit în salon și discuția se urmă despre mulțumirea ce i-a acordat-o Dumnezeu fiului ei, de a ști că soția și copilul său trăiesc, dar nu într-un corp de carne. La un moment dat intervine în discuție sublocotenentul, care ne rugă să-i permitem să stingă lampa cu petrol, căci lumina face rău soției sale (așa i se ceruse din primul moment al apariției sale). Negreșit, pentru a fi părtași la marea minune de a vedea o moartă vie, am primit această propunere. Curând ochii noștri s-au obișnuit cu întunericul și vedeam bine obiectele din interiorul camerei.

Deodată sublocotenentul spuse: „Iat-o! Vine!" Ne-am îndreptat privirile spre ușă, dar aceasta nu se deschise și nici nu se vedea cineva. Facem ochii mari, ne concentrăm privirea și tot nu vedem nimic. Sublocotenentul ne spune după un minut: „Soția mea vă salută. S-a așezat la pianină și vă întreabă ce doriți să vă cânte."

La această întrebare, cum era la modă pe atunci și se cânta de către toate orchestrele valsul lui Strauss „Dunărea albastră", soția mea propuse să cânte acest vals.

Deodată auzim vibrând aerul din cameră de notele pianinei și un vals divin ne atrase privirile spre pianină. Simțeam cum notele se ridicau și coborâu, vedeam scaunul din fața pianinei, dar nu vedeam pe nimeni cântând la pianină. Cântecul ne fură gândurile și ne-am pomenit când s-a terminat că sublocotenentul ne întreabă ce dorim să ne mai cânte soția sa. Atunci soția mea, o cunoscătoare a muzicii, ca să descopere eventuala șarlatanie, propuse să cânte „Fuga" de Bach. Abia termină de spus și pianina răsună într-o execuție impecabilă cu această piesă muzicală.

În fine, soția mea a propus și alte lucrări din compoziția lui Liszt și Bethoven. După câteva interpretări fără cusur, sublocotenentul anunță: „Acum soția mea pleacă, vă salută".

Am privit adânc să străpungem cu privirile noastre și pereții, ne-am plimbat privirile prin toată camera și spre ușă, dar nici de data aceasta nu am văzut pe nimeni altul decât pe Grigoratu și pe mama lui.

A aprins lampa, dar privirile noastre se întorceau mereu spre pianină. Ca și cum ar fi citit gândul nostru, Grigóratu se repezi la pianină, îi apucă mânerul lateral și o trase pe roțile ei departe de zid, zicându-ne: „Priviți, este o pianină obișnuită, nu are nici rulou cu foale, nici dispozitiv electric". (De fapt, la acea vreme lipsea electricitatea în Focșani).

L-am privit şi ne-am încredinţat că nu avea nici o adaptare pentru o execuţie mecanică. În orice caz, chiar de ar fi avut, acest dispozitiv nu putea să răspundă atât de prompt la comenzile soţiei mele, care a cerut fragmente din diferite opere ale mai multor compozitori. Am mulţumit pentru onoarea şi fericirea de a lua cunoştinţă de un asemenea fenomen şi am plecat acasă.

N-am dormit toată noaptea. Am discutat despre această minune ca pianul să cânte, ca o fantomă nevăzută a soţiei sublocotenentului să vină să cânte, şi ca el, sublocotenentul, să o vadă şi să înţeleagă vorbirea ei, noi nevăzând-o şi neauzind-o.

Ni se părea o minune pe care nu am fi putut-o crede dacă nu am fi auzit melodiile acelea, execuţia aceea divină, nu umană.

Această comunicare dintre un pământean şi un spirit aduse curând o schimbare, o linişte, o seninătate şi o bunătate în fiinţa sublocotenentului, de nu mai era de recunoscut. Era iubit de toată lumea, era respectat pentru noblețea caracterului său. Afirma colegilor săi că e fericit că ştie că omul nu moare, că spiritul trăieşte în jurul nostru sub alte stări, că îşi cunoaşte rostul vieţii sale şi că va părăsi această lume prin înecare.

Într-adevăr, destinul i s-a împlinit aşa cum i se spusese de cei de Sus. În anul 1912 se executa o mică manevră navală a flotilei noastre fluviale pe Dunăre cu concursul geniştilor (pontonieri). Într-unul din aceste vase, în şalupa „Trotuş" se afla şi locotenentul Ion Grigoratu. În dreptul oraşului Hârşova un vas austriac ce trecea în josul Dunării, lovi în coastă această şalupă, o sparse şi în câteva minute s-a dus la fund cu locotenentul Ion Băncilă, maiorul Stoenescu, plutonierul Tănăsescu şi locotenentul Grigoratu, care imediat când s-a spart vasul a îngenunchiat şi a zis: „Acum, Doamne, slobozeşte pe fiul tău amărât în această existenţă pământească". Nu a putut scăpa decât sublocotenentul Gheorghe Petrescu, azi colonel, şi plutonierul Iancovache, azi căpitan pensionar.

Cei ce sunt mai în vârstă în Focşani pot mărturisi de aceste evenimente şi personaje."

Consemnat de mine, prof. Scarlat Demetrescu
Bucureşti, 16 mai 1926

Cercetări în domeniul metapsihic și spiritist *

S-a afirmat că omul este coroana creației lui Dumnezeu pe pământ. Această aureolă dată omului o merită pe drept cuvânt, când vezi la ce înălțime de gândire s-a putut ridica. Rămâi uimit în fața calculelor lui minunate, a analizelor lui profunde, a cercetărilor și descoperirilor sale. Azi el scotocește fundul oceanelor pentru a reprezenta contururile sale geografice. Încearcă să conserve razele calorice ale soarelui spre a le utiliza iarna sau spre a le transforma în alte genuri de energie necesare în industrie. Azi se cercetează compoziția atmosferei în păturile ei cele mai înalte ori se studiază posibilitatea utilizării forței motrice a mareelor. Omul scrutează cu telescoape uriașe abisurile infinitului ori analizează prin bombardarea cu razele alfa ale toriului atomul de radiu, pentru a afla constituția lui, a electronului, protonului și neutronului său. Omul nesățios de a cunoaște caută mereu să fure secretele naturii, ale infinitului mare, macrocosmosul, ca și ale infinitului mic, microcosmosul. Dar mai presus de toate se străduiește să afle ce este viața.

Când te gândești că acum o sută de ani dacă ar fi afirmat cineva că stând culcat în patul tău, vei putea asculta orchestra simfonică din Washington, Opera din Milano, pe tenorul Cormak din Londra sau pe conferențiarul din Viena, l-ai fi crezut nebun. Nici în descrierile lui Jules Verne nu ai fi putut bănui că vom putea ajunge să călătorim ca păsările prin aer.

Mâine–poimâine veți putea vorbi prin telefon și veți privi în placa de sticlă mată figura celui care îți vorbește de la Praga ori de la Londra. Cine știe ce ne rezervă viitorul!

Există o lege în universul întreg care silește ca mineralul, vegetalul, animalul, omul, planetele, stelele, toate și totul să se transforme, să avanseze spre forme mai bune, superioare. E legea evoluției, legea progresului.

Omenirea, grație acestei legi, prin aleșii ei a făcut studii, observații, experiențe asupra materiei tangibile, analizabile în laborator, și a stabilit forțele care o animă, a găsit normele sau legile după care aceste forțe lucrează asupra ei.

---

* Conferință ținută de prof. Scarlat Demetrescu la Cercul Analelor Române, în anul 1933 – n. ed.

În jurul nostru se petrec şi fenomene ce se desfăşoară în cadrul altor categorii de materii, ce nu se pot cerceta în laborator. Ele par a fi animate de alte forţe şi după alte legi decât cele ale materiei fizice. Acestor fenomene li s-a dat numele de paranormale, hiperfizice, metapsihice. Dar în goana cea mare după cercetările lumii fizice s-a neglijat cercetarea acestor fenomene şi energii.

De vreo 70 de ani încoace, mari inteligenţe, mari savanţi ai lumii, din seria celor care au adus lumină asupra datelor ştiinţifice ce le posedăm azi, au început să-şi îndrepte ochii şi asupra acestor fenomene ciudate pentru ei, dar foarte normale şi naturale, căci nimic nu se produce în univers care să nu fie natural. Dintre aceştia vă citez pe William Crookes, Russel Wallace, Charles Richet, Schrenk Notzing, Oliver Lodge, William James, Ernest Bozzano, Ochorowitz, Morseli, William Barrett, Lombroso, Camil Flammarion şi mulţi alţii, unul mai strălucitor decât altul.

Vă reamintesc că Crookes este descoperitorul thaliului, al materiei radiante, al tuburilor fără aer care au condus la descoperirea becului electric de azi. El a lăsat o cale luminoasă în urma sa, plină de descoperiri şi în domeniul fizicii şi a chimiei. Wallace, marele naturalist, emulul lui Darwin, ne-a făcut cunoscută flora şi fauna Oceaniei şi a Africii, regiuni necercetate până atunci de naturalişti. Richet este membru al Academiei de Ştiinţe din Franţa, profesor de fiziologie şi cercetător neobosit al fenomenelor vieţii umane. Cine nu cunoaşte pe Oliver Lodge, profesor de fizică la Facultatea de Ştiinţe din Birmingam, unul din autorii descoperirii acţiunii ionilor în natură? Întreaga Americă îl cunoaşte pe eminentul psiholog şi filosof William James, fost profesor de psihologie la Universitatea Harvard din New York. Lucrarea profesorului şi neobositului cercetător Ernest Bozzano din Italia este tradusă în multe limbi şi cunoscută în întreaga lume. Şi aşa, rând pe rând, tot mai mulţi din oamenii de seamă ai omenirii încep să se ocupe şi să experimenteze problemele transcendentale, probleme care până ieri erau desconsiderate, batjocorite, iar cei ce se îndeletniceau cu ele erau socotiţi minţi obosite, autosugestionaţi, şarlatani ori candidaţi pentru balamuc.

Seria acestor fenomene ciudate, uimitoare prin natura lor, e nespus de mare, dar pentru că nu dispun decât de o oră, mă voi mărgini la cele mai importante: scrierea unui creion singur,

scrierea proiectată, telekinezia, levitaţia, proiecţii luminoase, cryptestezia, moniţia, premoniţia, telepatia, ectoplasmia.

Presupunând că nu toată lumea cunoaşte această nomenclatură ştiinţifică, sunt dator a da câte o mică explicaţie referitor la fiecare din ele.

Sunt cazuri când în prezenţa unor persoane numite *mediumi*, din fiinţa cărora iese mai uşor decât de la o persoană obişnuită o materie eterică numită *fluid*, se vede cum un creion pus pe masă se ridică singur, ziua în amiaza mare, şi începe să scrie pe o coală de hârtie albă. E un fenomen ce stârneşte admiraţia şi e socotit pe nedrept ca fiind un fapt nenatural, ca rezultatul unui truc. Pare ciudat, dar acest fenomen este tot atât de natural ca şi când acest creion ar fi ţinut şi condus de o mână umană.

Dar uimirea întrece limita şi în mintea necunoscătorului încep să se nască bănuieli când asistenţii stând în semi–obscuritate trei-patru minute, după aprinderea becurilor electrice constată una-două pagini de hârtie scrise cu cerneală în limba maternă a asistenţilor ori într-o limbă străină sau chiar într-o limbă vorbită cu mii de ani în urmă. E ceea ce se numeşte *scrierea proiectată*, scrierea aplicată direct pe hârtie, fără nici un condei.

Şi astfel sunt lucrurile orânduite în lume, ca omul în viaţa lui să afle, să audă şi să vadă lucruri ce pentru moment îi tulbură mintea. Iată un caz. Stând într-o cameră mai puţin luminată, dar mai ales seara pe întuneric, asistenţii văd pe un perete din faţa lor o mână care scrie un text format din litere luminoase. Pare că ar fi reclamele luminoase ale cinematografelor ce în bezna nopţii anunţă trecătorului subiectul filmului ce rulează în acea seară, la acea sală de spectacol. Amintiţi-vă de scrierea cuvintelor „Mane techel fares",* pe peretele palatului lui Nabucodonosor.

În alte împrejurări se observă cum obiecte diferite – scaune, lămpi, statuete, călimări – de la sine putere se ridică din locul lor, călătoresc pe deasupra asistenţilor şi se aşează uşor pe un loc depărtat de locul de plecare. Acesta este fenomenul denumit *telekinezie*.

Dacă dispui de un medium puternic, scrii un text pe mai multe bilete, pe care le introduci pe fiecare într-un plic bine închis. Le amesteci până ce nici tu ca autor nu mai ştii în care

---

* Vechiul Testament – Daniel, capitolul 5 – n. ed.

ce scrie. La întâmplare alegi unul din ele şi mediumul de aproape sau de la distanţă citeşte – mai mult sau mai puţin corect – cele scrise în biletul închis. Aceasta este citirea prin corpuri opace, fenomen cunoscut sub denumirea de *cryptestezie*.

Cred că citesc în mintea dumneavoastră mirarea şi neîncrederea: „Cum să fie posibile asemenea lucruri? Până nu voi vedea şi eu, nu voi crede." E firească această îndoială şi e natural să doriţi să vedeţi pentru ca să puteţi crede.

Alteori obiecte foarte grele, ca de exemplu o masă mare de sufragerie, ce abia poate fi ridicată de doi oameni, se ridică singură în aer 10–12 centimetri.

În multe tratate se citează cazuri când însuşi mediumul s-a ridicat până la tavan, unde a scris cu creionul, ca o amintire, ca o probă rămasă spre a demonstra şi în viitor că a fost un fapt real şi nu o halucinaţie. Acesta este fenomenul numit *levitaţie*.

Cred că aţi auzit şi dumneavoasatră de persoane care, conversând cu alţii despre lucruri ale vieţii, deodată se opresc din vorbă şi exclamă: „Ce foc mare, văd cum arde o casă la un colţ de stradă dintr-un oraş plin de fabrici, parcă ar fi rafinării". Ziarele ce apar în următoarele ore anunţă că în oraşul Ploieşti un mare foc a mistuit o clădire din colţul străzii cutare. Acest fenomen a fost vederea din senin a unui eveniment ce are loc în acelaşi timp, dar la depărtare.

Alteori, pe când eşti ocupat cu o lectură sau cu o activitate oarecare, îţi apare o fiinţă aeriformă a unui prieten sau rudă. Ştiinţa populară spune că acela care s-a arătat moare. Într-adevăr, dacă notăm data şi ora când a apărut acea arătare, aflăm ulterior că exact la acea dată şi oră a avut loc decesul celui ce s-a arătat. Acest fenomen de percepere vizuală a evenimentelor actuale se numeşte *moniţie*.

În alte împrejurări, o persoană care are daruri deosebite de ale noastre, ale multora dintre noi, privindu-te în ochi ori privind în paharul din care ai sorbit puţină apă, îţi spune fapte, împrejurări, bucurii ori necazuri prin care vei trece în viitor. E ceea ce se numeşte în limbajul comun o prezicere sau, ştiinţific, *premoniţie*.

Cum? În ce fel? Nu vă lăsaţi nici dumneavoastră până nu veţi afla. Dar cum să nu te miri când ai ocazia să auzi ori să citeşti despre faptul că o persoană gândind la ceva, un altul – privind în jurul capului său şi mai ales între sprâncene – îi spune cuvânt cu cuvânt tot ceea ce gândeşte. Mulţi oameni care au avut acest minunat dar, pentru că n-au ştiut să şi-l ascundă,

au fost socotiți ca asociați cu diavolul. Acesta e fenomenul numit *telepatie*.

Dar toată gama fenomenelor ce-i sunt date omului să vadă e întrecută de arătarea în carne și oase, parțială sau totală, a unei ființe iubite sau străine care a părăsit lumea noastră materială. Fenomenului i s-a dat numele de *ectoplasmie* sau *materializare*.

Acest fenomen a fost studiat trei ani de zile în fața a tot ce a avut Anglia mai savant la epoca respectivă și anume William Crookes – prin intermediul mediumului Florence Cook, Charles Richet – în orașul Alger, la Vila Carmen, cu mediumul Alice, Schrenk Notzing și doamna Bisson – prin mediumul Marta Eva, la Paris, și mulți alții.

Când auzi sau citești că un om care a trecut pragul morții și al cărui corp a putrezit de mult într-un colț de cimitir, a apărut undeva în carne și oase, cu un corp cald, cu respirație și puls omenesc, care vorbește, se mișcă, cântă vocal sau la un instrument și apoi piere dintr-o dată, nu poți să crezi, nu poți să accepți acest lucru. De ar veni toată lumea de pe acest pământ să-ți afirme acest lucru, tot nu te poate convinge, pentru că asemenea fenomene trec de puterea judecății omului dedusă din cele văzute din copilărie până acum și din cele deduse din datele științei pozitive pe care o cunoaștem.

Este dar normal să zici ca și Toma necredinciosul: „Nu, nu cred până ce nu voi pune mâna să pipăi, până ce ochii mei nu vor vedea, spre a mă încredința de realitatea faptului". Da, numai în aceste condiții vă recomand și eu să credeți. Eu însumi, ca profesor de știință pozitivă, vă fac această recomandare, dar vă rog, vă rog mult, vă invit să doriți din toate puterile sufletului dumneavoastră să citiți, să vedeți și să experimentați. Să nu afirmați că este imposibil și să vă pierdeți vremea cu nimicuri trecătoare, căci este imprudent să spui *„imposibil"*. Imposibilul nu există în natură, așadar nu refuzați să citiți despre aceste fenomene, să le vedeți, să studiați legile care le guvernează și să le acceptați ca fiind foarte normale.

De ce vă fac această recomandare? O fac ca să nu credeți pur și simplu, deoarece *credința* este ceva subiectiv și această subiectivitate diferă de la om la om, după natura sufletească și după cultura fiecăruia. Deci ea nu are o bază sigură.

Azi trăim într-o epocă când totul trece prin filtrul observațiilor și experiențelor de laborator. Nu ne mai este îngăduit să credem pur și simplu, ci trebuie să procedăm cu

metodă şi în mod ştiinţific, mai ales când e vorba de fenomene metafizice şi metapsihice. Numai procedând astfel vom putea întrevede cauzele lor şi legile care prezidează la producerea lor. Graţie acestei norme de conduită, azi în America, Anglia, Franţa şi Germania s-au creat instituţii care fac diferite experienţe prin aceşti mediumi, creând o ştiinţă nouă, numită *metapsihica*.

Şi acum, după ce am făcut această lungă introducere, pentru ca să nu vin în faţa dumneavoastră numai cu simple afirmaţii, vă voi descrie unele experienţe făcute de cercetători din domeniul manifestărilor psihicului nostru. Dintre aceştia citez pe Baraduc, Darget, colonel de Rochas, profesorul Karl du Prel, baronul Reichenbach şi, în ultimul timp, doctorul H. Durville.

Şi acum vă rog să mă urmăriţi cu atenţie în expunerea următoarei experienţe. O persoană – care, din dragoste pentru descoperirea adevărului, se oferă gratuit la dispoziţia experimentatorului – este aşezată pe un fotoliu comod cu spătarul înalt. O altă persoană, numită magnetizor, se aşează în faţa acestei persoane şi face cu mâinile pase magnetice de la cap până în dreptul pântecelui.

Pentru că ochii de carne ai experimentatorului, fiind de natură fizică, nu pot vedea la rândul lor decât lumea fizică, deci nu au posibilitatea să vadă fluidele şi fenomenele ce vor avea loc în timpul experimentului, sunt invitaţi în această cameră un somnambul în stare hipnotică şi un lucid, sau doi mediumi în stare de transă.

Prin urmare experimentatorul va şti ce se va întâmpla, pentru că va vedea prin ochii sufleteşti ai celor doi lucizi.

Şi acum, pentru că nu toată lumea ştie ce e un magnetizor, vă voi spune că aceşti oameni au facultatea de a acumula din mediul înconjurător, ca şi un acumulator electric, mari cantităţi de materii eterice, de fluide, şi le revarsă prin pasele lor asupra unei alte persoane. Este ceva asemănător cu ceea ce se petrece în fizică între două elemente cu potenţial deosebit între care, în virtutea legii echilibrului, se produce o descărcare de energie sau de materie, de la cel supraplin la cel mai sărac.

Din cauza acestui transfer de fluide se produce un proces intim în această persoană, care va avea ca rezultat fenomenele ce vor urma.

Din primul moment la stânga persoanei de pe fotoliu se aşează, la distanţa de un metru, un alt fotoliu. După o jumătare de oră de pase magnetice se observă că persoana aşezată pe fotoliu, deşi a dormit bine noaptea precedentă, deşi nu este

obosită de vreun efort, simte că i se împăienjenește privirea, că pleoapele i se lasă în jos ca de plumb, că încetul cu încetul pierde conștiința locului unde se află și în fine, adoarme profund. Nu mai aude, nu mai vede, nu mai simte nimic. A adormit perfect trecând în faza cunoscută în știință de stare *hipnotică*, mai exact *magnetică*.

În același timp, pe măsură ce se continuă pasele, se observă cum din această persoană adormită, la dreapta și la stânga sa, iese un fel de fum, o ceață puțin nuanțată la dreapta în albastru iar cea din stânga în portocaliu. De la o vreme, pasele continuând, coloana din dreapta începe să se miște, îndreptându-se spre coloana din stânga. Mișcarea acestei coloane drepte se poate face prin fața subiectului, dar de cele mai multe ori trecerea se face pe la spatele corpului fizic al subiectului. La un moment dat, cele două coloane fuzionează, se topesc una în alta, formând o singură coloană verticală alburie. Se cere mare atenție din partea experimentatorului, mare prudență și mai ales multă răbdare, fiind în joc sănătatea, ba chiar viața mediumului.

În minutele următoare coloana începe să se concentreze și ca urmare să se micșoreze, dar în aceeași măsură ea devine din ce în ce mai clară, mai luminoasă și în același timp din informă începe să se contureze, luând tot mai mult o formă umană. Și lucru uimitor: această imagine fluidică e identică cu persoana care doarme profund pe fotoliu. E dublul său, este fantoma ființei lui.

O dată ce acest dublu s-a desăvârșit până la a semăna perfect cu subiectul adormit, el se așează pe fotoliul al doilea, luând aceeași poziție ca originalul. Orice mișcare a omului de pe primul fotoliu este reprodusă de fantoma de pe al doilea fotoliu. Acest dublu se poate reflecta într-o oglindă așezată în fața sa și se poate și fotografia, mai mult sau mai puțin corect, după împrejurări.

Subiectul, deși adormit, începe să vorbească și să spună că vede pe cineva la stânga sa care seamănă foarte mult cu el. Ceva mai mult, dacă experimentatorul ridică mâna dreaptă a subiectului, acesta spune că și celălalt a ridicat mâna dreaptă. Repet, orice mișcare a capului, mâinilor, corpului, picioarelor subiectului e în același timp reprodusă de dublul său, de fantoma sa.

Acum se procedează la următoarea experiență. Se ia o batistă, se desface și cu ea se acoperă mâna subiectului. I se ridică brațul în sus și el spune: „Văd pe dublul meu că a ridicat brațul său drept, nu-i văd decât brațul, mâna lui nu știu de ce, dar nu i-o văd".

Atât somnambulul, cât şi clarvăzătorul de faţă vor vedea corpul fizic al subiectului, precum de asemenea şi dublul său. Şi curios: dacă mâna subiectului a fost acoperită de batistă, nici ei nu vor vedea mâna dublului fluidic.

De aici s-a tras concluzia că materia fizică ce acoperă un corp fluidic nu lasă să se vadă acest corp fluidic. Dar dacă această materie fizică e bine îmbibată cu materie fluidică, atunci ea, asemeni unui geam lasă să se vadă corpul fluidic.

Iată şi experienţa convingătoare. Se ia acea batistă şi se aşează pe fotoliul unde a stat fantoma. Atunci batista se va îmbiba de materia fluidică a fantomei. De această dată, punând batista pe mâna subiectului, atât el cât şi somnambulul ori clarvăzătorul de faţă spun că văd podul palmei şi degetele fantomei. Prin urmare, concluzia de mai sus este bine stabilită.

Să urmărim acum experienţa mai departe. Luăm un obiect oarecare – un buton, un ceas, o carte – şi îl punem în mâna subiectului. I se ridică braţul cu mâna ce ţine acest obiect şi el, asemenea celor doi lucizi de faţă, spune: „Văd că fantoma ţine în mâna sa o carte." Toţi trei văd obiectul fluidic în mâna dublului. Iată iar un fapt de o importanţă deosebită: *orice corp, fie el viu, fie neanimat are totdeauna în masa sa un dublu fluidic care este văzut de lucizi.* Să nu uitaţi acest fapt de o importanţă capitală: *corpurile fizice împiedică vederea corpurilor eterice.*

Tot ce v-am spus până acum nu se obţine de la prima încercare. În acest domeniu e nevoie mai mult ca oriunde de multă răbdare şi consecvenţă, atât de necesare mediumului, ca şi experimentatorului, pentru câştigarea abilităţii şi uşurinţei de a lucra cu acest material subtil. Astfel se face că pe când la început experienţele erau greoaie şi variabile, instabile, cu vremea devin rapide, sigure şi clare.

Continuând să se facă pase asupra persoanei din fotoliu, se constată că fantoma începe să-şi piardă conturul, forma de om, încetează să mai reproducă mişcările subiectului şi de la o vreme, devenind iar o masă alungită, se ridică vertical şi se depărtează de pe fotoliul său. Să denumim această formaţiune care începe să se mişte *fantoma numărul doi.* Ajuns la acest punct, operatorul trebuie să fie atent şi să-şi impună verbal sau mental voinţa sa puternică, ca să dirijeze fantoma acolo unde doreşte el, căci altfel în primele zile de experienţă fantoma se va mişca neabil, se va lovi de obiecte, neavând o deplină conducere proprie şi ca urmare subiectul se va plânge că s-a

lovit la picior, cap sau braț, deși nu s-a mișcat de pe fotoliul său. Începutul e greu, ca în toate.

Cu timpul, acel ceva ce știința psihologiei îl denumește suflet, purtătorul de conștiință, pare a părăsi trupul așezat pe fotoliu și trece în fantomă. Din momentul acesta trupul devine un simplu instrument, o masă de carne absolut inconștientă.

Acum toată conștiința a tot ceea ce se petrece în jurul său e trecută în fantomă, de unde întreține mișcarea și vorbirea corpului carnal.

După aceasta i s-a cerut fantomei, cu toată delicatețea posibilă, să treacă printr-o ușă deschisă în camera alăturată. Ea răspunde la această solicitare și pornește, alunecând pe parchet sau plutind puțin deasupra parchetului, ajungând în camera alăturată.

Dar experiența a fost plină de un înalt învățământ când s-a văzut că, la cererea experimentatorului, fantoma a putut trece prin perete, geam sau prin ușile deschise în camera alăturată. Deci fantoma, având un corp supraeterat, are facultatea de a trece prin orice materie fizică, fie ea piatră, metal, zid, lemn sau sticlă.

Tot din experiențele de mai sus s-a degajat și următoarea concluzie: fantoma poate să asculte de experimentatorul său, să execute anumite comenzi sau poate să le refuze. Cu alte cuvinte, fantoma are voința sa proprie. Rețineți acest fapt, pentru că are importanța sa, dovedind că aici nu este vorba de o sugestie și nici de o voință exterioară care manevrează pe adormit și pe dublul său, ci este o conștiință și o voință proprie care pot lucra după liberul lor arbitru.

Continuând experimentul, se prezintă forme noi de fenomene. Astfel, domnul Durville a observat că o dată ce s-a ajuns la faza ca fantoma să fie capabilă de a se deplasa la distanță, dacă se continuă să se facă pase magnetice pe mai departe asupra subiectului, fantoma pare că absoarbe, pompează din atmosfera înconjurătoare materii fluidice grosolane, cvasi-fizice, care intrând în corpul său, o fac mai puțin transparentă, nemaipermițând să se vadă lucrurile ca până acum prin corpul ei. În schimb devine mai vizibilă și capabilă de a executa acte fizice.

S-a observat că trupul fizic al subiectului este legat de fantomă printr-un cordon fluidic, așa după cum copilul este legat de placenta mamei sale. Prin acest cordon, care pleacă de regulă din dreptul ombilicului corpului carnal, circulă doi curenți:

unul pe partea inferioară, dinspre pământ, de la corp la fantomă, şi altul pe la partea superioară, de la fantomă la corp. Aşa că orice impresie asupra fantomei se transmite corpului sub formă de senzaţie.

Această dedublare de corp în fantomă nu trebuie să depăşească două ore. La sfârşitul acestui timp se impune ca magnetizorul, prin alte genuri de pase magnetice, să determine fantoma să reintre în corpul său fizic, prin partea dreaptă a acestuia. Subiectul trebuie lăsat liniştit, nemişcat şi în acelaşi timp nimeni să nu se aşeze pe fotoliul ocupat de fantomă, cel puţin 15 minute, pentru că fantoma a lăsat o anumită cantitate din fluidul său pe fotoliu şi se cere un timp pentru ca pe cale magnetică, tot acest fluid să se reîntoarcă în corpul subiectului.

Prin urmare, din această experienţă deducem că omul este alcătuit din două părţi: *corpul de carne* şi *dublul său fantomatic*.

Dacă aveţi ocazia să întâlniţi în viaţa dumneavoastră o persoană înzestrată cu vederea lucidă, puneţi-o să vă privească în întuneric şi ea vă va spune totdeauna că vede în jurul corpului dumneavoastră o aureolă luminoasă de diferite culori, de la negru, gri, albastru şi până la albul strălucitor, totul depinzând de gradul de moralitate al celui observat. Această aureolă este expansiunea fantomei la exteriorul corpului carnal. Şi azi avem certitudinea că între fantoma închisă în corpul carnal şi mediul înconjurător se face mereu un schimb de materii fluidice. Din afară, acest eter – care nu este altceva decât energie – este absorbit în interior, vitalizează corpul fizic, după care iese afară. Această emisie de fluide din interiorul corpului nostru se face pe toată suprafaţa corpului carnal, dar mai ales prin extremităţile acestuia: vârful degetelor şi a capului. Însă prin ochi aceste raze ies mai puternice şi mai lungi decât pe oriunde. Iată secretul ochilor care te farmecă, te magnetizează.

Aceste efluvii emise de toate corpurile din natură – dar mai ales de corpul uman – se pot şi fotografia. Nu trebuie decât să ţinem mâna deasupra unei plăci fotografice câteva minute într-o cameră obscură şi apoi prin developarea clişeului obţinem fotografia mâinii. Examinând această fotografie vom vedea cum din vârful degetelor pleacă o infinitate de raze.

Când corpul nostru fizic se dedublează în corpul carnal şi fantomă, luminozitatea corpului carnal observată de orice clarvoiant nu se mai vede, pentru că ea aparţine dublului care s-a depărtat de corp.

Se procedează în continuare la o altă serie de experienţe. Se ia un ziar şi este prezentat subiectului adormit. El va declara că nu vede nimic. Se ia ziarul şi se prezintă fantomei. În orice parte i se va aşeza ziarul – fie deasupra capului, fie la spate, fie la abdomen sau vârful degetelor – fantoma va citi cele scrise în ziar. Dar curiozitatea e şi mai mare când corpul carnal adormit de la distanţă va citi şi el cele scrise în ziar. Abia acum spune că vede şi el.

Se ia apoi un ceas, se aşează la urechea mediumului adormit şi este întrebat ce aude. El răspunde că nu aude nimic. Se ia apoi ceasul şi este dus la fantomă, care este la trei-patru metri de corpul carnal, şi deodată mediumul adormit spune: „Ei da, acum aud tic-tac-ul unui ceas". Deci şi în cazul de faţă percepţia auditivă nu s-a făcut de corp, ci de fantomă, ca şi în cazul văzului.

Se poate face o experienţă şi mai uimitoare. Aşezăm într-o cameră mai îndepărtată două-trei persoane şi pentru interesul cercetării le spunem să facă ceea ce vor ele. După aceea, fantoma este rugată să se ducă şi să vadă ce se petrece în acea cameră, dar experimentatorul rămâne lângă subiect, lângă corpul carnal, ca să-l audă vorbind. Mediumul spune că vede în a treia cameră trei persoane care se învârt în jurul unei mese şi repetă tot ceea ce vorbesc acele persoane.

Ca şi pentru cele două simţuri (văzul şi auzul) experimentate mai sus, mirosul, gustul, simţul tactil nu aparţin corpului fizic, ci tot corpului eteric fantomal. Astfel, dacă se pune sub nasul mediumului un flacon cu un lichid puternic odorant, de exemplu amoniac, nu simte absolut nimic. Dar dacă experimentatorul se duce la fantomă şi îi prezintă acel flacon, atunci vedem cum mediumul îşi întoarce capul şi îşi acoperă nasul.

Acelaşi rezultat ni-l dă şi experienţa cu simţul gustativ şi cel tactil. Iată, de exemplu, punem în mâna mediumului o bucăţică de sare şi îl rugăm să o guste şi să o scuipe afară, dar să ne spune ce gust are, dacă e bună sau rea. El o pune în gură, o scuipă imediat afară, dar afirmă că nu are nici un gust. Se face apel apoi la fantomă ca să deschidă gura, introducem în ea cu o pensă o bucată mică de sare şi de această dată vedem cum mediumul scuipă şi se plânge că i s-a dat sare. Cât priveşte simţul tactil, acest fenomen e mai apropiat de cunoştinţa dumneavoastră. Ştiţi şi dumneavoastră că un om căzut în stare profundă de somn magnetic devine insensibil la pipăit (este anesteziat). Ei bine, dacă înţepăm cu un ac pielea acestui medium

el, nu simte absolut nimic, dar dacă înțepăm cu același ac fantoma ori punem un mic cărbune aprins pe ea, fantoma se dă înapoi, iar omul de pe scaun țipă că l-am înțepat sau ars; după deșteptarea subiectului constatăm că pe locul corespondent are pe corpul său carnal o arsură sau o urmă de înțepătură.

În cazul în care camera unde s-a făcut ședința a fost rece, fantoma fiind impresionată, se constată că mediumul când se va deștepta va avea guturai.

De aici concluzia că mai întâi se îmbolnăvește ființa noastră fluidică și după aceea corpul carnal, că orice boală a fost precedată de îmbolnăvirea dublului nostru fluidic.

Din cele expuse până acum reiese că ființa noastră este compusă dintr-un corp material, carnal – un instrument orb, prin natura lui insensibilă, neștiutoare, și un corp tot material – dublul omului de carne, care *simte* și care posedă *inteligență* și *voință*.

Dacă se fac pase magnetice nu asupra subiectului, ci asupra fantomei, se constată că fantoma se desparte în două părți, una care se depărtează de fotoliu, numărul doi, și devine mai strălucitoare, și alta care se reîntoarce pe calea cordonului în corpul carnal, făcându-l din obscur din nou luminos. Acestei părți care s-a reîntors în corpul de carne i s-a dat numele de *corpul vital*. El are rolul de a întreține viața corpului de carne, de a pune în funcțiune și conduce activitatea tuturor organelor. Din această cauză i s-a mai zis și corpul vitalizant. Privind acum cea de a doua formație fantomală, se constată că are forma unei sfere alungite (un ou cu vârful în jos), care poartă în partea ei superioară o sferulă mai mică, dar foarte strălucitoare. Întrebat mediumul ce reprezintă a doua fantomă, după reintrarea corpului său vital, el răspunde: „Acesta este sufletul meu, acesta sunt eu cel adevărat, căci corpul meu de carne nu este decât un sac în care locuiește acest suflet". Întrebat ce este sfera cea luminoasă, el răspunde: „Sfera de sus e omul veșnic, e corpul meu spiritual, iar cea mare, inferioară, nu este decât instrumentul corpului spiritual, cu care el se poate deplasa și manifesta în spațiile din jurul pământului după ce va părăsi definitiv trupul meu de carne". Acestei sfere inferioare i s-a dat numele de *corpul astral*.

Deci din totalitatea acestor experiențe s-a ajuns la concluzia că ființa omenească se compune din trei părți: *corpul fizic, corpul astral* și *corpul spiritual*.

Iată date ştiinţifice care au fost obţinute de oameni învăţaţi, înzestraţi cu o voinţă de fier, cu o dragoste nesfârşită pentru adevăr, care ani de-a rândul au lucrat cu o răbdare îngerească pentru ca să afle ce este viaţa, ce este omul, de unde vine el şi care e scopul existenţei sale.

Având în vedere aceste cunoştinţe, am alergat şi eu din casă în casă, uneori chiar şi prin alte oraşe, şi unde auzeam că se produce un fenomen ce iese din cadrul vieţii obişnuite, mă duceam să-l văd şi eu.

Cu această ocazie am întâlnit persoane care, fără să fie adormite de vreun magnetizor, adormeau singure şi în această stare – numită *transă* – mi-au citit gândurile şi am primit sfaturi şi explicaţii foarte interesante. Am avut ocazia să aud pe un om sărac, cu o cultură destul de modestă, care în stare de transă mi-a vorbit de teorii ştiinţifice, a vorbit în limba arabă sau vechea egipteană şi ne-a scris cuvinte în limba sanscrită, de care nu avea nici o cunoştinţă.

Prin intermediul unor astfel de mediumi căzuţi în transă, de pe tot cuprinsul globului pământesc, s-a primit aceeaşi revelaţie: fiinţa voastră se compune din trei părţi: *corpul pieritor* – lutul cu care sunteţi învelit la exterior, corp născut din materialul planetei voastre, animat de *corpul vital eteric*, dar şi el ţinând tot de Terra voastră. Când muriţi pe amândouă le lăsaţi pământului de unde au fost luate. Al doilea este *corpul astral*, sau *perispiritul*, corp care poartă în el simţirea, ura, iubirea, dorinţele, patimile etc. Ele aparţin materiilor eterice ale sistemului vostru solar şi al universului. Şi în fine, al treilea, *corpul spiritual, spiritul*, creat de Tatăl nostru, Creatorul tuturor celor văzute şi nevăzute. El este fiinţa veşnică, e spiritul nostru ce va ajunge prin iubire şi cunoaştere un înger, slujitor al Luminii lumilor, al Spiritului suprem ce cuprinde în sânul Său tot infinitul. El, spiritul, şi numai el este sediul inteligenţei, voinţei şi memoriei.

Corpul fizic, după moarte, îl veţi lăsa aici pe pământ şi veţi pleca în spaţiu numai cu corpul astral şi spiritual. Acolo, după o şedere mai lungă sau mai scurtă, reveniţi la naştere pe pământ, pentru a învăţa la şcoala vieţii terestre. Şi aşa, din viaţă în viaţă, prin numeroase încarnări, prin numeroase suferinţe, deveniţi mai buni, mai înţelepţi, mai ştiutori de cele din jurul vostru. Destinul vostru devine din viaţă în viaţă mai frumos, pe măsura silinţei voastre de a împlini *legile morale, legile divine*.

Iată în esenţă cele aflate prin mediumii de transă.

În fața acestor fenomene uimitoare, inexplicabile prin datele științei pozitive, am fost silit și eu să admit existența unei forțe invizibile, să admit existența unui spirit nepieritor în ființa noastră.

În alte țări, cercetători asemeni mie sunt cu miile și ei au scris cărți de seamă, de o mare valoare științifică. În aceste tratate se vorbește despre voci auzite în cameră, despre flori ce apar din alte țări îndepărtate ce par a fi proaspăt rupte din grădină, de cărți aduse în mijlocul asistenților dintr-o bibliotecă îndepărtată și despre multe multe altele. Aceste fenomene azi sunt studiate de dr. Osty, directorul Institutului Metapsihic din Paris, care dispune de un arsenal de aparate și dispoziții cu care se înregistrează și se fotografiază automat fenomenele metapsihice.

Părerea mea este că un om care pretinde că este cult are datoria să urmărească și asemenea cercetări, cum este cea a savantului academician francez Charles Richet. Vă recomand de asemenea lucrarea doctorului Geley asupra materializărilor, ca și tratatul publicat de profesorul Schrenk Notzink de la Universitatea din München. Citiți cărțile de doctrină spiritualistă ale lui Allan Kardek, ale lui Leon Denis și Gabriel Delanne. Sunt zeci de reviste și sute de volume ce apar prin toate țările, care vă vor deschide orizontul înțelegerii vieții și a morții.

Eu unul mă simt fericit că acum îmi pot explica minunile descrise în Sfânta Scriptură. Acum mai mult ca oricând sufletul meu adoră pe Dumnezeu și mă prosternez înaintea Luminii din Lumina cea mare, a Domnului Isus Christos, căci știința m-a apropiat de credință. Sper că în viitor aceste două pârghii ale omenirii vor merge împreună, așa cum a fost în noaptea veacurilor ce au trecut. Dumnezeu să ne ajute pe toți să aflăm tot mai multe, pentru a înțelege măreția alcătuirii universului și să cunoaștem legile orânduite de El în infinitul ce ne înconjoară, pentru a ști originea noastră, scopul existenței noastre terestre și ținta către care evoluează totul.

Cu cât vom ști mai mult, cu atât Îl vom iubi mai mult și ne vom supune mai profund voinței Lui. Amin.

Sumar

Viața dincolo de mormânt 5
Introducere 5
Istoric 7
Planurile în care își duce omul existența 10
Corpul fizic al omului 12
Corpul astral 17
Corpul mental 23
Corpul cauzal 26
Evoluția omului pe pământ sau în planul fizic 27
Moartea 28
Tulburarea spiritului în timpul morții terestre 32
Viața omului în planul astral 36
Viața în planul mental 50
Reîncarnarea 56
Revenirea pe pământ la încarnare 91
Treptele evoluției spiritului 94
Destinul omului 95
Încheiere 102
Conferințe spiritiste 105
Despre medium și mediumitate 105
Despre materializarea spiritelor 119
Cercetări în domeniul metapsihic și spiritist 137